

Any XVIII ● Núm. 922 ● 200 ptes.

La iniciativa va néixer de la mà de l'abbé Pierre i s'ha estès per tot el món

Emmaús-Sabadell, 15 anys acollint gent marginada

L'abbé Pierre, fundador dels drapaires d'Emmaús, sempre ha estat al costat dels pobres.

La comunitat de drapaires d'Emmaús de Sabadell —l'única seu catalana— commemora els seus quinze anys de vida ajudant gent amb problemes d'adaptació social. La fundadora, Rosa Casamartina, a començaments dels anys vuitanta va oferir la seva casa per acollir aquelles persones que vivien en ambients marginals. D'aquesta manera, Casamartina va portar a la pràctica la solidaritat que l'*abbé* Pierre ja predicava als anys cinquanta a França. La comunitat vallesana que ha estat el sostre d'unes 150 persones, actualment afronta una fase difícil després de la clausura, per perill d'esfondrament, de l'edifici on tenen els *encants-rastro* de roba i mobles usats, el seu principal mitjà de subsistència. Mig any després del tancament de la casa, encara estan a l'espera que l'Ajuntament els cedeixi uns nous locals.

Reportatge a pàgines 30 i 31

Ratzinger convida a plantejar-se qüestions decisives en el seu llibre-entrevista «La sal de la terra»

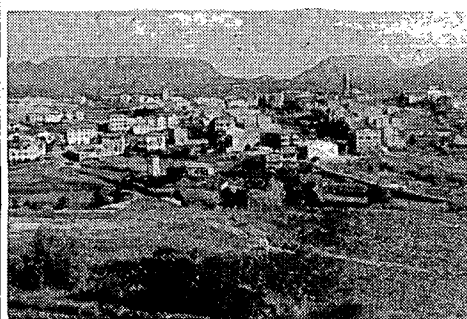
«L'Església és una força contra l'opressió»

El llibre *La sal de la terra*, un treball periodístic de l'alemany Peter Seewald amb motiu del 70 aniversari del cardenal Ratzinger, mostra la cara més humana del prelat i al mateix temps analitza l'actual situació de la fe cristiana i el seu futur. El cardenal alemany constata que és «en els règims totalitaris on l'Església ha demostrat que no es deixa conformar a una sola concepció del món. (...) Aquesta unió comunitària que és l'Església constitueix una força antagonista de tots els mecanismes polítics i econòmics que oprimeixen i uniformen el món; ella dona als homes un espai de llibertat i imposa una última frontera a l'opressió».

Més informació *En primer pla*, pàgines 5-8;
i Ara mateix, a la pàgina 40

— ESPECIAL —
TER-COLL SACABRA

Bressol de fe mariana

[illegible]

Catálogo Códigos : 2399(CD), 22K-528254(CD)

52 041 45005 97 300

Editorial

Formar per a la política

Tres fets diversos, amb el comú denominador de l'interès per la presència dels cristians en el món de la política, han coincidit a Barcelona, aquests dies. La publicació d'un estudi del sociòleg Joan Costa sobre la formació juvenil rebuda en moviments eclesials per una part notable dels polítics catalans que han ocupat llocs de responsabilitat des de la transició ençà. La «festa de l'acció» del Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians (MUEC), com a conclusió d'una llarga campanya sobre els joves i la política. Hi van ser convidats representants dels partits de tot l'arc parlamentari. Finalment, la IV Trobada dels Equips de pastoral política i comunicació, que aprovà un text llargament gestat sobre allò que poden compartir, en el terreny sociopolític, els cristians amb compromisos polítics diversos.

La preocupació que tots aquests esdeveniments palesen no és exclusiva, no cal dir-ho, de l'àmbit eclesial. Però és bo que els cristians la compartim, tot assumint la nostra quota de responsabilitat. Es tracta d'una preocupació que formula, en resum, aquesta pregunta: on es formen, avui, els futurs polítics?

És ben cert que hi ha aspectes de la política que demanen, sobretot, una competència tècnica: es necessiten persones ben preparades i amb àmplia experiència en dret, en economia, en enginyeria... Però també és cert que la política demana sovint una formació que va més enllà de la competència tècnica. Una formació en actituds, en ideals, en valors. Per això resulta perfectament oportuna la pregunta sobre qui, on i com pot donar aquest tipus de formació.

És un fet que en el passat recent, moviments eclesials com la JOC i tota l'acció catòlica

especialitzada, o l'escoltisme, van ser un lloc de formació i un terreny propici per a molts que, després, han tingut i tenen un paper rellevant en la política catalana. Cal reconèixer-ho i valorar-ho. Però, després d'aquest reconeixement i d'aquesta valoració, cal que ens demanem què s'està realitzant, a hores d'ara, de cara a la formació dels futurs dirigents polítics del nostre país.

Moltes coses, certament, han canviat en relació amb els anys cinquanta i seixanta. Ara tots els partits tenen la seva rèplica juvenil. La veritat, tanmateix, és que aquestes agrupacions no han reeixit gaire com a lloc d'estudi i de transmissió ideològica, ni com a lloc de servei. Sovint hi predomina, més aviat, un cert mimetisme dels respectius partits polítics, quant al centrament en el dia a dia i als jocs d'estratègia.

D'altra banda, també els moviments eclesials han evolucionat i responen a les característiques de la nova joventut i del temps actual. Però és evident que el seu ampli ventall comprèn un nombre important de joves que, a través d'ells, s'inicien en l'acció a favor dels marginats, dels presos, dels malalts, del Tercer i del Quart Món... Tots aquests joves maduren una actitud de servei als altres, a la comunitat. Són, doncs, una escola formidable de compromís.

Cal, això sí, que no quedin limitats a l'acció immediata, sinó que siguin formats en la dimensió política que, arrencant de petits serveis, esdevé un instrument de transformació de la societat. I esdevé un àmbit, també, en el qual l'exercici de l'amor al proïsme, element central del cristianisme, troba nous horitzons. Si això és així, d'aquí a quaranta anys un nou estudi sociològic podrà mostrar que molts polítics decisius en els primers passos del segle XXI hauran tingut les arrels en les comunitats cristianes d'avui.

Sumari

9

'Comunicart' o comunicar la fe cristiana a través de l'art

10

Sarajevo encara existeix

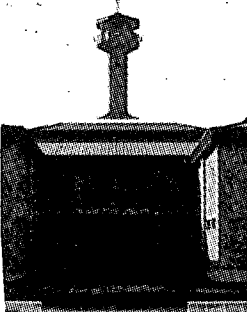
21

Visita de Joan Pau II al Líban

29

El MUEC aconsegueix el consens polític per renovar els partits

32

Catalunya és pionera en el voluntariat als centres penitenciaris

CATALUNYA CRISTIANA

Direcció: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Marta Puyol, David Vidal

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurellà Jorba

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Colléll, Miquel Estradé, Guillem Farré, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riü, Pere Saumell, Pere Tenà, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Raquel Planas, VIC

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88, Fax 490.20 35 - Internet: Catcris@idgrup.iberet.net

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30 08011 BARCELONA - Tel. 454 16 30 / 17 77 - D.L.B. 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 ptes.
Restà d'Europa: 20.384 ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 ptes.

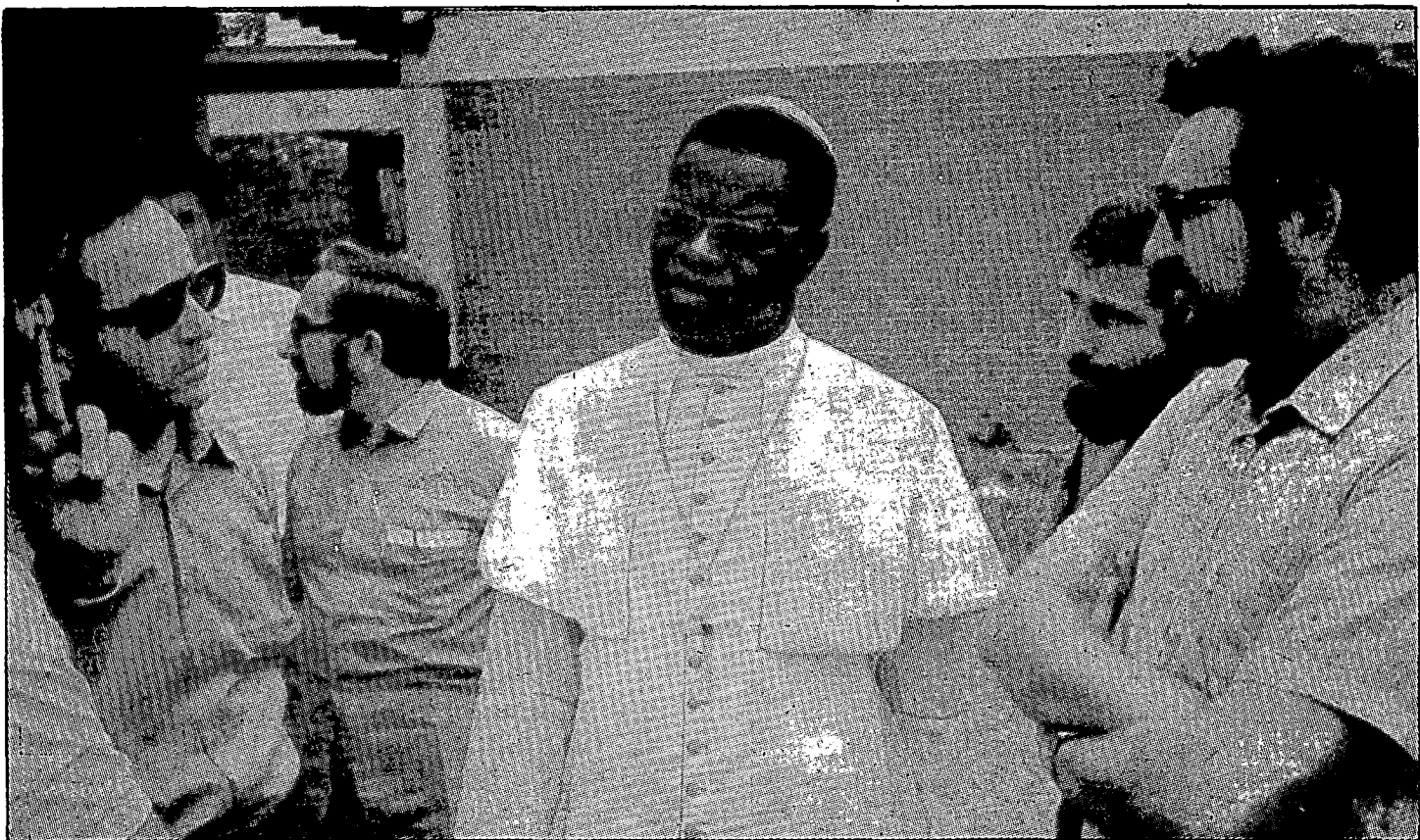
Comentaris

El Zaire: punt final

Quan aquestes impressions arribin al lector, és possible que els rebels del Zaire hagin ocupat la capital, Kinshasa, i s'hagin invertit els papers. O sigui que les restes de l'exèrcit de Mobutu adquireixin la categoria de rebels fins a la seva extinció.

La lluita del nou home fort del Zaire ha estat molt dura, i al seu càrrec s'anoten les matances de refugiats hutus ruandesos que, dubtant si retornar al seu país o quedar-se, s'han vist massacrats per l'exèrcit de Kabila, que ha passat per damunt de tots els obstacles tant materials com morals. No és, per tant, una garantia de bon ordre, encara que, segons sembla, els occidentals confien en ell.

Com s'ha arribat a aquesta situació? Recordem que Mobutu, fa trenta anys, va imposar-se ajudat per les potències occidentals que volien que el Zaire fos governat per un addicte. I ho ha estat tant, que només s'ha preocupat d'amasar una immensa fortuna en perjudici del poble que li havia estat confiat. Quan va començar a decaure físicament, atacat per un implacable càncer, es va intentar allunyar del poder buscant una transició política sense traumes. Fins i tot es va constituir un Parlament que presidial l'arquebisbe de Kisangani, Mons. Laurent Monsengwo, però que no va donar el resultat que s'esperava, perquè la resistència de Mobutu neutralitzava tota acció encaminada a canviar el règim i a

Mons. Laurent Monsengwo, arquebisbe de Kisangani, expresident del Parlament del Zaire, va ser proposat com a mediodor entre Mobutu i Kabila i rebutjat per aquest últim. A la fotografia, l'arquebisbe durant una conferència amb periodistes occidentals.

donar pas a una democràcia més o menys a l'africana, però democràcia a fi de comptes.

La forçada reunió Mobutu-Kabila no va donar cap resultat positiu. La proposta de traspasar el poder provisionalment a l'arquebisbe de Kisangani ha topat amb la negativa de Kabila, que ha amenaçat amb cremar

les esglésies catòliques...

L'era Mobutu s'acaba. Comença l'era Laurent Kabila, que és una gran incògnita. Cap on s'orientarà la política zairesca? Establirà un règim obert que faci confiança a l'exterior i, sobretot, a l'interior? De moment, només sabem que haurà aconseguit el poder amb les armes. I això, malauradament,

no és cap bon signe de serenitat per resoldre els grans problemes que el règim de Mobutu deixa pendants. Perquè un triomf militar enfosqueix, en la majoria de casos, la visió de la realitat.

I al Zaire no li convenen trenta anys més de dictadura.

Oriol Camps

Uns resultats electorals que consoliden el bipolarisme polític a Itàlia

Itàlia va celebrar la setmana passada la segona volta de les eleccions municipals parcials, on es renovaven alcaldies, ajuntaments i consells provincials. Els comicis van esdevenir un autèntic duel electoral entre la coalició governamental L'Olivera, de centre-esquerra, i el partit opositor Pol de les Llibertats, de centredreta. També va comportar un test de gran importància política a escala nacional per al primer any de govern del primer ministre Romano Prodi.

Tot i que la dreta italiana de Silvio Berlusconi va aconseguir la victòria a Milà, considerada la capital econòmica del país, a Terni, Crotone i Catanzaro; L'Olivera va mantenir i consolidar la seva hegemonia gràcies al triomf que va obtenir a Torí, Trieste, Ancona i Novara. Per la seva banda, el president de la república italiana, Oscar Luigi Scalfaro, va manifes-

tar poc després de conèixer els resultats electorals, que «no hi ha hagut ni vencedors ni vençuts». Cal destacar tres aspectes clau d'aquests comicis. Primer, el govern de L'Olivera, que està format per un mosaic de partits de centreesquerra, va rebre, en general, el suport de la ciutadania, malgrat les impopulars mesures econòmiques destinades a adoptar la moneda única europea l'1 de gener de 1999. Segon, el Pol de les Llibertats, que va experimentar un lleu ascens, es va mantenir com un partit de rellevant pes específic dins de l'actual bipolarisme polític italià. I tercer, la Refundació Comunista, de Fausto Bertinotti, es va convertir en un aliat decisiu per a la victòria de L'Olivera.

La Lliga Nord va guanyar, contra tot pronòstic, les alcaldies de Pordenone i Lecco. Després d'atribuir als

immigrants la derrota d'aquest moviment secessionista en la primera convocatòria de les eleccions locals el 27 d'abril passat —la qual cosa li va costar la repulsa unànime de la resta de la classe política—, Umberto Bossi va manifestar que el resultat final de la segona volta havia estat conseqüència del «terrorisme d'Estat». Es referia a l'atemptat perpetrat dies enrere a l'Ajuntament de Milà, una localitat que tradicionalment havia estat feu de la Lliga Nord i que aquesta vegada, a causa de la radicalització de l'ideari polític dels seus dirigents i d'una gestió mediocre, han perdut. Fa poc, Bossi va dir que pactaria amb Roma si la reforma constitucional, en fase de debat, establís un nou esquema federal favorable a les regions septentrionals del nord del país.

Miquel Àngel Codina

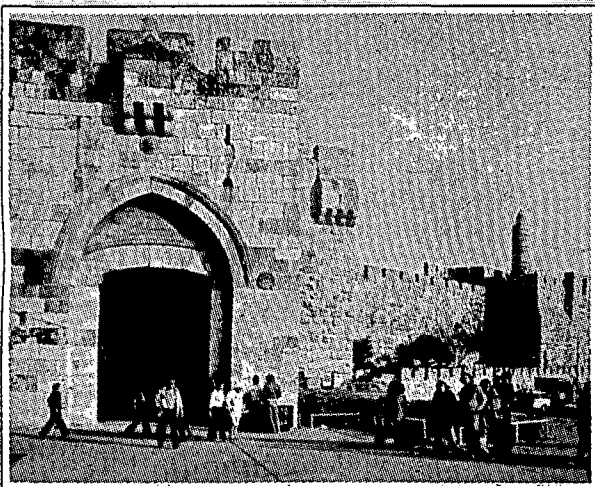
Pelegrinatges i viatges

AMB L'ASSISTÈNCIA
TÈCNICA DE

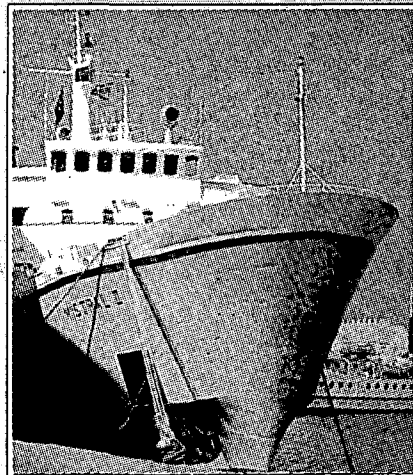
MERCATRAVEL S.r.l.

TERRA SANTA

Del 4 a l'11 d'agost
Del 6 al 13 d'octubre
Del 20 al 27 d'octubre
Del 29 de desembre al
5 de gener

Anar a conèixer el país de
Jesús en una preparació
eficaç del Jubileu

ATENES i creuer per les illes gregues

Del 14 al 21 de juny

Una incursió al món
clàssic, bressol del saber
humanístic.

BRETANYA / LISIEUX

Del 14 al 23 de juliol

Pels camins on la santedat fa
que es trobin terra i cel.

BALI / JAVA / LOMBOK (Indonèsia)

Del 4 al 15 d'agost

Un viatge molt exòtic
per terres de l'Orient.

DEMANEU INFORMACIÓ

*Per telèfon, per correu o bé
personalment
a l'Associació
AMICS DE
CATALUNYA CRISTIANA*

*Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a.A
08010 BARCELONA*

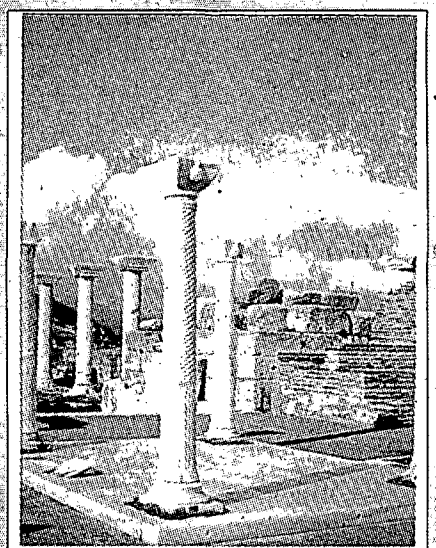
Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

RUTA SANT PAU

Síria i Turquia

Del 3 al 22 de setembre

Per terres de l'expansió inicial
del cristianisme.

Ratzinger, un lúcid intèrpret de l'esperit cristià

■ El llibre «La sal de la terra» mostra un cardenal proper i humà

«L'Església anirà adquirint noves formes. Serà una institució de minories, menys identificada amb les grans societats i formada per cercles de creients plenament convençuts.» Així és com albira el cardenal Ratzinger el

futur de l'Església al llibre *La sal de la terra*. I és que aquest treball periodístic de l'alemany Peter Seewald —amb motiu del 70è aniversari del prelat— a més d'abordar aspectes teològics, aprofundeix en la persona d'un dels prin-

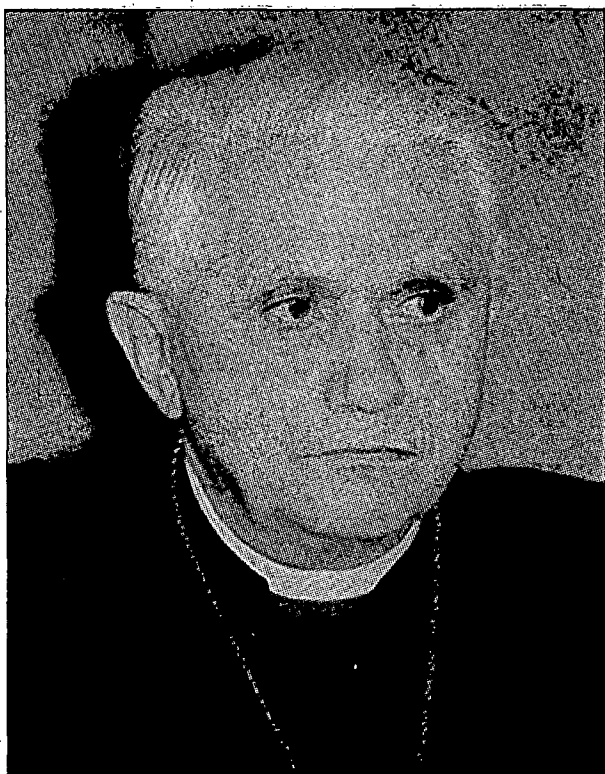
cipals col·laboradors de Joan Pau II. Seewald revela en el seu llibre el rostre d'una persona molt humana i un gran observador de la societat i de l'Església de la nostra època. Fa pocs dies que ha aparegut l'edició en castellà.

De fet, *La sal de la terra* ens capgira aquella visió autocràtica que des de sectors laics i eclesials es té sobre el cardenal. «Em considero com el moderador d'una gran comunitat de treball», afirma Ratzinger al llibre. D'aquesta manera, es vol deixar ben palesa l'existència de canals democràtics, de participació i de consulta amb teòlegs i bisbes en el moment de prendre grans decisions a Roma. En definitiva, *La sal de la terra* ens desvetlla la cara menys institucional del cardenal Ratzinger alhora que analitza l'actual situació de la fe cristiana i el seu futur.

UN CAMÍ ÚNIC I PLURAL

«Quins són els camins que porten a Déu?», pregunta el periodista Peter Seewald. «Són tants com éssers humans hi ha», li contesta sense dubtar el cardenal Ratzinger. Perquè l'únic camí de Jesucrist és tan gran que per a cada home esdevé un camí personal.

En aquesta entrevista, el cardenal Ratzinger ofereix algunes dades de la seva vida personal, en particular de la seva joventut. Nacut a Baviera el 1927, va ser educat per uns pares molt creients. Un dels seus oncles-avi, clergue, elegit diputat al Reichstag, es va distingir per les seves protestes en contra del treball dels infants. El seu pare va ser un funcionari antinazi que va preferir interrompre la seva carrera com a comissari de policia en lloc de seguir servint el règim de Hitler. Abonat al diari catòlic antihitleria *Der gerade Weg* («El camí recte»), la família del futur cardenal va aconseguir fer-se immune a les influències neopaganes del règim nazi. El jove Joseph Ratzinger va poder evitar la seva incorporació a la «joventut hitleriana» i va continuar els seus estudis al seminari com a becari. Com a professor, Ratzinger deu la seva formació a les lectures de sant Tomàs d'Aquino i de sant Agustí; en el curs dels seus estudis també va ser influenciat per Heidegger i Jaspers.

Cardenal Ratzinger.

Més tard, troba personalment el pare Congar, Karl Barth i Karl Rahner. «Jo simplement vull pensar amb la fe de l'Església, pensar principalment amb els grans pensadors de l'Església»: així explica el seu programa teològic. «Col·laborador de la veritat»: aquest serà més tard el seu lema episcopal.

COL·LABORADOR DE LA VERITAT

Segons Ratzinger, és molt important no col·locar l'aplaudiment general o un clima agradable de grup per damunt de la veritat: «Vaig arribar a comprendre i a percebre amb claredat que renunciar a la veritat no tan sols no solucionava res, sinó que, a més, es corria el perill d'acabar en una dictadura de la voluntat. Perquè el que queda després de suprimir la veritat tan sols és simple decisió nostra i, per tant, arbitrari. Si l'home no reconeix la veritat, es degrada; si les coses només són resultat d'una decisió, particular o col·lectiva, l'home s'envileix.» I afegeix: «Quan un home escolta la veu de la seva consciència distingeix el bé per damunt de qualsevol actitud permissi-

va o tolerant.» (...) «Personatges com Thomas More, el cardenal Newman i altres grans testimoniatges, per exemple, els grans perseguits pel règim nazi com Dietrich Bonhoeffer, són per a mi uns models eminents.»

Professor de teologia a Bonn, Munster, Tübingen i Regensburg, Joseph Ratzinger es converteix en conseller del cardenal Frings a Colònia, que serà un dels grans artífexs del Concili Vaticà II. Ell li inspira els seus discursos d'obertura, on el cardenal demana una reforma dels mètodes del Sant Ofici. Amb la perspectiva de la història, el cardenal Ratzinger constata que actualment s'han produït dues concepcions de la reforma conciliar: «Una és el fugir del poder extern, reduir factors externs en nom d'una fe viscuda millor. I l'altra consisteix a fer que la història ens resulti més còmoda, per dir-ho de manera un xic grotesca. No cal dir que això és el que surt malament.»

Tot i la seva joventut, el teòleg Ratzinger, en el seu diari de llavors, reflecteix l'interès i la participació en l'elaboració de diversos documents, però també la creixent autoconsciència i l'equidistància pel que fa als extrems. Si a les primeres sessions ell es considera reformador i és computat entre els progressistes, als apunts sobre la quarta sessió ja preval el sentit de responsabilitat per la justa transmissió i recepció del Concili. Són els inicis del gir que als anys immediatament posteriors al Concili van dur Ratzinger a alinear-se amb tots els que es van posar en defensa de la tradició de l'Església, de la fe dels senzills, de l'element institucional. Són els anys de la *Introducció a la fe*, de la divergència creixent amb Rahner i de l'amistat amb De Lubac i Von Balthasar. Són, sobretot, els anys de l'apropament a Pau VI, abandonat ràpidament pels innovadors en la seva recerca afanyosa de novetats cada dia més abstruses i pels nostàlgics desitjosos d'una restauració impossible.

Ratzinger relata que va ser durant la seva etapa de professor a Tübingen quan es va adonar de «l'entrada d'una tendència nova que —fanàticament—

(Segueix a la pàg. 6)

EL P. PROVINCIAL DELS CARMELITES DE CATALUNYA
i les comunitats parroquials de Sta. Joaquina de Vedruna
i de la Mare de Déu del Mont Carmel

el conviden a la presentació del llibre

ELS CARMELITES A BARCELONA (1292-1992)

del P. Pau M. Casadevall, O.Carm.

que farà la

DRA. JILL R. WEBSTER

del St. Michaels's College, Universitat de Toronto
i membre de la secció històrico-arqueològica de l'Institut
d'Estudis Catalans

el dijous 29 de maig, a les 20.00 hores,
a la sala Beat Pare Titus de la parròquia de
Santa Joaquina de Vedruna
(c/ La Gleva, 22)

(Ve de la pàg. 5)

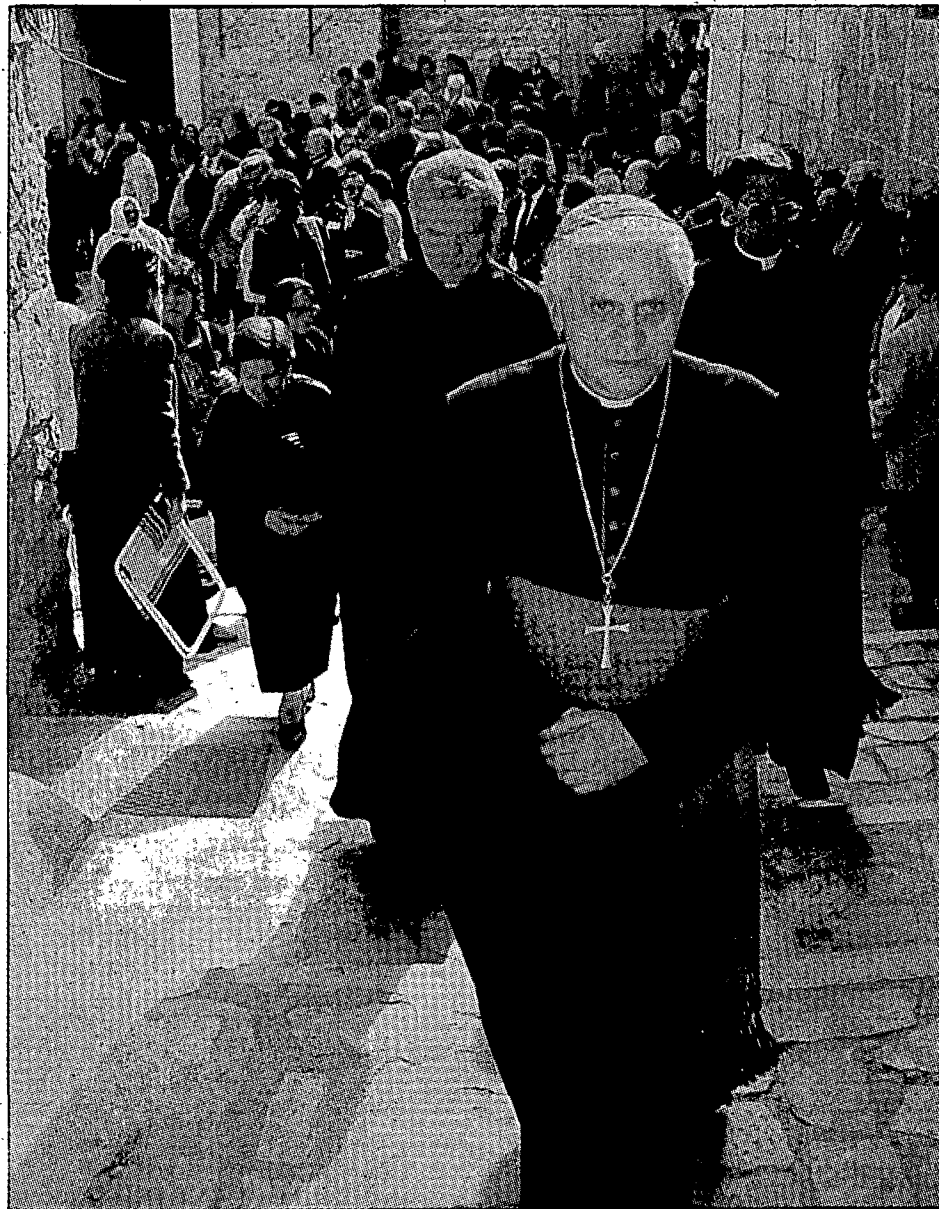
feia servir el cristianisme com a instrument per a la seva ideologia». I afegeix: «Va ser llavors quan realment vaig veure amb claredat, i fins i tot vaig experimentar, que el concepte inicial de reforma es corrompia. Vaig comprovar que s'estava fent un mal ús de l'Església i de la fe perquè es feien servir com a instruments de poder amb altres finalitats i per a maneres de pensar i ideologies distintes. Havia estat reemplaçada per una instrumentalització al servei d'una ideologia tirànica, d'orientacions, a més, realment brutals, cruels. Aleshores vaig comprendre perfectament que si es volia perseverar en la voluntat del Concili, calia oposar resistència a tots aquells abusos.» «Em vaig oposar clarament, és cert, —explica el cardenal— a una teologia que semblava haver perdut el nord i que, per tant, havia deixat de fer un servei. Perquè nosaltres som, tan sols, servidors de l'Església, i no els que decidim què és l'Església. Això és un punt determinant per a mi.»

A més, un bisbe que no busqui res més que evitar les molèsties i amagar tant com es pugui els conflictes és per a Ratzinger una visió repulsiva, i recordava les condemnes llançades per la Bíblia i els Pares de l'Església contra aquells «pastors que són com gossos muts». De passada, el cardenal precisa el que ell estima més del Papa: «És la seva franquesa oberta, humana i sense complicacions, la seva obertura i també l'amabilitat que sorgeix d'ell», però també «l'humor, i a més la pietat que s'hi percep, sense res d'artificial, res de superficial, i també la seva riquesa espiritual, el seu sentit del diàleg i de l'intercanvi».

ENFRONT D'UNA TEOLOGIA POLITITZADA

La defensa de l'Església contra la temptació d'una certa teologia de l'alliberament ha estat una de les grans missions del cardenal a la Congregació per a la Doctrina de la fe: «Jo hi distingiria les reaccions personals de les reaccions per raó del meu càrrec. Estic disposat a admetre, sens dubte, que en alguna polèmica personal hagi pogut reaccionar amb duresa. Però pel que fa al que fem des de la Congregació, la nostra actitud és sempre moderada.» El perill, als seus ulls, estava en una politització de la fe, que l'hauria empès vers una parcialitat i una responsabilitat política i hauria destruït el seu caràcter pròpiament religiós.

Sobre els reptes que l'Església ha d'afrontar, el cardenal declara: «Nosaltres ens oposem al lliscament cap al que és banal, mediocre, cap a les falses promeses, nosaltres no deixem que l'ho-

me s'adormi en les ideologies que ell mateix s'ha construït.» Per a ell, l'Església catòlica és un escàndol en la mesura que s'oposa a la nova ideologia mundial que sembla néixer.

Evocant la crisi de la catequesi, el cardenal lamenta que hagi «desatès el contingut efectiu de la informació». Ell constata, a més, que la religió «ha emigrat cap a la dimensió del que és subjectiu», on està tolerada com a tal, llevat que no sigui confinada en «un espai definit com a factor cultural». Per tant, la cultura oficial del temps actual,

UNA REBEL·LIÓ CONTRA NATURA

Després de l'onada de la teologia de l'alliberament, la ideologia feminista planteja avui dia «alliberar l'ésser humà del seu caràcter biològicament condicionat», constata Ratzinger. Es tracta aquí d'«una rebel·lió d'home en contra dels límits que ell porta amb si mateix com a ésser biològic», és a dir, «contra el nostre caràcter de *creatura*», seguint la idea que «l'home ha de ser creador de si mateix com a Déu». Quan evoca, també, el corrent relativista que carac-

«El perill més amenaçador són els cristianismes adaptats, que la societat s'apropia amb satisfacció com a variants filantròpiques del compromís cristià»

segons ell, és una cultura de l'absència de transcendència, on el cristianisme ja no pot ser viscut com a potència fortament determinant.

Avui dia, observa el cardenal, «la responsabilitat enfront de Déu ha estat reemplaçada per la responsabilitat enfront de la Història, enfront de la Humanitat. D'aquí deriven uns criteris totalment morals que poden ser expressats llavors amb un cert fanatisme, per exemple, la lluita contra la sobrepoblació.

teritza la nostra època, el cardenal observa que l'home modern considera com a antidemocràtic, intolerant i inconciliable, amb l'escepticisme indispensable al científic, dir que nosaltres posem la veritat. Aquest corrent coincideix moltes vegades amb certes maneres de persecució o de discriminació envers els cristians: encara que, per a nosaltres «hi ha una pressió social que vol forçar l'Església a posar-se essencialment al nivell dels models

comuns avui dia».

Als ulls del cardenal, «el perill d'una dictadura de l'opinió creix, i aquell que no la segueix està exclòs, com succeeix també que hi ha gent de valor que no gosa fer professió del seu no-conformisme». Aquesta dictadura anticristiana, indubtablement, en el futur serà molt més subtil que sota les seves maneres actuals. Es mostrarà, en aparença, favorable a la religió, però amb la condició que els seus models de comportament i de pensament no siguin tocats. Això no obstant, el cardenal considera que «el perill més amenaçador són els cristianismes adaptats, que la societat s'apropia amb satisfacció com a variants filantròpiques del compromís cristià».

Per tant, el cardenal Ratzinger també denuncia les desviacions veritablement fonamentalistes de la fe religiosa: «Quan es posa en qüestió la raó, llavors també la fe es desnaturalitza, esdevé una mena d'ideologia de partit que no té res a veure amb l'abandonament ple de confiança al Déu viu. Aleshores es produeixen formes patològiques de religiositat, com, per exemple, aquestes recerques d'aparicions amb missatges del més enllà i altres coses similars.»

UN ESPAI DE LLIBERTAT

Però la religió cristiana ben entesa roman com un factor inalienable de llibertat: a la llum de la història del segle xx, en particular, el cardenal Ratzinger constata que és «als règims totalitaris on l'Església ha demostrat que no es deixa conformar a una sola concepció del món, i s'estableix com a pol contrari i com a comunitat universal, com una força contrària a l'opressió». En efecte, aquesta unió comunitària que és l'Església constitueix una força antagonista de tots els mecanismes polítics i econòmics que oprimeixen i uniformen el món; ella dona als homes un espai de llibertat i imposa una última frontera a l'opressió. La resistència a aquesta tirania es produeix «a partir d'una força interior que supera la meua pròpia subjectivitat».

Interrogat sobre el dogma de la infalibilitat pontificia, el prefecte de la Congregació de la fe ens dona la significació exacta: «Al Cristianisme hi ha, almenys segons la fe catòlica, una darrera instància de decisió. El Papa té una autoritat per decidir, amb caràcter vinculant, en les qüestions essencials, i que nosaltres, en definitiva, podem tenir la certesa que l'herència de Crist s'ha interpretat correctament.» Amb tot, «lògicament, el Papa també està subjecte a certes condicions —que a ell li obliguen en grau suprem— per garantir que no es tracta d'una decisió

(Segueix)

seva, de la seva consciència subjectiva, sinó que s'ha pres d'acord amb la consciència de la Tradició».

MANTENIR LA UNITAT

A més, el cardenal Ratzinger observa que avui «es comprèn cada cop més, fins i tot fora de la Cristiandat catòlica, que cal per al conjunt una instància capaç de mantenir la unitat».

A propòsit del tema del celibat dels sacerdots, encara debatut, el cardenal observa que a aquesta crisi del celibat correspon la crisi del matrimoni, una altra crisi de la fidelitat. Un lligam de fidelitat no pot ser mantingut «realment i sòlidament més que ancorat en la fe». I precisament, la majoria dels bisbes constaten que la «qüestió vertadera és la crisi de la fe». La renúncia al matrimoni i a una família caldria contemplar-la sota aquest punt de vista, «renuncio a una cosa normal i important per als altres, renuncio a portar noves vides a l'arbre de la vida, per viure amb la confiança que tan sols Déu és la meua heretat, i fer així que els altres creguin en l'existència del regne dels Cels». I afegeix: «Jo crec que, en el fons, si se suprimeix el celibat, l'única cosa que s'aconseguirà és dissimular una mica una autèntica crisi de fe.»

AL LLINDAR D'UNA NOVA ÈPOCA

Malgrat un cert declivi a Occident, el cristianisme mai no ha estat tan difós com ara arreu del món. Malgrat tot, subratlla el cardenal, «aquesta difusió quantitativa del cristianisme —amb l'imprescindible creixement del nombre dels fidels— no sempre comporta una millora del món, perquè, de fet, no tots els que s'anomenen cristians ho són realment. El cristianisme repercuteix, de manera indirecta, en la configuració del món a través dels homes, a través de la seva llibertat. Però el cristianisme no és un nou i organitzat sistema polític i social per acabar amb el mal».

Quin serà el futur de l'Església? Segons el cardenal Ratzinger, «l'Església també anirà adquirint noves formes. Serà una Església de minories, menys identificada amb les grans societats, i formada per cercles de creients plenament convençuts, amb vida interior; i llavors l'Església podrà ser molt més operativa. Podrà ser, amb paraules de la Bíblia, precisament *la sal de la terra*».

Un cop arribat a aquest punt, el cardenal Ratzinger adverteix el següent: la història de les grans dictadures atees del nostre segle, el nacionalsocialisme i el comunisme, mostren que la caiguda de l'Església, el declivi i l'absència de la fe com a força que influeix fan precipitar realment el món als abismes.

«Jo diria que, precisament, la història de les grans dictadures atees del

nostre segle —nacionalsocialisme i comunisme— ha demostrat que, quan falten la força de l'Església i l'empenta de la fe, el món es trenca en bocins. El paganisme precristià tenia encara certa innocència i la vinculació als déus també encarnava valors primitius que posaven límits al mal, però si desapareguessin les forces contràries al mal es produiria un enorme cataclisme». De fet, «la humanitat va sense rumb, com un iceberg, i la seva supervivència estarà en gran perill». Malgrat aquests riscos vertiginosos, el cardenal alimenta una esperança: «Que s'arriba, per dir-ho així, a una autocrítica de les ideologies a través de les experiències de la història. D'aquí resulta una nova reflexió, segons la qual, en el punt on es complirà l'autocrítica de les ideologies, feta començant per les experiències històriques, una nova mirada s'obre damunt del Cristianisme. De tota manera, Ratzinger observa, sense il·lusió, que «la caiguda de les ideologies precedents no té com a conseqüència necessàriament el renéixer del Cristianisme, ni tampoc dels grans impulsos vius i positius. Evoca simplement com a possibilitat la realització d'un restabliment del Cristianisme en aquests espais de desengany. Avui es manifesta una certa inquietud de religiositat, sense un veritable lligam transcendent: el cardenal hi veu un mitjà per eludir l'exigència del Cristianisme, un intent per extreure sempre que sigui possible les forces de les fonts religioses, oferint tan poc com es pugui de si mateix, comproment-se tan poc com es pugui».

EL MIL·LENNI DE LA UNITAT

El papa Joan Pau II espera molt «que a un mil·lenni de separació seguirà un mil·lenni d'unificació», recorda el cardenal Ratzinger. Segons aquest últim, «la irrupció de l'ecumenisme al Vaticà II ja assenyalava que ens estem dirigint cap a una nova unitat». A aquest propòsit, el cardenal observa que hi ha dos moviments simultanis: «D'una banda, la cristiandat separada intenta apropiarse; de l'altra, es produeixen, alhora, uns altres trencaments interiors.» Lluny de tota esperança utòpica, expressa aquest desig: «Tot i que separats, nosaltres podem restar units al voltant d'uns punts. Jo no crec que nosaltres puguem arribar aviat a grans «reunificacions de confessions». És més important acceptar-nos recíprocament amb gran respecte interior i també amb amor, reconèixer-nos com a cristians i intentar donar un testimoni atge comú».

Pel que fa al repte de l'Islam, el cardenal Ratzinger interpreta d'aquesta manera la mentalitat dels seus segui-

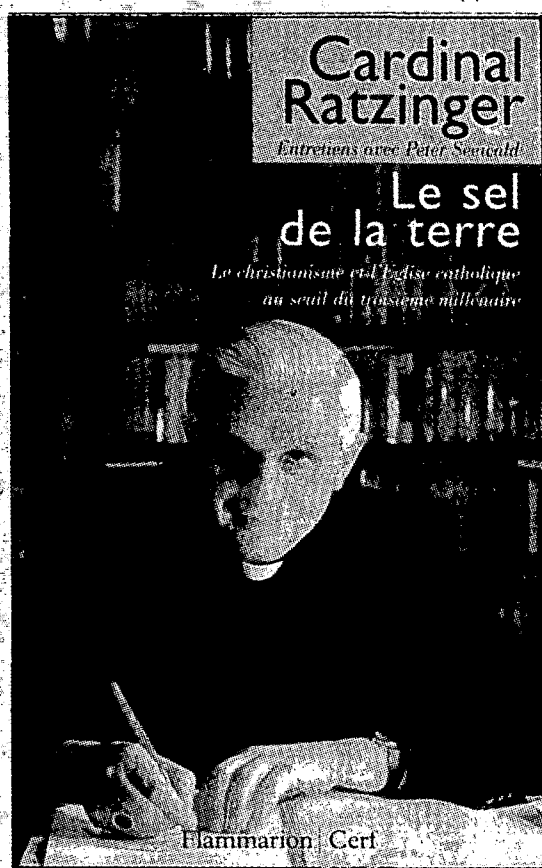
(Segueix)

«La sal de la terra» convida a plantejar-se qüestions decisives

El cardenal Ratzinger, des de fa més de setze anys prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, és, per a molts, el pensador més influent a l'Església catòlica després del Papa. Un periodista alemany, Peter Seewald, ha aconseguit unes declaracions impressionants, per la seva extensió i profunditat, sobre multitud de qüestions que interessin a tothom.

Des de la perspectiva pessimista de qui va abandonar l'Església —i viu en el limitat, però influent, ambient germànic on grups de catòlics rebutgen els ensenyaments del Magisteri— Seewald formula, sense gaire contemplacions, greus preguntes i acusacions. Per la seva banda, el cardenal trenca esquemes i entra al fons de totes les qüestions que li planteja, sense deixar-se impressionar per les aparences favorables o desfavorables del moment o del lloc. Ratzinger respon amb llibertat, des de la fe cristiana i des de la seva experiència, als reptes i desafiaments que es presenten al cristianisme; i ho fa sense fàcils entusiasmes però amb esperança.

Joseph Ratzinger se'ns mostra com un gran pensador que ha aprofundit en els temes cabdals del nostre temps. Amb esperit obert i dialogant,

Portada de l'edició francesa.

valora tot el que és bo que succeeix al món, però no dubta a assenyalat que, quan falta coratge per buscar la veritat i comprometre's amb ella, els individus es deixen esclavitzar per diversos gèneres de tirania. La fe cristiana és una necessitat per al món perquè és *la sal de la terra*. Fins ara, cap alt càrrec de la Cúria romana no havia afrontat els greus problemes de la cristiandat d'una manera tan clara i extensa.

La sal de la terra conté bona part de la vida, pensament i actuació de Joseph Ratzinger: la seva infantesa, afeccions i família; la seva vocació sacerdotal i activitat teològica a la Universitat; les

seves intervencions clau al Concili Vaticà II; la seva actitud valenta davant dels abusos del 68; la seva tasca com a arquebisbe de Munich quan va ser designat per Pau VI; i, després, el seu treball enfront de la Congregació per a la Doctrina de la Fe quan el nomena Joan Pau II (teologia de l'alliberament, ordenació sacerdotal de dones, celibat, preservatius, bioètica, inculturació, sectes... i noms propis com Drewermann, Boff, Küng, Gutiérrez). Al llarg del llibre es fa un repàs sobre l'estat de l'Església en els diversos països, i s'examinen les perspectives ecumèniques. Però, sobretot, es formulen crítiques i més crítiques, perquè l'antic redactor de *Der Spiegel* i *Stern* es fa portaveu dels que opinen que l'Església està antiquada, és un poder autoritari, no connecta amb les modes del món.

Al llarg d'aquestes pàgines, el lector aprendrà més coses sobre el papa Joan Pau II, sobre la manera de treballar a la Cúria romana, sobre què és viure i comportar-se com a cristià en el temps present i en el que arribarà. En definitiva, *La sal de la terra* no ofereix tan sols una informació extraordinària, sinó que, sobretot, convida a qui ho llegeix a plantejar-se qüestions decisives perquè, veritablement, es tracta d'un llibre provocador i apassionant.

C.C.

dors: «Els països occidentals no tenen missatge moral, l'única cosa que poden oferir al món és un *know how*; la religió cristiana ha abdicat, ja no li queda res d'autèntica religió; els cristians no tenen moral ni tenen fe, tan sols els queden restes d'idees d'una Il·lustració moderna; nosaltres, en canvi, tenim una religió ferma i segura.»

Un any cristològic, un any teològic i un any de l'Esperit Sant, un sínode panamericà i un sínode asiàtic, les iniciatives de l'Església no falten en l'esdevenidor, de cara al tercer mil·lenni.

«La fe cristiana té molt més futur que aquestes ideologies que la conviden a desaparèixer», constata encara el cardenal Ratzinger. En una societat en la qual novament falta un clima cristià, l'Església «haurà de crear les seves pròpies cèl·lules on els cristians puguin emparar-se, ajudar-se i acompanyar-se, és a dir, el gran espai de l'Església en la vida s'haurà de convertir en espais més petits».

En el perpetu «estat de nou inici» de l'Església, es produeixen «noves i vigoroses formes de vida del Cristianisme», anuncia el cardenal Ratzinger. Però subratlla que «els autèntics reformadors de l'Església han estat sempre els sants». A pesar d'això, desitja que «els cristians aprenguin, tots plegats, que ells han de ser

una força de resistència sobre determinades qüestions».

LA CRISTOLOGIA, QÜESTIÓ CLAU

Ratzinger fa anys que insisteix tot dient que la qüestió clau és la del lloc espiritual, des d'on reconèixer i con-

neix els teòlegs de la primera meitat d'aquest segle el mèrit d'haver establert la mirada en la figura bíblica de Jesús i sobretot en la seva humanitat, però considera que avui està en crisi el reconeixement no de la naturalesa humana sinó el de la naturalesa divina.

Els nous títols cristològics —Jesús

L'atenció del cardenal, en efecte, s'adreça a tota la societat amb el subratllat de l'element racional, que és l'únic que permet la defensa de l'home i la construcció d'una societat justa. En una època dominada pel pensament dèbil i per misticismes de curt abast, Ratzinger recorda incansablement que la racionalitat funda la dignitat de l'home i, seguint l'exemple de Newmann, compromet la teologia en la seva defensa. Així li permet després reivindicar un paper a la teologia com a tutora de l'home desitjós de comprendre i a la fe com a sostenidora dels valors que permeten la construcció i el manteniment de la societat. Sense l'acord sobre alguns principis fonamentals, qualsevol societat està condemnada a dissoldre's i fraccionar-se, incapaç de mirar el bé comú, d'unir-se en harmonia a l'entorn dels valors que justifiquen la seva existència.

Tots aquests són els temes de *La sal de la terra* que s'acaba de publicar amb motiu dels 70 anys del cardenal. Com és habitual, en el llibre s'expressa amb una gran franquesa. Amb el pas dels anys, el llibre-entrevista de Peter Seewald ens descobreix un home és proper, la seva mirada penetrant es fa més benèvola, més confiada. Un Ratzinger més humà, més simpàtic.

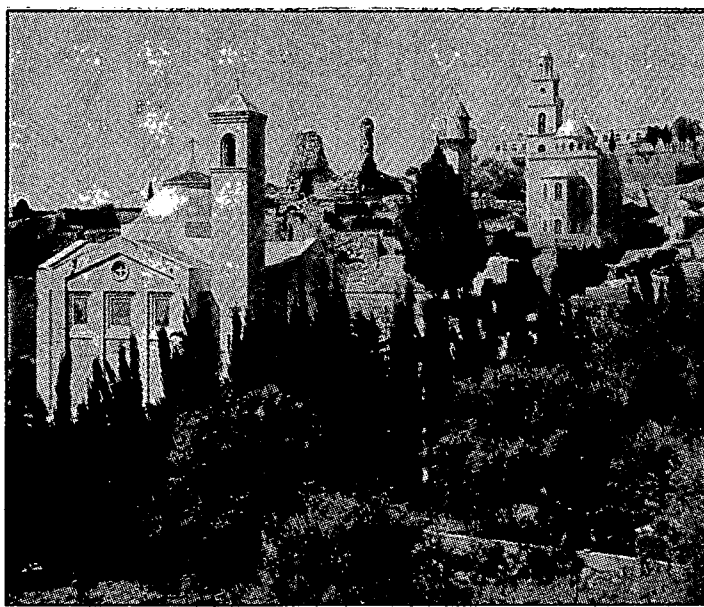
C.C.

«L'Església també anirà adquirint noves formes. Serà una Església de minories, menys identificada amb les grans societats, i formada per cercles de creients plenament convençuts, amb vida interior; i llavors l'Església podrà ser molt més operativa»

fessar Jesucrist. Aquest no pot ser un altre que el de la pregària, en especial la litúrgia, en la qual l'Església rep de l'Esperit les paraules de la confessió de la fe. Sobre aquest punt, un cop més se surt del cor dels teòlegs per assenyalar el que ell anomena el perill d'una «cristologia unilateral» de la separació (nestorianisme), la qual, pensant en la humanitat de Crist, dilueix cada vegada més la seva divinitat. Ratzinger reco-

alliberador, Jesús amic — ¿no posen unilateralment l'accent en la natura humana? És clar que cap teòleg catòlic nega la divinitat de Jesús, però aquesta roman fora de la mirada de la fe, gairebé es posa entre parèntesis. Per a Ratzinger, en canvi, tota afirmació de Jesús no es manté si no du a la confessió plena de la seva divinitat, si la seva confessió no implica la del Pare i de l'Esperit Sant.

Vols viatjar DE FRANC a TERRA SANTA?

Amb «CATALUNYA CRISTIANA» ÉS MOLT FÀCIL GUANYAR

SORTEIG VÀLID NOMÉS PER A NOVES SUBSCRIPCIONS

- 1 Emplena la butlleta de subscripció amb totes les teves dades.
- 2 Tria la forma de pagament que et vagi més bé.
- 3 Retalla la butlleta per la línia de punts i envia-la per correu al més aviat possible.
- 4 De seguida que rebem la teva butlleta, et lliurarem per correu el teu primer exemplar de *Catalunya Cristiana* i el **certificat de participació** per al sorteig de dos viatges a Terra Santa per a dues persones.

Aquesta CAMPANYA començarà l'1 d'abril i s'acabarà el 31 d'octubre de 1997. El sorteig dels viatges es farà davant de notari, abans del 15 de desembre.

SUBSCRIU-TE a «CATALUNYA CRISTIANA»

i podràs guanyar
un dels
DOS VIATGES
a TERRA SANTA
per a dues persones

Nom
Adreça
Població D.P.
Província Tel.

☐ Se subscriu a «CATALUNYA CRISTIANA» català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el farà mitjançant

☐ domiciliació bancària (en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació) ☐ xec nominatiu que adjunto per valor de 9.880 ptes.

Solicito fer el pagament a través de:

- ☐ 1 sol rebut de 9.880 ptes.
☐ 2 rebuts mensuals consecutius de 4.940 ptes.
☐ 4 rebuts mensuals consecutius de 2.470 ptes.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència
Adreça

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà *FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA* per la meua subscripció a «CATALUNYA CRISTIANA» amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat Oficina DC Compte

Data

Signatura del titular del compte/llibreta:

Barcelona

'Comunicart' o comunicar la fe cristiana a través de l'art

■ La música, la dansa i el teatre són les principals activitats de la trobada

SANT BOI DE LLOBREGAT.— Fa uns tres anys, un grup de joves de les sis parròquies de Sant Boi de Llobregat es van unir per crear una manera força innovadora de transmetre la fe cristiana: a través de l'art. D'aquesta iniciativa en va sorgir la trobada d'art cristià Comunicart, que aquest any s'ha celebrat els dies 10 i 11 de maig i que, així, ha arribat a la segona edició. La música, la dansa i el teatre i l'expressió corporal han estat els canals de comunicació en què s'ha basat la trobada. Una manera d'expressar la fe que, segons Maite Fariña, membre de l'organització, «no ha estat prou aprofitada».

Set tallers i diversos concerts van ser les activitats més sol·licitades pels joves, a partir dels setze anys. En total hi van participar unes cent persones provinents, a més de Sant Boi, de diversos punts de la geografia catalana i peninsular: Granollers, Viladecans, les Garrigues, Alacant, Terol, Saragossa i Madrid, entre d'altres. «És un intercanvi, ells vénen al nostre festival i nosaltres anem als que organitzen ells», van explicar membres de l'organització. Així s'acompleix un dels principals objectius de Comunicart: «Fomentar la convivència entre joves cristians de diferents llocs d'origen.»

Els tallers es van organitzar amb la intenció de donar cabuda a diferents activitats artístiques. *Dansa i oració* consistia, tal com indica el seu nom, a experimentar la manera de fer oració a través de la dansa. Sobre música tractaven els tallers *Tot ritme*, una introducció als instruments de percussió; *Primera cançó*, un taller en què s'ensenyaven les bases per compondre, i *Cançons de missa*, una manera de potenciar la innovació en les cançons de l'Eucaristia. Amb el títol genèric *Happening*, es va experimentar en el teatre i l'expressió corporal, a partir d'exercicis com el mim o l'articulació de la veu i la cara.

Espai de reflexió i d'expressió

Dinàmiques per la pau i *Relacions de parella*, enfocades des del punt de vista cristià, completaven els set tallers. Pretenien ser un espai de trobada, de reflexió i d'aprofundiment al voltant del tema que anunciaven.

Pel que fa als concerts i festivals, es va gaudir tant de l'actuació de gent entesa, vinguda especialment per a l'ocasió, com la dels joves que tot just han descobert la seva vocació artística. A més, també es posaven en escena alguns dels treballs apresos en els tallers. Tot plegat per «crear un espai on expressar-se i alhora adonar-se que l'art es pot millorar», va concloure Maite Fariña.

Carme Munté Margalef

Alguns dels participants a Comunicart.

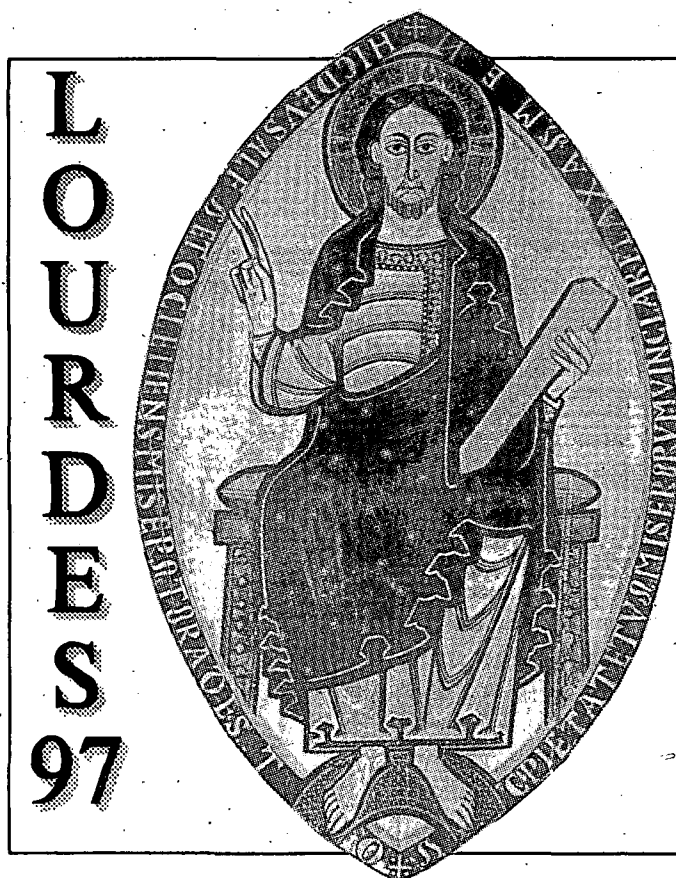
Els equips de Pastoral política i comunicació celebren la IV Jornada de reflexió

BARCELONA.— Els equips de Pastoral política i de comunicació van celebrar la IV Jornada de reflexió el 10 de maig passat al seminari salesià Martí Codolar, amb l'assistència d'unes cinquanta persones. D'una banda, van aprovar el document *Per a la participació en la vida política de Catalunya i la seva renovació*, tot i que es van presentar esmenes que obligaran a fer-hi algunes modificacions. De l'altra, van dialogar sobre la consolidació i el creixement dels equips, que, de manera periòdica, es reuneixen per reflexionar i, posteriorment, actuar en els camps de la política i dels mitjans de comunicació.

El bisbe auxiliar de Barcelona Joan Carrera va fer la presentació de la Jornada i del document aprovat. El text és fruit del treball conjunt dels equips de Pastoral política i de comunicació i es divideix en tres apartats. El primer és un punt de partida en què es reivindica la importància de la política com a servei als conciutadans i com a activitat humana fonamental. El segon apartat, «Persona, plenitud social, base material i estructural», comenta les prioritats de l'acció política. I l'últim apartat ofereix alguns trets de l'espiritualitat dels cristians que treballen en l'àmbit polític.

Per la seva banda, Josep Miró Ardèvol va parlar de la història, dels objectius i de les línies de treball dels equips de Pastoral. Per exemple: crear una estructura jurídica pròpia; dotar les assemblees d'un caràcter intern, «sense abandonar les trobades més àmplies»; potenciar el Seminari de Doctrina i Acció social de l'Església, que «fa un tipus de feina que complementa i dona suport a la nostra activitat»; donar a conèixer el document aprovat i continuar perfeccionant-lo, i organitzar una o dues jornades a l'any de reflexió per a gent compromesa amb l'àmbit polític, entre d'altres.

C.M.M.

1997 - 1r any de preparació del jubileu de l'any 2000

“Feu tot el que Ell us digui”

amb

La Ctat. de les Benauncès	La Comunió Maria Reina de la Pau	La Ctat. de la Creu Gloriosa
----------------------------------	---	-------------------------------------

Del dimarts 8 al diumenge 13 de juliol. Sortida en autocar de Barcelona. Preu: 35.000 pts (tot inclòs)
Data límit inscripció: 31 de maig

Inf. i inscripcions: **Comunió Maria Reina de la Pau**
rue de l'Eglise 66820 Casteil (FRANÇA)
☎ (07-33) 468.05.56.99

Barcelona

Sarajevo encara existeix

■ Concert de germanor a Santa Maria del Mar

BARCELONA.— Ràdio Estel (106.6 FM) va mostrar una gran preocupació solidària per Sarajevo durant el llarg conflicte armat de

Bòsnia. Ara la Fundació Missatge Humà i Cristià promou l'apadrinament d'un miler d'afectats per la guerra. Una de les accions

d'aquesta campanya és la celebració d'un concert a la basílica de Santa Maria del Mar, el dijous 22 de maig a les nou del vespre.

La preocupació pel poble bosnià es va concretar en diverses accions: misssatges recíprocs de salutació entre el cardenal Vinko Puljic i el cardenal Ricard Maria Carles durant la guerra a través de Radio Studio 99 i Ràdio Estel; el març del 1996 visita a Sarajevo d'una delegació de l'emissora formada per Mn. Jaume Aymar, Josep Maria Rojo, Oriol Llop i Núria Costa; el setembre, seguiment radiofònic de la visita del cardenal Puljic a Barcelona; entrevista de tots dos cardenals a l'emissora, etc.

Darrerament la Fundació Missatge Humà i Cristià, creadora de Ràdio Estel, ha assessorat també alguns periodistes que han visitat la capital bosniana, entre ells Joan Campillo, de la Universitat Autònoma de Barcelona. Un dels objectius de l'esmentada Fundació és «la defensa de la llibertat, del respecte a la dignitat personal i de l'autèntica cultura dels pobles» (est. 3). Amb aquesta voluntat, la Fundació i l'emissora, no solament han sensibilitzat l'opinió pública de la situació d'aquest poble sinó que també han establert diversos lligams amb institucions benèfiques i assistencials de Sarajevo per tal d'ajudar aquests ciutadans

Silda Deza, voluntària a Sarajevo, amb un grup de disminuïts.

dans europeus tan castigats per quatre anys de guerra.

Ara la Fundació Missatge Humà i Cristià promou —durant un mínim d'un any— l'apadrinament d'un miler d'afectats: nens, ancians no autosuficients, malalts poliomelítics, distròfics, paraplejics, escleròtics múltiples, cecs, sords, malalts mentals, etc. D'altres institucions ja han apadrinat també un miler de persones.

Es tracta de fer un gest de solidaritat

perquè la vida d'aquestes persones, després de la guerra, sigui més humana. L'apadrinament el pot fer una sola persona, una família, un col·lectiu o una entitat. Les persones que ajudin podran mantenir contacte directe amb la persona que han apadrinat.

Concert a Santa Maria del Mar

Una de les accions d'aquesta campanya és la celebració d'un concert a la

basílica de Santa Maria del Mar, el dijous dia 22 de maig a les 9 del vespre. A la primera part hi actuarà Lavínia Coman, pianista de Bucarest, i la soprano Montserrat Español, de Barcelona. Unes paraules del bisbe Joan Carrera iniciaran la segona part en la qual actuarà el cor Auriga, dirigit per Frederic Oller, el Cor de Noies del Conservatori Municipal de Música, sota la direcció de Carles Josep Comalada, i la Coral Bonanova. Com a cloenda es cantarà l'*Himne per Sarajevo*. Dintre d'aquest mateix acte s'inaugurarà una exposició fotogràfica dedicada a la capital bosniana.

Quan el cardenal Puljic va visitar Barcelona, va demanar a l'opinió pública: «Pensin en nosaltres encara que ara ja no sortim a la televisió.» Si més no Sarajevo continuarà sent notícia a Ràdio Estel. Per a la Fundació Missatge Humà i Cristià, per als Amics de Ràdio Estel, Sarajevo encara existeix.

Per a informació i reserva de localitats, truqueu al telèfon 237 78 81 (matins).

Mauricio Chinchilla
David Vendrell

Pregària interreligiosa per la pau a la Mediterrània

BARCELONA.— Tres espelmes sobre l'altar, com a símbol de les tres grans religions, van presidir el dijous 8 de maig una vetllada de pregària per la pau al Temple Abraham, avui parròquia catòlica de la Vila Olímpica de Barcelona i antiga seu interreligiosa durant els JJ.OO. Shalom, salam, pau, denominacions que pren la pau entre els jueus, àrabs i cristians respectivament, van ser pronunciades repetidament per part dels representants de les comunitats.

L'acte, organitzat pel Centre Ecumènic de Catalunya, s'emmarca en el camí vers la Segona Assemblea Ecumènica de Graz (Àustria). Els cants religiosos interpretats per la coral Cantiga van ser presentats per Sebastià Janeras, director de *Clàssics del Cristianisme*, expert en l'Orient cristià i membre de la comissió que estudia la

creació d'un futur centre multireligiós a Barcelona. El president del Centre Ecumènic de Catalunya, Joan Botam, va introduir l'acte i després d'unes paraules del rector de la parròquia de Sant Abraham, va prendre la paraula Carles Benarroch, president de l'Entesa Judeocristiana. Benarroch va ser el primer en dissertar sobre la paraula *shalom*, traduïda habitualment per 'pau' però que té moltes accepcions a la Bíblia. Va agrair a Déu la inspiració per a poder fer la vetllada d'oració i va acabar dient que «cal *shalomitjar* la Mediterrània». Per la seva banda, Joan Gomis, president de Justícia i Pau, va recordar que, segons el profeta Isaïes, «la pau serà obra de la justícia», va dir que «la Mediterrània és el bressol de les tres grans religions monoteistes», i va titllar de «lamentable el conflicte entre aquestes tres religions amb un sol Déu».

Després de cantar les Benaures, Joel Cortès, cristià evangèlic, va fer-se ressò d'una frase del document de la propera assemblea ecumènica de Graz: «Després de Jesús només han passat vuitanta generacions: som capaços de garantir la supervivència de les vuitanta generacions que vindran?» Cortès va titllar la societat de dividida, tant en religions, ètnies, política... i va dir que «cada dia que passa es fa més palesa la divisió: o canviem l'esdevenir dels fets o no tenim futur i només serà possible si hi ha una reconciliació en el futur». Finalment, la marroquina Hanna Serrouk, membre de l'entitat Punt de Referència, va reconèixer que «cadascú prega a la seva manera tot i no conèixer l'Alcorà o la Bíblia. Per a Serrouk, «la convivència afavoreix que la pregària per la pau sigui un fet». Aquesta marroquina va

explicar que tot i anar vestida a la manera de Marroc, és una noia catalana, però també és àrab, i va pronunciar en aquesta llengua un proverbi que postula que «per sobre de tot som persones» i va afegir que «la pau s'ha de contagiar».

Després d'aquests parlaments, dos assistents a la trobada van declamar les pregàries preparades per a la pau a la Mediterrània. A continuació del gest de la pau, la Coral va cantar el *Càntic de les criatures*, de Sant Francesc d'Assís. Un cop es va acabar la pregària, el regidor de Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona va anunciar que ja es pot parlar d'un Servei Municipal per a les Religions a Barcelona i va agrair la col·laboració de tots aquells que ho han fet possible.

Miriam Díez Bosch

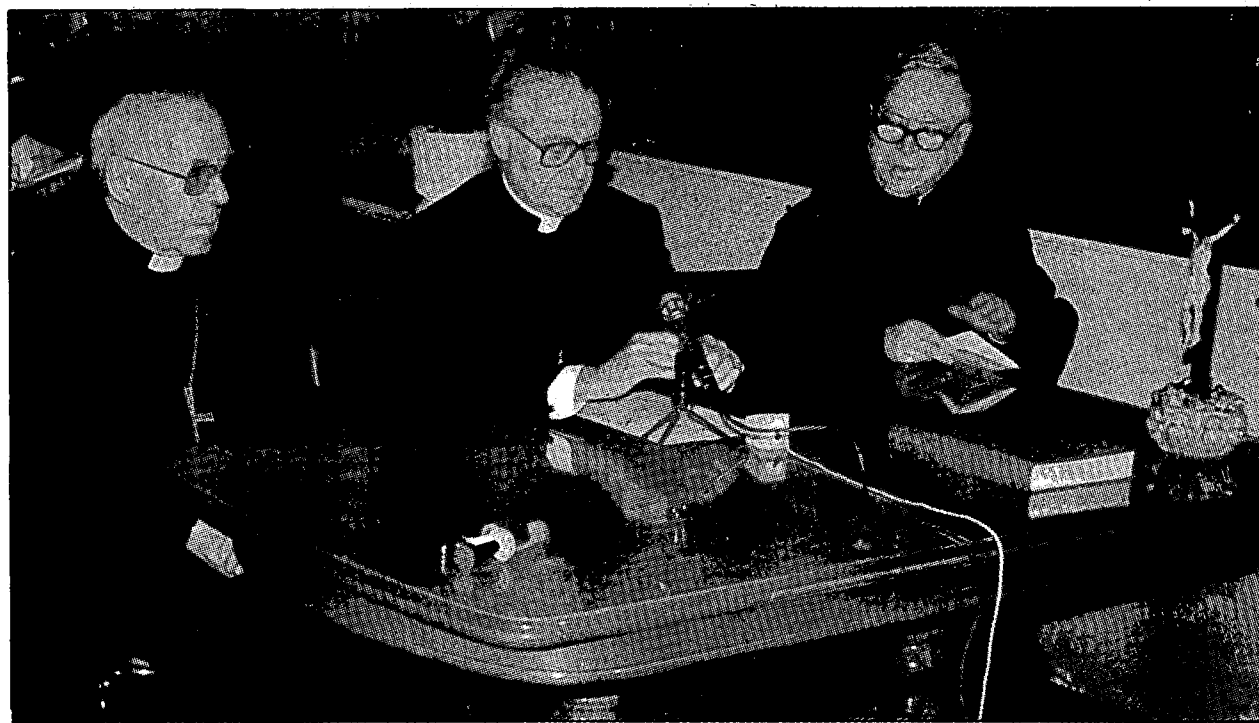
Comença el procés sobre la santedat de nou monges màrtirs mínimes

■ L'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, va presidir l'acte

BARCELONA.— En l'església conventual del monestir de monges mínimes, va tenir lloc el 14 d'abril passat l'obertura del procés que investigarà la santedat i el martiri —durant la República— de la mare Montserrat i vuit germanes d'aquest orde. A més de les monges, també s'investigarà la seglar Lucrecia, germana natural de la mare Montserrat. Va presidir l'acte l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles.

Acompanyaven el cardenal a la taula presidencial, monsenyor Ramon Daumal, que serà el jutge delegat en aquest procés, i el pare Alfredo Bellantonio —de l'orde dels mínims—, que és el postulant de la causa dels sants en l'orde. Però qui va explicar el significat de l'acte va ser el vicepostulant, el pare Antonio Sospedra. En la seva allocució, va explicar que no havien començat abans aquests treballs perquè la comunitat primer havia de sufragar les despeses que suposava arranjant les destrosses que el convent va patir, i no per voler ocultar alguna cosa que pogués dificultar-los.

Després de presentar els membres del tribunal (Ramon Daumal, jutge delegat; Jaume Riera, promotor de Justícia, i la mare M. Teresa Alonso, notà-

D'esquerra a dreta, Mons. Ramon Daumal; l'arquebisbe Ricard M. Carles i el pare Alfredo Bellantonio.

ria), Antonio Sospedra va fer notar l'interès eclesial en l'obertura del procés, per la persecució contra l'Església catòlica que va tenir lloc durant els anys de la República. I va dir: «En un cas com aquest és més evident l'odi a la fe religiosa. Una fe que aquelles humils serventes del Senyor representaven des del generós tancament en la seva vida claustral.»

Un cop acabada l'exposició del pare Antonio Sospedra, es va llegir el decret del cardenal Ricard M. Carles amb què s'introduïa la causa i es designaven els membres del tribunal. Tot seguit, el

cardenal els va preguntar si acceptaven el càrrec i, davant les respostes afirmatives, els va expressar la seva gratitud alhora que els feia veure la responsabilitat que assumien.

Després de valorar positivament la celebració de l'acte a l'església del monestir per tractar-se de monges de clausura, l'arquebisbe de Barcelona, va dir: «També he sabut que es van complir els 374 anys de l'arribada de les mares fundadores mínimes a la nostra ciutat. (...) Quan van trepitjar per primera vegada aquesta ciutat, les mares fundadores no es podien imaginar

que tres segles més tard no només hi hauria religioses que haurien donat testimoni de la seva fe amb les seves vides, sinó que també ho farien amb la mort martirial, mort violenta, oferta al Senyor...»

El cardenal va saludar els fidels assistents a l'acte, entre els quals hi havia familiars directes d'una de les germanes màrtirs. Després, va entrar a la clausura per saludar les germanes, va parlar amb elles i va prometre tornar-les a visitar.

C.C.

Lleida

Multitudinari enterrament i homenatge a Mn. Josep Serentill

LLEIDA.— Mn. Josep Serentill i Miró va morir recentment. La missa exequial a la catedral de Lleida i, després, el funeral i l'enterrament a Benavent de Segrià (lloc de naixement) són testimonis de l'afecte i reconeixement que mereix el bon fer sacerdotal i humà de Mn. Serentill. Més de cent sacerdots van celebrar la missa presidida pel bisbe de Lleida, Ramon Malla, amb més d'un miler de feligresos assistents. Igual de multitudinari va ser el funeral celebrat a Benavent de Segrià.

Nascut l'any 1927, Josep Serentill va cursar els estudis eclesiàstics al Seminari de Lleida i va

ser ordenat sacerdot el 1951. Després, es va llicenciar en ciències exactes a l'Universitat de Barcelona i va ser professor de matemàtiques al Col·legi Episcopal de Lleida, del qual també en fou director. També ha estat rector del Seminari de Lleida i director espiritual; delegat de Pastoral Vocacional; rector de la parròquia de Sant Isidre, i canonge de la catedral de Lleida. El seu darrer ministeri favorit va ser la capellania de la residència Joan Jugu, amb l'atenció espiritual de la residència Sagrat Cor, també de la tercera edat.

Jaume Montaña

Us encomanem de pregar al Senyor per

Jaume CANTÍ i CAMPI

(Barcelona 1907 - Tàrraga 1997)

pare de Marta Cantí i Valls, secretària executiva dels Amics de Catalunya Cristiana.

Missa exequial, dijous 29 de maig, a les 8 del vespre, a la basílica de Santa Maria del Pi.

Barcelona

«Musulmans i cristians som dos mons que no acostumen a respectar-se»

■ El diàleg amb la comunitat islàmica ha d'existir

BARCELONA.— Mons. Antonio Peteiro, arquebisbe de Tànger, va fer una conferència a la Facultat de Teologia de Catalunya sobre les relacions entre la comunitat cristiana i la islàmica. Peteiro, franciscà i doctor en teologia, és el vicepresident de la Conferència Episcopal del nord d'Àfrica i un dels més lúcids col·laboradors del diàleg islamo-cristià. Tota la seva tasca se centra a establir ponts d'entesa i col·laboració entre cristians i musulmans.

Mons. Peteiro, que viu i treballa a la diòcesi de Tànger (Marroc), va explicar com viuen les esglésies dels països del Magreb la missió de ser testimonis de Jesús entre musulmans. Sovint es considera el continent africà com «un apèndix sense importància, oblidat i descuidat per tots». Al Marroc, Líbia, Tunísia i Algèria l'islam és la religió oficial i la població és gairebé en la seva totalitat musulmana; no hi ha llibertat religiosa i els cristians són estrangers que provenen d'uns cinquanta països dels cinc continents. En aquests països que configuren el Magreb només hi ha uns 60.000 cristians enmig de 70 milions de musulmans. Bon part d'aquests cristians són treballadors i tècnics de la indústria, l'ensenyament i la sanitat.

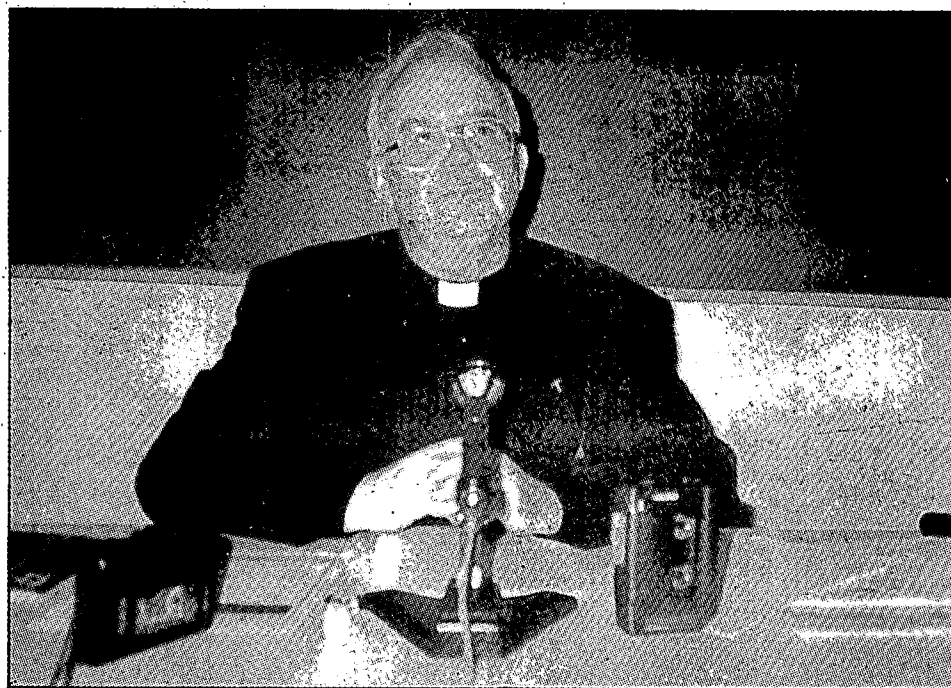
Prejudicis estèrils

«Som una Església en diàspora, dispersa en petits grups, a vegades molt distants i difícils d'atendre pas-

totalment. Entre els dos extrems de la nostra diòcesi hi ha més de 500 quilòmetres», va comentar Antonio Peteiro.

Gairebé la totalitat de les activitats dels membres de les diverses comunitats cristianes es fan al servei dels musulmans, en hospitals i dispensaris, en l'ensenyament a tots els nivells, amb especial atenció a la promoció de la dona i al servei dels pobres. També les relacions interpersonals i de lleure dels cristians es desenvolupen sobretot amb musulmans. Però Peteiro va dir que: «Per desgràcia musulmans i cristians som dos mons que no s'acostumen a conèixer, ni es respecten ni s'estimen. Uns i altres tenim molts prejudicis que ens distancien i acostumen a alimentar actituds hostils i, a vegades, violentes». Peteiro va afegir que l'Església en els països del Magreb pretén lluitar contra aquests elements negatius que separen els seguidors de les dues religions que constitueixen dues cincenes parts de la humanitat.

L'arquebisbe de Tànger va comen-

Antonio Peteiro, arquebisbe de Tànger.

tar que moltes vegades els catòlics els pregunten quants musulmans es converteixen i si creix gaire l'Església al Magreb. «Quan els diem que en aquests països no hi ha llibertat religiosa que permeti predicar l'Evangeli i que els musulmans que es bategessin serien considerats apòstates i haurien d'abandonar el país, molts cristians no entenen ni valoren el nostre estil de missió. Creuen que és preferible anar-se'n a edificar l'Església a un altre lloc on es vegin els fruits de la tasca missionera i aquesta sembli més rentable.»

Peteiro va concloure dient que «la

gratuitat de la nostra missió els escandalitza. I si no els escandalitza, no hi veuen cap sentit. Tampoc els musulmans poden comprendre el sentit de la nostra feina. Molts s'imaginen que ho fem amb segones intencions. Només després de molts anys de servei i d'amistat desinteressada poden convèncer algú de la sinceritat i la gratuïtat de la nostra tasca, encara que saben que ens agradaria que es fessin cristians, de la mateixa manera que ells voldrien que fóssim musulmans.»

Marta Puyol

Tortosa

Subvenció de 170 milions per restaurar la catedral

TORTOSA.— S'ha firmat un conveni entre l'Ajuntament i el Bisbat de Tortosa segons el qual les dues entitats aportaran 120 milions de pessetes durant sis anys per restaurar la catedral. El Ministeri de Cultura i Educació s'ha compromès a col·laborar amb el projecte aportant 50 milions de pessetes. Segons els estudis tècnics, la restauració total del complex catedralici costarà uns 350 milions de pessetes.

Les actuacions prioritàries se centren en les teulades de les naus centrals que patixen filtracions d'aigua de pluja. Segons l'informe de la inspecció del Patrimoni

Arquitectònic de la Generalitat, amb seu a Tortosa, també s'ha de restaurar la coberta del claustre i moltes columnes i capitells. És molt greu l'estat de deteriorament de la façana i del vitrall gòtic de l'antic dormitori dels canonges; així com la porta apuntalada de l'Olivera.

D'altra banda, la capella de la Mare de Déu de la Cinta ha entrat en l'última fase de neteja i restauració artística i aviat s'espera que el retaule i l'altar recuperin la qualitat i noblesa inicials.

J. Blanc i Bahima

Rosales, nou director dels Professors Cristians

TORTOSA.— Ramon Rosales i Sebastià ha estat nomenat director del Moviment diocesà de Professors Cristians. És un laic, militant cristià, professor de filosofia i catequista. També és director i fundador de la revista *Tresmall*, que s'edita a Sant Carles de la Ràpita. El nou director compartirà la responsabilitat del moviment amb la coordinadora diocesana. Junts treballaran les conclusions del Congrés d'Educació en valors que es va celebrar a Madrid el novembre passat.

J.B.B.

«Acollits a la casa pairal»

«Les ànimes no es jubilen mai i un home i una dona quan deixen de ser laboralment productius, no es converteixen en espiritualment estèrils. Al contrari: poden entrar amb la seva jubilació en la més lluminosa de les etapes de la seva vida.»

(Joan Pau II)

■ XI Trobada de VIDA CREIXENT a Montserrat

Aspecte de la Basílica de Montserrat, el dia 7 de maig, plena de gom a gom per membres de Vida Creixent dels bisbats de Catalunya.

Aquesta és la sensació que s'experimenta quan entrem a la Basílica i ens apropem a contemplar la Verge. En veure-la amb el seu Fill als genolls i Ella amb un esbós de somriure senzill, sembla que ens digui amb afectuosa familiaritat: Hola, benvinguts!

Tots coneixem el nostre Montserrat, però quan, com enguany, ho hem fet aplegats com a Moviment de Vida Creixent, l'ambient que es manifestava era de goig a mesura que el temple s'anava omplint de gom a gom fins a fer-se gairebé insuficient, aprofitant tots els racons per encabir-nos-hi. I això tots dos dies, perquè, donat el nombre d'inscrits fou necessari partir-nos; el 7 de maig la diòcesi de Barcelona, i les Illes, presidits pel bisbe Mons. Joan

Carrera, i el dia 8 les restants diòcesis de Catalunya i Andorra, presidits pel bisbe de Vic, Mons. Josep M. Guix. En total, forem a prop de dos milers.

Les celebracions eucarístiques d'aquests dos dies foren de gran solemnitat, i —cal remarcar-ho— següides per part de tots amb actitud de senzillesa i esperit de comunió eclesial; vivíem un dels tres postulats del nostre Moviment: el de l'Espiritualitat,

El P. Rafael Zamora, de Costa Rica, durant el seu recital de cançons centreamericanes a la sobretaula del dinar de germanor.

retroband-nos amb Jesús a la casa de Maria.

L'altre postulat, l'Amistat, el compartírem al migdia, el dinar, i a la sobretaula amenitzada pel P. Rafael Zamora, de Costa Rica, que ens oferí unes cançons del seu país que deien com des de la nostra maduresa veíem canviar moltes coses però que en el món, Déu vol que siguem tots germans.

Finalment, com a cloenda de la jornada, el P. Joaquim Coll, monjo, ens explicà el sentit de l'any jubilar de Montserrat, que celebra el cinquantè aniversari de l'entronització de la Mare de Déu. A continuació, com a comiat, la Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat, escrita pel venerable Dr. Torras i Bages, emmarcada amb dues poesies de Mn. Cinto Verdager.

En aquest trobada, hem sentit enfortir el vigor de les nostres conviccions cristianes i ens disposem a continuar donant testimoni de fe enmig d'un món ple de la manipulació dels valors ètics.

En la nostra última mirada a la Verge, repetíem: Santa Maria, honor de tots els pobles, t'estimem!

Josep Alcañiz

ALTRES ACTIVITATS

Trobada diocesana de Vida Creixent de Girona a Torroella de Montgrí

L'Assemblea Diocesana de Vida Creixent de Girona va aplegar més de 400 persones a la localitat empordanesa de Torroella de Montgrí, el 20 de març passat amb motiu de la sisena trobada diocesana d'aquest moviment de gent gran. Els actes es van iniciar al temple parroquial de Sant Genís amb una Eucaristia presidida pel bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon, i concelebrada per una dotzena de capellans, consiliaris del Moviment i rectors de parròquies veïnes. A l'assemblea també hi van participar representants de Vida Creixent de la diòcesi vigatana. El gironí Joan Viñas i Bona, coordinador general del Moviment a Catalunya, va recordar que els objectius de Vida Creixent han de ser l'amistat, l'espiritualitat i l'apostolat. Tothom servirà un bon record d'aquesta jornada.

Trobada a l'Arxiprestat del Prat

El dijous dia 20 de març, tingué lloc la trobada dels grups de Vida Creixent de l'Arxiprestat del Prat, en el transcurs de la qual Mn. Francesc de P. Sala, consiliari del grup de Castelldefels, va exposar l'interessant tema: «Els laics i l'evangelització.»

Hi assistiren membres dels grups de Castelldefels (que foren els amfitrions), de Gavà, Viladecans, el Prat, i amb especial presència de membres del grup de Vida Creixent de Sant Boi, que tot i pertànyer a un altre Arxiprestat, ens feren l'honor d'acompanyar-nos, demostrant una vegada més la germanor que impera en el nostre moviment de gent gran, que camina fermament endavant, tal com es va reflectir en la roda informativa d'activitats que tinguérem abans de la molt participada Eucaristia celebrada al temple de Santa Maria de Castelldefels.

Nous grups de Vida Creixent

A Barcelona-ciutat els grups de Vida Creixent es van constituint a bon ritme, lentament, però a pas segur. Darrerament, s'han incorporat al nostre Moviment, els grups de les parròquies de Nostra Senyora de la Medalla Miraculosa, Santa Maria del Teulat i Sant Cebrià.

A tots aquests nous grups els desitgem portin ben endavant els postulats del nostre Moviment, amistat, espiritualitat i apostolat.

Magisteri

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Una vocació necessària i no sempre ben entesa

Avui, solemnitat de la Santíssima Trinitat, és també el Dia «Pro Orantibus», diada dels religiosos i les religioses de vida contemplativa. M'he plantejat si eren o no dues diades mútuament relacionades. I em sembla que estan relacionades íntimament.

Ens podem preguntar què significa que els catòlics creguem que Déu subsisteix com a Pare, Fill i Esperit Sant. És a dir, si, més enllà de ser una veritat en què creiem, significa alguna cosa i té, per tant,

repercussió en la nostra vida creient.

Per respondre a aquest plantejament, aprofito les idees del professor Rovira Bellosó, qui, a l'hora de respondre a aquesta mateixa pregunta, creu que l'orientació adient consisteix, abans que tot, a situar-se en l'experiència religiosa de Jesús.

«Jesús se sap 'relligat' al Pare, amor infinit. Se sap empès —no inhibit ni frustrat— per l'Esperit que el condueix, més enllà de qualsevol temptació de benestar, poder o prestigi, al servei humil i integral de la gent desfeta, dispersa o oprimida. Per a Jesús, el Pare és arrelament i horitzó. El Sant Esperit, intimitat i impuls adequat.»

Després de l'ensenyament del Parenostre per part de Jesús, «la comunitat reconeix aleshores que tant l'adoració com el "lliurament fratern" són el fruit de 'la força que el revesteix des de dalt'. Aquesta oració té una estructura trinitària: 'Animats per l'Esperit Sant, resem al Pare amb Jesús l'oració mateixa que ell ens va ensenyar.'»

No hi ha contraposició, en la vida contemplativa, entre adoració i lliurament als germans, ja que no podem oblidar que el contemplatiu i la contemplativa, dedicant-se a l'adoració, no se separen del món sinó per a estimar-lo amb més autenticitat, perquè l'estimen sense necessitar-lo, i a fi d'aportar, des de l'amor a Déu, l'oració, el sacrifici i tot allò que fan

realitat en la seva vida consagrada -en un amor profund i sense parar- l'Esperit que necessiten tots els seus germans de l'Església i del món.

Els creients, per una limitació nostra radical, ens veiem obligats, segons la nostra vocació respectiva, a intentar realitzar algun aspecte o més de la vida de Crist, a què ell ens crida providencialment. Els contemplatius són el Crist pregant a la muntanya o al desert, i que no se separa dels homes si no és per parlar d'ells, en la solitud, al Pare.

I sense perdre de vista el món, obra de Déu, tot endinsant-se en la vida trinitària, cerquen la comunicació i la intimitat profunda de tot el que el Pare comunica al Fill —el pla de salvació, l'amor a nosaltres fins al punt extrem de lliurar el Fill...—. Tot el que rebem de la humanitat del Fill, sabem que ens és comunicat pel Pare, i aquestes comunicacions pertanyen a l'Esperit Sant, que és Comunicador, que és Do.

Que les persones arribin al coneixement i a l'amor de Déu, ningú no ho vol tant com els qui arriben a tenir-ne alguna experiència. Els contemplatius saben més bé que d'altres allò que es perden en la seva vida els qui no arriben a cap coneixement ni amor del Senyor. I, per això, estimen més i pregunten millor pels qui van per la vida d'esquena a Déu o prescindint-ne.

Ramon Malla
Bisbe de Lleida

Vida contemplativa

La crida que ens fa cada any l'Església perquè tinguem presents en la nostra pregària els religiosos i religioses dels monestirs de vida contemplativa és una ocasió perquè mirem de valorar aquesta forma de vida religiosa.

El món actual no és gaire propici a entendre-la. En la nostra societat ens acostumem a valorar les coses, i fins i tot les persones, pel que produeixen o per la seva utilitat. No és estrany que, quan es parli dels religiosos contemplatius i més encara de les

religioses —denominades popularment «les monges de clausura»—, es manifesti un sentiment com de pena perquè persones amb molts valors no els esmercen per atendre tantes necessitats socials o apostòliques dels nostres temps: atenció a la catequesi, al jovent, als marginats, a malalts de sida o terminals, a l'acció social contra la pobresa, etc. És una queixa espontània, que demostra desconeixement del gran valor de la vida contemplativa, fins i tot entre els cristians.

Cal remarcar que la vida contemplativa no és una fugida o evasió, un desentendre's del món. Més encertadament cal dir que és el contrari. Els contemplatius són una crida perquè el món entengui que prescindir d'una manera voluntària de preocupar-se tant fortament per alguns valors terrenals no és una actitud de menyspreu. Es tracta, senzillament, de relativitzar-los. Hi ha altres valors, imperceptibles pels sentits, que ens són molt útils, per no dir necessaris, per aconseguir aquella actitud d'esperança i de pau que és inherent a la felicitat que tothom busca, fins i tot aquí a la Terra, i que els al·ludits valors sensibles moltes vegades no proporcionen tant. Els contemplatius fan el gran servei de recordar-nos-ho amb el llenguatge més convincent: el de l'exemple

de la seva vida.

A més, en l'itinerari cap a la celebració del Jubileu de l'any 2000, el Papa ens ha presentat la figura de Jesucrist com a punt central de referència per a aquest primer any. Aquest missatge és, precisament, el que ens recorden els que han escollit la vida contemplativa. Per a ells, la raó de la seva missió en el món és recordar que Jesucrist hi continua sent present, fins al punt que molts, homes i dones, seguint la seva inspiració, donen el testimoni que val la pena dedicar tota la vida a imitar Jesús, més particularment en aquella faceta de comunicació amb el Pare, expressada quan, fugint de la multitud, es retirava a la soledat per pregar.

Aquest gran servei que els contemplatius fan al món i a l'Església, a més de les gràcies que per la seva intercessió Déu ens concedeix, és el que pot ajudar a apreciar més la seva vida i a ajudar-los. L'Església ens demana l'ajuda de la nostra pregària el diumenge pròxim, festa de la Santíssima Trinitat, el misteri essencial de Déu, objecte principal de contemplació. Ens interessa a tots no regatejar-la i pregar a Déu perquè no manquin vocacions per aquest forma de vida religiosa que és també útil al món i a l'Església i, per tant, a tots nosaltres.

Barcelona

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax 415 14 49

• **MOVIMENT CRISTIÀ DE MESTRES I PROFESSORS.**— El 30 de maig, a les 19.00, se celebrarà l'Eucaristia de final de curs, presidida per Mons. Ricard M. Carles. Tindrà lloc a la capella del Seminari Conciliar, c/ Diputació, 231. A les 20.00, inauguració de l'exposició de materials pedagògics. Per a més informació, Montserrat Sardà, tel. 453 44 99.

• **ENCONTRE MATRIMONIAL.**— Els dies 30 i 31 de maig i 1 de juny tindrà lloc una trobada a Barcelona, a la casa Mater Salvatoris (Tibidabo). Comença el divendres, a les 21.00, i acaba el diumenge, a les 18.00. El moviment és d'orientació catòlica, però està obert a d'altres religions i creences, sense distinció. Hi poden assistir sacerdots, religiosos i religioses, els quals hauran de fer el temari adient. L'aportació econòmica és voluntària i totalment anònima. Per a informació, tels. 232 38 77, 349 75 87 i 213 45 42.

• **CONCERT DE CARILLÓ.**— L'1 de juny, a les 12.00, concert corresponent a l'extraordinari de Sant Jordi. A càrrec d'Anna Maria Reverté, amb la col·laboració del 'Esbart Dansaire de Rubí, que interpretarà un repertori molt variat de danses i cançons populars catalanes.

• **OBRA DE LA VISITACIÓ.**— El 2 de juny, al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès, festa de la Visita-

ció de Ntra. Sra. A les 15.30, sortida en autocar de la casa central de l'Obra de la Visitació, passeig de Sant Joan, 2; a les 17.00, concelebració eucarística presidida per Mons. Ramon Daumal, bisbe auxiliar emèrit; a les 18.00, berenar de germanor; a les 20.00, retorn a Barcelona. Els tiquets per al berenar s'han d'encarregar a passeig de Sant Joan 2, tel. 231 37 02, fins al 23 de maig.

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS DE LES DIÒCESIS CATALANES.**— Taula rodona sobre «Arquitectura i Litúrgia». Tindrà lloc el 5 de juny, d'11.00 a 13.00, amb la participació de Joan Bellavista, director del l'Institut de Litúrgia i membre de la Comissió diocesana d'art de Barcelona; Jordi Bonet, arquitecte; Carles Elies Cao, prevere i arquitecte; i Ignasi Domènech, arquitecte. Per a informació i inscripcions, secretaria del CEP, c/ Rivadeneyra, 6, 3r - 08002 Barcelona, tel. 317 48 59.

• **CAP DE SETMANA DE PREPARACIÓ PER AL MATRIMONI.**— Una oportunitat per créixer en l'amor. Tindrà lloc els dies 6, 7 i 8 de juny, a la casa d'exercicis de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera, 32), organitzat per l'Encontre Catòlic de Nuvís, per a parelles disposades lliurement a casar-se per l'Església i també per a totes aquelles parelles que es desitgen preparar per a la seva vida futura en comú, sense distinció de creences. En acabar el cap de setmana es lliura, a qui el demani, un certificat d'assistència equivalent al dels cursos prematrimonials parroquials. Per a més informació i inscripcions, tels. 350 89 25 i 352 60 30.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— El 8 de juny, sortida a Fortià (Girona) per assistir a l'Eucaristia que se celebrarà en commemoració de les noces d'arcent sacerdotals del director nacional dels GOA, Mn. Joan Güell. El dinar tindrà lloc al jardí del monestir i s'invita tots els membres dels GOA que hi vulguin participar. Per a informació i inscripció, c/ Major

de Gràcia, 237, pral. 2a, (de dilluns a divendres, de 10.00 a 13.00 i de 17.00 a 19.00), tel. 218 10 05.

Girona

• **FESTA DE SANT DOMÈNEC DE GUZMÁN.**— La Família Dominicana de Girona (religiosos, religiosos i laics) celebrarà, el 24 de maig, la festa del seu fundador. L'Eucaristia se celebrarà a l'església de Sagrat Cor, c/ Albareda, 9, a les 18.30.

• **DIADA PRO ORANTIBUS.**— La comunitat cistercenca de Santa Maria de Cadins i l'Arxiprestat de la Vall de Llénena, invita tothom a assistir als actes amb motiu de la Diada pro orantibus. Se celebra el 25 de maig, al monestir, sota el lema «Descobreix Déu en el silenci», presentat pel Centre Cristià d'Universitaris.

Solsona

• **CASA D'ESPIRITUALITAT DEL MIRACLE.**— Exercicis espirituals per a tothom. Del 2 al 8 de juny, dirigits per Mn. Xavier Claramunt, del bisbat de Solsona.

Del 6 al 8 de juny, recés per als que no disposen de tota la setmana. Per a informació i inscripcions, casa d'espiritualitat, tel. 973/ 49 00 45.

Tortosa

• **CAMPANYA CONTRA LA DROGA.**— El 25 de maig, a les 11.00, al Teatre Auditori Felip Pedrell, de Tortosa, acte contra la droga i presentació de l'Informe sobre la lluita contra la drogaddicció, sota la presidència d'Eduard Rius.

Vic

• **VIROMIATGE DEL SAGRAT COR A PUIG-AGUT.**— Tindrà lloc el 8 de juny. Començarà a les 9.45 amb una trobada a l'ermita de Sant Jaume (entre Manlleu i Torelló) i amb l'entrada al santuari. Exposició solemne del Santíssim i torns de vetlla. A les 13.00, hora santa predicada; a les 17.00, celebració de l'Eucaristia, processó i benedicció. Per a més informació —i oferiment de voluntaris—, tel. 861 12 87, 851 06 91 i 851 10 07. Hi haurà autocar des de Barcelona (tel. 417 56 28, 426 16 22 i 426 67 23).

CORPUS CHRISTI A LA CATEDRAL DE BARCELONA

Els dies 29 i 30 de maig, de 4 a 7 de la tarda, exposició del Santíssim i adoració; a les 7 de la tarda, missa.

Dia 31 de maig, a les 6 i 7 de la tarda, missa. A les 10 de la nit, Vetlla d'adoració oberta a tothom (de 10 a 12 de la nit).

Dia 1 de juny, diumenge, Corpus. De 8 a 2/4 de 2 del migdia adoració al Santíssim a la capella del Sant Crist de Lepant; a les 10 del matí, Cant de Laudes; a 2/4 de 7 de la tarda, missa al Pla de la Seu presidida pel cardenal-ar-

quebisbe, i processó pels carrers Pl. Nova, Arcs, Av. Portal de l'Àngel, Santa Anna, Canuda, Duc de la Victòria, Pl. Palla i Plaça Nova per acabar al Pla de la Seu amb la Benedicció del Santíssim Sagrament.

Hi són convidats tots els fidels de la ciutat.

Barcelona, maig de 1997

ASSOCIACIÓ CRISTIANA DE SEPARATS I DIVORCIATS

Acol·liment
AjutCompanyia
Amistat

VINE A COMPARTIR-HO AMB NOSALTRES

Activitats... Sol·licita el programa bi-mensual

Ens necessites i et necessitem!!!

TRUCA'NS

Tels. 423 91 21 (Avel·lina, 9 a 14)

330 61 37 (Josep, 21 a 23)

Local Social: Ballén, 10 (Pares Domínics)

COMPANYIA 3A EDAT

posa en contacte a dones grans que viuen soles i necessiten companyia, amb noies que vénen a estudiar a Barcelona i busquen allotjament, per fer un intercanvi entre elles.

Si voleu més informació no dubteu a trucar-nos al

436 96 51

Entitat reconeguda per la Generalitat de Catalunya. Núm. SO 3030.

Indústria, 218, 4t 1a

08026 Barcelona

El Multifestival David uneix formació, diversió i contingut espiritual

El David, 97 reflexionarà sobre els valors del segle vinent

El festival cristià amb més marxa escalfa motors per oferir, del 3 al 7 de juliol al monestir de les Avellanes (Lleida), la dotzena edició del Multifestival David, amb una àmplia oferta de concerts, tallers, seminaris, taules rodones, exposicions d'art, etc. Mitjançant la utilització dels nous llenguatges musicals, audiovisuals i artístics, el multifestival

vol fer arribar a joves i grans un espai de reflexió i diversió que propiciï un encontre personal amb Crist. Aquest any el tema escollit són els «Valors per al segle vinent» i, com a novetat, hi haurà un recés espiritual, tres dies abans del David, per als artistes i agents pastorals preocupats per l'acompanyament de joves creatius.

El David 97 ofereix quatre dies amb les darreres novetats musicals, amb pensadors cristians i activistes de tots els sectors de l'Església, celebracions plenes de vida i també temps per conversar i fer noves amistats. Més de cent seminaris, tallers i actuacions que aquest any giraran al voltant del tema «Valors per al segle vinent».

Ritmes jazz, funk, latin, house, garage, música amb molta marxa i cançons amb «missatge». Hi arribaran convidats especials de Noruega, **Hans Inge Fagervik** (música pop-rock); de Suïssa, el grup **Streem** (heavy rock); d'Alemanya, música rap amb «2 o 3 boys»; d'Anglaterra, **Sal Solo** (música tecno rock); del Brasil, la banda **Nova Geração**; dels EUA, **Neil Vélez**; de Mèxic, **Federico Carranza** del grup **JESED** i **Carlos Escorial de Kerigma**. També actuaran desenes de solistes i grups de l'Estat espanyol: **Solución de Emergencia**, **Comisión**, **Alborada**, **Sal 150**, **Nyx**, **Migueli y EDEN**, **Apocalipsis**, **Aloe**, **Paradigma**, **Luis Alfredo**...

Conferències i tertúlies

El cantant de rock **Sal Solo** presentarà el seu últim treball pastoral, que compta amb el suport del cardenal Hume. Es tracta d'una missa tecno/multimèdia anomenada «time» que intenta connectar amb la joventut. També presentaran els seus darrers projectes **Michael Wielath**, director de l'agència Set Free d'Alemanya, promotora d'accions evangelitzadores en l'àmbit de la cultura europea; **Claudio i Francisca París**, pedagogs brasilers que realitzen un projecte educacional al seu país; **Ben Wyme-**

El grup Streem, de heavy rock, actuarà en el David.

ersch, de Bèlgica, que compartirà la seva experiència amb l'organització del Dia de l'Església belga, que convoca la majoria dels organismes i les comunitats eclesials a una gran reunió anual.

Tampoc no faltaran els mestres, pedagogs, periodistes i teòlegs del nostre país, com **Rosa Deulofeu**, **M. Victòria Molins**, **Sor Genoveva**, **Mercè Bastet**, **Juan Yzuel**, **Carles Arméngol**, etc., que parti-

ciparan en els diversos seminaris. També hi haurà tallers diaris amb temes actuals com planificació popular, voluntariat en el Tercer Món, cristianisme i política...

Però quan acabi tot el programa del dia, encara quedarà temps per a unes últimes tertúlies, un espai de diàleg més intimista, dirigit pel pare veneçolà **Juan Morera**.

A més, la **galeria d'art** tindrà més protagonistes que en altres edicions. Aquest any hi haurà convidats de luxe com **Janeric Johansson**, pintor suec amb obres a prestigiosos museus. També repetiran **Josep Asunción** —director de l'Escola d'Arts i Oficis de Barcelona— que, al costat de **Gemma Guasch**, dirigirà l'àrea plàstica del David.

Recés espiritual

Com a novetat, aquest any el David oferirà, del 30 de juny al 2 de juliol, un recés espiritual al monestir de les Avellanes per a artistes i agents pastorals preocupats per l'acompanyament de joves creatius. Oferiran el recés especialistes en el tema de la comunitat francesa **Emmanuel**.

Després de l'èxit de l'any passat, els nens del David, de 5 a 14 anys, disposaran de nou del seu espai per a la dinamització de la fe i l'expressió artística i cultural, amb la col·laboració de l'**Escola de l'Esplai-Fundació Pere Tarrés**.

Glòria Carrizosa

MULTIFESTIVAL DAVID'97 del 3 al 7 de juliol monestir de les Avellanes

Preus

Inscripcions

Individuals

—Tot el Multifestival David	3.500
—Cap de setmana	2.500
—Un dia	1.300

Famílies

—Matrimoni i un fill (fins a 16 anys)	7.300
—Per cada fill addicional	1.000
—Pare o mare i un fill (fins a 16 anys)	3.800
—Per cada fill addicional	1.000

Grups

—10 o més persones	3.000
--------------------	-------

Menjars

—Esmorzar	200
—Dinar	650
—Sopar	450
—Només dinar un dia	1.000

Allotjament

Grup A (portar sac i estoreta)	
—Acampada	225/persona/dia
—Aules (dormir a terra)	350/persona/dia
—Rulot	300/persona/dia

Grup B (portar sac)

—Tendes militars amb lliteres de campanya	400/persona/dia
---	-----------------

Grup C (portar sac o llençols i tovalloles)

—Lit amb bany a l'habitació	1.350/persona/dia
—Dormitori col·lectiu	750/persona/dia

Grup D

(50 places) (portar sac o llençols tovalloles)	
A 10 minuts del monestir con cotxe propi	1.350/persona/dia

Grup E

(El preu inclou l'esmorzar i l'IVA - 105 places)	
A 10 minuts del monestir, amb cotxe propi	2.200/persona/dia

Grup F

(El preu inclou l'esmorzar i l'IVA - 170 places)	
A 30 minuts del monestir, amb cotxe propi	2.500/persona/dia

Autobusos Bcn-monestir-Bcn	2.500 persona
----------------------------	---------------

MULTIFESTIVAL DAVID

C/ Rivadeneyra, 6, 4t
08002 BARCELONA
Tel. i fax (93) 412 24 24

«Els valors que transmetem és un tema que ens afecta a tots»

■ **Luis Alfredo Díaz-Britos, director del Multifestival David**

Després de dedicar tres anys al tema de l'evangelització, aquest any el Multifestival ha optat per reflexionar sobre una problemàtica més humanista i secular: «Valors per al segle vinent.» El director, Luis Alfredo Díaz-Britos, creu que el tema és de màxima actualitat. Es tractarà de la forma més atractiva possible, amb seminaris i tallers que aprofundeixin i entretinguin al mateix temps.

Arribem a la dotzena edició... «Valors». S'ha de tenir valor?

—Sí, s'ha de tenir valor per enfrontar-se cada any amb un Multifestival: més de cinquanta tallers, una desena de seminaris, taules rodones, exposicions d'art, més de deu concerts amb un centenar d'artistes d'arreu del món i la infraestructura logística necessària per acollir 2.000 persones. Sí, no hi ha dubte que s'ha de tenir valor, encara que m'imagino que diu el mateix un professor que prepara un nou curs o una catequista que s'enfronta a un grup d'adolescents.

—De fet, és aquí on hi ha la força del David: oferir a tota aquesta gent idees noves cada any.

—És un privilegi poder oferir a catequistes, educadors i un planter de professors de primera línia, una escola d'estiu de «luxe» i, al mateix temps, entreteniment, diversió, que també fa que tant joves com grans es trobin més a gust. Unir formació, diversió i finalment inspiració espiritual és «massa», com diu la gent jove.

—Per què s'han escollit els valors com a tema d'aquest any?

—Valors per al segle vinent és el lema d'aquest any. Els que som pares, professors o treballem amb infància o joventut estem realment preocupats amb aquest tema. Fullejant uns còmics, mirant programes de televisió suposadament dedicats a nens, cal preguntar-se: L'escola no hauria d'estar en peu de guerra contra la postmodernitat? Qui s'encarrega de proposar valors als xavals? Proposar o imposar, com de vegades estem acostumatats?

—Com és previst tractar el tema?

—De la manera més atractiva, interactiva i menys pedant possible. De fet, aquest any suprimim la

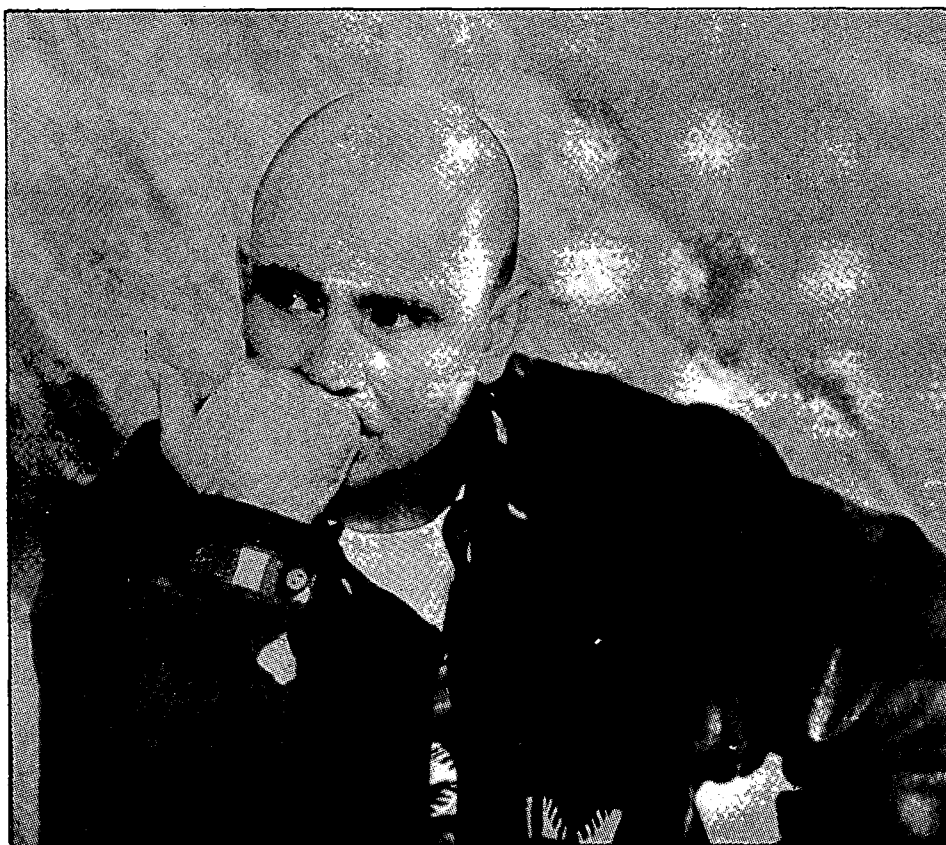
separació entre adolescents i adults. És un repte. O sabem crear un espai que aprofundeixi i entretengui alhora o no és vàlid el que estem fent. Hi haurà moltes taules rodones, grups reduïts de discussió i també ponències en comú. Volem «rastrear» la veritat entre tots.

—La veritat?

—La «veritat» en una societat de mentides. El que s'entén per «llibertat». Solidaritat social, amb què o amb qui? «Honestat», «sinceritat», «fidelitat», probablement ningú no té el coratge de dir que aquests temes són fora de lloc en l'educació actual i en la societat en general.

—Es parla molt de valors, no és cert?

—Cap disseny curricular, cap programa de reforma educativa i, és clar, cap dels programes televisius de debat periodístic que tan saberudament s'ocupen del futur de la societat, deixarà d'al·ludir a la «necessitat d'una ètica del com-

Luis Alfredo vol prendre's un any sabàtic.

sols apareix per televisió en els últims cinc minuts de programació.

—Després d'aquests darrers anys dedicats a temes d'espiritualitat (trienni sobre evangelització), sembla que us dirigiu cap a una problemàtica més àmplia, més humanista, més secular.

—Així és, aquest ha estat l'ori-

Emmanuel... Tot un luxe!

—Plans per al futur?

—Potser prendre un merescut descans. Aquest any compleixo el meu trenta aniversari com a compositor de música de «missatge». Des de fa temps, després de cada David que acaba, hem pensat a descansar un any (o descansar la resta de la vida). Llavors, superades les mil i una dificultats, ens deixem entusiasmar per tothom i assumim l'important repte una vegada més, amb les mateixes precarietats d'anys anteriors.

Definitivament l'any que ve ens volem prendre un respir. Com a mínim, a casa necessitem un any sabàtic, possiblement fora de l'Estat espanyol. Si ho fem, és probable que el 1998 no hi hagi un David, a la manera acostumada del Multifestival (seminaris, tallers, concerts...), sinó un segon recés espiritual, més tranquil des del punt de vista organitzatiu.

—Es tornarà a fer un Multifestival en el futur?

—És possible, dependrà de si la gent està animada, de si entre tots ho trobem necessari. De moment, tenim el compromís de fer el festival d'aquest any, que complirà la 12 edició, i que esperem que sigui el millor de tots.

G.C.

El David oferirà un recés espiritual, des del 30 de juny al 2 de juliol, per a artistes i agents pastorals

portament», a la «pèrdua de valors», a la «dramàtica extensió de la corrupció». Però, com que parlar de valors avui dia és molt avorrit... Però dir-li al contrincant polític que és un «corrupte» ja és més interessant.

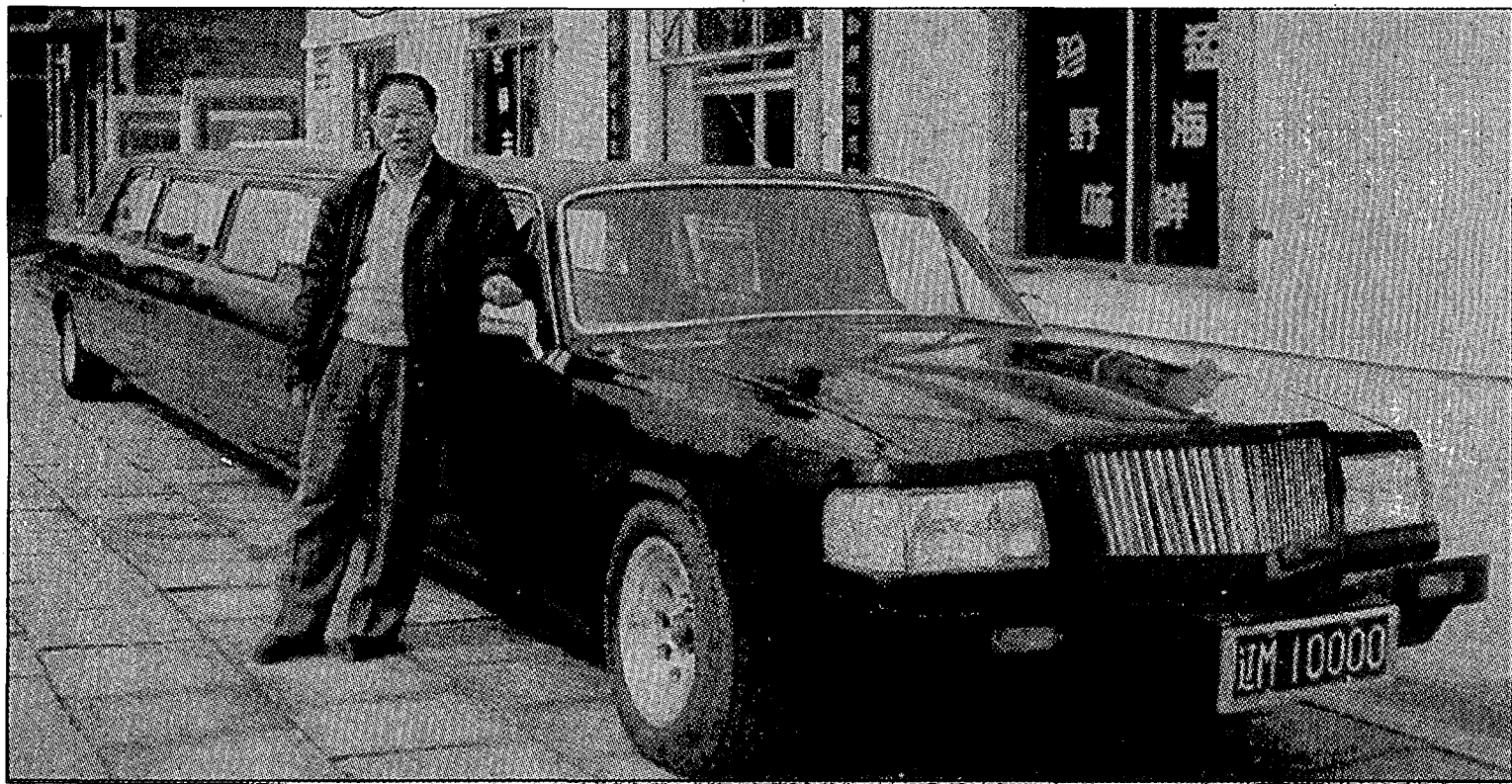
—En qualsevol cas, aquest tema s'hauria de tractar als púlpits de les esglésies.

—El problema és que el que es tracta als púlpits de les esglésies té tan poca audiència que tan

gen del David, recuperem la pluralitat. D'altra banda, aquest any proposem, si vols a nivell més d'espiritualitat, uns exercicis o recés espiritual. Tindrà lloc uns dies abans del David, des de dilluns 30 de juny fins al 2 de juliol, al monestir de les Avellanes i es dedicarà a artistes, estudiants i responsables pastorals interessats en l'acompanyament de creatius. L'oferiran especialistes francesos interessats en el tema art i fe, de la comunitat

opinió

Zoom

La Xina està en possessió de molts dels rècords mundials que van més enllà de tots els guinness imaginables: de població, de gerontocràcia, de danys causats pels al·luvions, de menyspreu pels drets humans, i molts d'altres. Ara se li afegeix l'haver construït la limusina més llarga del món, de 11,2 metres. Per fer més patent la seva primàcia sobre totes les limusines, i sense tenir en compte que el país viu en règim comunista, se l'ha batejat amb el nom pompós de «Rei de l'Àsia». Una espurna de fantasia xinesa, sempre tenyida de fina ironia.

Impromptu

Oriol Camps

M'ha decebut!

Arreu corria la fama que l'escola diplomàtica més perfecta era la que preparava els aspirants a representar el Vaticà davant els governs del món. I, certament, aquesta fama la tenia ben guanyada perquè podien constatar-se els resultats. Obrien portes tancades, anunciaven llibertat, eren, moltes vegades, una alenada d'aire fresc en les atmosferes més enrardides...

Però ara, personalment, em sento ple de perplexitat, em sento decebut, davant les manifestacions del nunci del Vaticà a l'Estat espanyol, Mons. Lajos Kada. M'ha recordat una senyora que, un dia, viatjant cap a Roma, ens va sorprendre amb una pregunta: Per què els catalans ens entestem a parlar català, quan hi ha l'idioma espanyol que tothom entén?

La qüestió es va acabar amb una pregunta meua molt senzilla: Vostè, senyora, ha llegit la història? La seva resposta va ser negativa, i es va retirar al seu compartiment. No n'hi havia per menys.

Em sembla que podríem preguntar-li al senyor Nunci si coneix la història d'Espanya, o si només en coneix el fragment dels últims seixanta anys... I segurament que hauria de retirar-se al seu despatx i demanar als seus superiors que l'informessin degudament. Per altra banda, si els Sants Pares, sobretot els últims, no han deixat mai de proclamar la unitat en la diversitat que és l'Església, cal tenir present que aquest mateix concepte es fa realitat en la majoria d'Estat del món, on aquest fet és motiu de conflictes gravíssims a causa de les imposicions de qual-sevol grup dominant.

Per això em sembla que és molt útil conèixer la història, sobretot pels cridats a representar el seu país davant les autoritats d'un altre.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Mai més «matar jueus»...

ARoma, durant el mes d'abril passat, la Pontificia Comissió Bíblica va convocar una assemblea representativa de jueus i cristians per estudiar les relacions dels llibres de l'Antic i Nou Testament de la Bíblia, així com el nexa entre el cristianisme i el judaisme en el passat i en el present. El jesuïta Albert Vanhoye, secretari de la Comissió Bíblica i professor al Pontifici Institut Bíblic, creu que l'encontre ha estat positiu.

Una interpretació restrictiva de la Bíblia havia provocat una tibantor entre les dues religions monoteïstes. S'atribuïa un «antijudaisme» en certs textos del Nou Testament, sobretot en sant Pau. En l'assemblea celebrada a Roma, aquest tema ha estat aprofundit per tal d'eliminar o aminorar les tensions. «És possible un acord, donat que l'especificitat de la fe cristiana no ha estat pas la causa d'un antijudaisme», ha manifestat el pare Vanhoye. Per altra part, temes com Déu Creador, la creació de l'home fet a imatge i semblança de Déu, i Déu Salvador de l'home, són trets essencials en l'Antiga Aliança, acceptats plenament pel Nou Testament i la tradició cristiana posterior. «Una cosa és certa: el Nou Testament reconeix l'autoritat de l'Antic», afegeix el pare Vanhoye.

Amb tot, amb una simple trobada no n'hi ha prou per analitzar en profunditat les diverses qüestions que han provocat en la història un distanciament entre jueus i cristians. En ulteriors simposis caldrà estudiar altres aspectes, com ara el tema de la «terra»: Terra Santa, Terra Prome-

sa, Palestina, Israel, Jerusalem (capital de qui?), etc. Avui aquestes qüestions presenten implicacions polítiques que afecten els àrabs palestins, els israelians i la comunitat cristiana internacional.

Pel que fa a les relacions entre jueus i cristians a Catalunya, la malaurada frase «matar jueus» de Setmana Santa generava un capteniment abolit dràsticament pel papa Joan XXIII. Ara bé, tampoc n'hi ha prou amb no voler matar o desitjar la mort; cal que treballem per unir les voluntats i els sentiments de les dues religions que invoquen un mateix Déu i Pare.

Una altra notícia que va en la mateixa direcció, és la del Rotary-Club internacional que ha decidit oferir al papa Joan Pau II un dels 50 temples parroquials que seran construïts a la perifèria de Roma amb motiu del Jubileu de l'any 2000. El temple serà dedicat al Papa sant Lli, primer successor de Pere. Serà finançat per institucions cristianes, jueves i musulmanes. Amb això, el Rotary-Club, una organització de més d'un milió d'afiliats, vol incrementar el diàleg interreligiós llançant l'any 1986 per Joan Pau II en l'encontre històric de la ciutat d'Assís. La comunitat jueva de Roma ha vist amb bons ulls la iniciativa de Rotary-Club i li donarà suport econòmic.

A Barcelona, l'església del profeta Abraham, construïda a la Vila Olímpica, fou pensada perquè fos lloc de pregària i de culte per a diverses confessions religioses. Només ha estat un gest emblemàtic, perquè encara som lluny d'un ecumenisme ideològic i pràctic alhora. Tot vindrà, si a Déu plau.

Tribuna

Jordi Bassas i Ribalta

«Quo vadis»,
Josep M. de
Sagarra?

La novel·la *Quo vadis* va ser la lectura preferida de la meua infantesa tardana, o preadolescència. Em commovia profundament l'amor immens del tribú Marc Vinici envers la cristiana Lícia (o Lígia), filla d'un rei bàrbar. Una autèntica educació sentimental per a mi, en aquella edat. I també em seduïa, amb no menys força, la figura de Petroni, sobretot la seva elegància d'esperit. Tenia a les meves mans l'edició sencera, publicada en castellà l'any 1900 a Barcelona per Montaner y Simón.

Ara Josep M. de Sagarra l'ha traduït al català, directament del polonès. És un fet que celebrego personalment. Però discrepo d'algunes de les afirmacions del traductor en la seva aproximació a l'obra, publicada al diari *Avui* del 3 d'abril. Concretament, quan escriu que «els cristians... hi són presentats de manera força crítica: un moviment social i ideològic, jove i agressiu, que constitueix una amenaça real per a la pau i l'ordre de l'Imperi; uns arreplegats, amb uns capitosts il·luminats o fanàtics, en els quals ja es pot endevinar, en embrió, allò que serà el primer cristianisme».

Confesso que aquestes ratlles em van fer pensar, per un moment, si ell, o jo, ens havíem equivocat de llibre. Perquè, a la novel·la llegida i rellegida cent cops per mi, no hi puc trobar res del què suggereix Sagarra. Res de «moviment social i ideològic», ni d'«amença per a la pau i l'ordre de l'Imperi». Justament, el que destaca Sienkiewicz és la presència de cristians en totes les capes socials, i la indiferència total per part de les autoritats fins que no arriba la bogeria de Neró després de l'incendi de Roma. La mare adoptiva de Lígia, Pompònia Grecina, és una dama de

l'aristocràcia romana, esposa del vell militar Aule Plauci i cristiana, a qui el mateix Petroni saluda amb el rar títol de *domina*, impressionat per la seva cultura i dignitat. També un centurió pretorià, que vigilava la presó Mamertina plena de cristians, es confessa cristià davant Vinici. I, fins i tot, Actè, la lliberta i antiga amant de Neró, que viu a la cort fidel al seu amor, és descrita com a lectora assídua de les cartes de Pau de Tars, per bé que encara no cristiana. Els cristians de la novel·la van com ovelles desorientades, plenes de fervor religiós, cap als suplicis més horribles; però, llevat de l'obcecador Crisp, predicador de la còlera de Déu, res no hi ha de fanatisme en l'actitud dels màrtirs.

Admeto que l'obra pot deixar traslluir una certa prevenció contra els jueus, atesa la perfídia de Quiló Quilònides i de la mateixa emperadriu Popea, també jueva. Però, això de cap manera condiciona el fil conductor principal de la novel·la. Aquest fil conductor penso que s'ha de trobar en el cant de Sienkiewicz a la romanitat intrínseca del primitiu cristianisme. Per al poble polonès, oprimat, d'una banda pels prussians protestants, de l'altra pels ortodoxos russos, Roma es podia presentar als seus ulls i al seu esperit, com la metròpoli de l'únic imperi que li podia donar carta de ciutadania, tant en l'aspecte nacional com en el de la fe. En aquest sentit, penso que Sienkiewicz es mostra com un autèntic teòleg de la història. Si llegim atentament la relació que estableix entre l'apòstol Pere i la Ciutat Eterna, hi veurem l'apologètica més fina que mai s'hagi fet sobre la institució papal. El amor apassionat entre Vinici i Lígia és una autèntica paràbola, mística i romàntica alhora, del paper de Roma en la difusió del cristianisme entre els pobles bàrbars. Una dimensió mística de l'Imperi avui ignorada per la retòrica anticonstantiniana, però que és el teló de fons de la Ciutat de Déu de sant Agustí, i també dels escrits del cardenal Newman.

Aquestes objeccions meves, certament que no poden enterbolir el gran mèrit de la traducció catalana. Però, deixeu-me pensar que és trist que els nostres intel·lectuals facin lectures tan plenes de tòpics i tan alienes a allò que ens expliquen realment els autors. Per això, tot i felicitar i donar les gràcies públicament a Josep M. de Sagarra, no em puc estar de dir-li: *Quo vadis?*, és a dir, on vas a parar... amb el teu comentari?

Punt de vista

Jaume Reixach

Félix de Azúa i el «Full»

Quina empanada, Déu meu, l'article que Félix de Azúa va dedicar a l'editorial del *Full*! Poques vegades he llegit una exègesi tan erràtica i desafortunada. Segons ell, el llenguatge de l'editorial «és el llenguatge de l'arrogància, de la divisió, de la segregació (i) del conflicte». Segur que ha llegit un altre paper que no deu ser el *Full*. No m'estranyaria, l'edició es va esgotar tot seguit. I a continuació no ha passat res. Si Félix de Azúa es digna a fer un tomb per les parròquies, podrà constatar que tot continua com sempre. Les misses (en català i/o en castellà, segons sigui la feligresia) se segueixen celebrant amb tota normalitat, sense debats ni crispacions, ni tan sols recels. Deu ser que els feligresos —catalans i castellans— reconeixen la veu dels seus pastors i en cap moment han entès que el seu llenguatge —ni en les paraules ni en la intenció— incitès a la discòrdia o afavorís el conflicte. Per tant, Azúa deu haver llegit un altre text, que desconexo, o bé —i potser és més probable— ha projectat sobre l'editorial del *Full* —freudianament— les seves fòbies i la seva prevenció contra l'Església i les tesis nacionalistes.

No és la primera vegada que succeeix. Els mateixos que sostenen que l'Església no hauria de parlar de segons què (dels afers públics, per exemple, un terme molt equívoc en aquest cas concret de l'Església i l'ús de la llengua) cauen en el parany de jutjar-la des de fora. Ells tampoc no haurien de parlar de l'Església si en desconeixen l'entrellat. Si no estan familiaritzats amb el llenguatge pastoral dels bisbes, corren el risc de fer-se un embolic de mil dimonis.

Tal sembla el cas de Félix de Azúa. La seva satanització del *Full* només s'explica des d'aquest embolic de mil dimonis que se sol produir en les persones que parlen del que desconeixen. I és força evident que Azúa desconeix moltíssimes coses de l'Església catalana. Per exemple, la llarga llista d'esglésies cremades i de capellans assassinats abans i durant la guerra civil. O la biografia de Vidal i Barraquer, per esmentar només un llibre de la vastíssima bibliografia existent sobre aquest tema. Si conegués el tema, ni que fos a mitges, no hauria pogut escriure aquest disbarat tan gran: que la drete clerical va provocar i guanyar la guerra civil. A quina drete clerical es refereix? A l'espanyola? El clergat català ni va provocar ni va guanyar la guerra civil, sinó que la va patir i la va perdre. I encara és l'hora que es redreci del tot. Només cal veure les bufetades (espanyolistes?) que rep cada vegada que alça una mica la veu en defensa de la catalanitat.

Pinzellades

Justo López Melús

Sant Pere, el porter

Era el dia del judici final. A la porta del cel hi havia un gran rebombori. Va sortir Pere i va dir: «De part del Senyor que passin els pobres, els presos, els malalts, els famèlics.» I passaven sense tràmits. A fora quedaven els «importants». Pere va tornar a sortir i va dir: «Complet, no hi cap ningú més.» I es va armar una gran cridòria de protesta.

Aleshores va sortir Jesús i va dir: «Pere, no t'he dit que ja estava ple, sinó que "ja hi són tots", que no és el mateix. Ja hi són tots els que entren per dret propi. Ara passareu tots davant d'aquesta taula. El jurat seran els nens i els pobres. És a ells que els haureu de demostrar que els vau tractar bé. Si us reconeixen, passeu a dins! i bona sort!, que allí us espero, a la festa.»

Humor

SANT VITO, SANT VITO... PRESENTI'S
A RECEPCIÓ PER FER UN SERVEI AL
C. F. BARCELONA...

Cartes del lector

Homenatge a una mare

Sr. Director,

Malauradament, el carrer Trafalgar de Barcelona és notícia. No hi ha un culpable directe, però sí una víctima; en aquest cas, una mare sacrificada que cada dia acompanyava el seu fill, a les set del matí, a l'escola. Com que no hi ha manera de fer marxa enrere, suggereixo que, com a exemple de les bones mares, es dediqui el carrer Trafalgar a M. Carmen Esquerra Padulles. L'Ajuntament de la ciutat, espontàniament, sense esperar deu anys —com acostuma a passar en d'altres casos— i sense que ho demanin milers de firmes, li hauria de dedicar aquest carrer. Ho demano perquè crec que aquesta mare anònima de la Ciutat Comtal, la ciutat de la cortesia, s'ho mereix. La infanta Cristina podria ser la persona que col·loqués un ram de flors davant de la nova placa del carrer en qüestió.

MANUEL ALCOLEA MARÍN
Barcelona

L'entronització de la Mare de Déu de Montserrat

Sr. Director,

Pel que fa a les festes que se celebren amb motiu del cinquantenari de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat, les paraules més assenyades que he llegit són les del P. Franquesa a *Catalunya Cris-*

tiana, del número 918. Sobre la Comissió Abat Oliva, ens diu que estava «constituïda per persones de les més diverses tendències polítiques i religioses: demòcrates, republicans, nacionalistes, franquistes i, fins i tot, algun agnòstic». Aquest, segons el meu parer, és el més gran miracle que ens ha fet la Mare de Déu. Malgrat les diferències temporals, tots units en la fe.

RAMON RIUS i SIGALÉS
Sant Feliu de Llobregat

En nom d'una falsa llibertat

Sr. Director,

Atès que l'individu és capaç de fer el bé i el mal, tots els psicòlegs, pedagogs, juristes i la resta de professionals dedicats a les carreres humanistes estan d'acord que hem de treballar perquè la societat es desenvolupi d'una manera feliç. És ben trist que uns senyors, en nom de la llibertat, distorsionin tot l'esforç de la gent d'ordre i permetin delictes com l'avortament, l'eutanàsia, les drogues, l'alcoholisme, els robatoris, les violacions, el terrorisme, la prostitució infantil, etc. Però el que és pitjor no és que no es castigui els delictes, sinó que es fomentin a través d'alguns tractaments que fan de les notícies

diferents mitjans de comunicació. Sempre s'ha dit que val més curar-se en salut. Què en pensen les nostres autoritats?

ANTONI JULIÀ i GIRALT
Sabadell

Reconciliació confessional

Sr. Director,

Em plau informar-vos que s'ha celebrat recentment a Sabadell una altra trobada del Moviment Eumènic. Anglicans, baptistes, catòlics i ortodoxos ens reunim des de fa un parell d'anys, molt contents d'aquesta reconciliació volguda per tots. Pensem que és bo que es doni a conèixer, enmig de tanta notícia trista i violenta. Sense deixar-nos intimidar per les *etiquetes* però sempre amb respecte, afirmem que, en un món on hi ha tanta soledat, els cristians volem treballar junts, ser sensibles i oberts de cor a les necessitats que ens envolten, ja que el més important és l'Evangeli i els seus valors, saber-lo viure i transmetre. I això per damunt de totes les fronteres confessionals.

ANNA GRIERA
Sabadell

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportú i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Retalls

Església d'Urgell (Abril-97)

Una litúrgia antiquada i avorrida?

A la confluència dels rius Genil i Sant Joan, al sud d'Espanya, quan baixaven les aigües fresques del desgel de Sierra Nevada, un grup de persones, acompanyades per un religiós, que va presidir la festa, anaren a celebrar amb un bon bany el bateig de dues nenes i, després, la primera comunió a l'ombra d'un gros noguer. Tot era senzill i festiu. Com si fos un joc infantil. Fàcil de comprendre, com el fet que tots vestien banyador o bé pantalons curts i en acabar les nenes regalaren caramels en lloc de rebre obsequis.

Això que llegeixo en una revista, podria ser degut a una reacció doble: al fet que alguns creuen que la nostra litúrgia és antiquada i incomprensible i que es voldria despulgar algunes celebracions de les adreces de festa social que, en certa manera, emmascaren el veritable sentit religiós dels sagraments. Avui vull parlar del primer aspecte.

No sé que al nostre Bisbat es donin llibertats com aquestes, a les quals no arriba, certament, la creativi-

tat i l'adaptació possibles i, fins a cert punt, desitjables, en la litúrgia. Però sí que sentim sovint opinions segons les quals les nostres celebracions són llargues, pesades i avorrides. Recordant la il·lusió amb què vàrem rebre la reforma litúrgica conciliar, ara resulta que hi ha gent que se'n va desil·lusionada i creix l'absentisme a les celebracions eucarístiques. (...)

Endemés que és molt difícil fer canvis en la litúrgia, salvant el sentit profund, el ritme i la coherència de la celebració; que, quan es manipula i canvia així, es provoca un trencament profund difícil de restaurar, podríem fer una pregunta molt important: És que ha de ser totalment comprensible, la Litúrgia, i s'ha de copsar tot al primer cop?

És veritat que hem d'esperar comprendre el que celebrem i no emparar-nos en un retorn a la disciplina de l'arcà. Però també és veritat que, com algú diu, l'excessiu afany per fer comprendre tendeix a canviar i a suprimir ritus i textos. En definitiva, a desfer més que no pas a salvar. La Litúrgia és una celebració on els textos, les imatges, els símbols ens fan una proposta que, en part, ha de restar incomprensible, en el sentit que és inesgotable, que és una font que no s'exhaureix i que és capaç de produir sempre noves idees, noves emocions inesperades. Per això, els ritus

i els textos seran sempre poc o molt obscurs, com ho són els misteris que celebrem. Això és part de la seva grandesa.

Fa poc que vaig llegir un llibre sobre el Fill Pròdig. Ja no recordo l'autor. Però sí que recordo que tot el llibre estava inspirat per un quadre pintat per Rembrandt i que s'exhibeix en un museu, penso que de Sant Petersburg. L'autor hi va anar molts dies i en hores de llums diferents a contemplar-lo i, a poc a poc, en va treure, com d'una font inesgotable, un enfilall de bones idees que emplenaren tot el seu llibre. Semblantment passa amb la litúrgia. No són textos ni ritus destinats a una comprensió primària intel·lectual sinó a ésser un brollador que suggereix i dona sentit. Més que no pas analitzar i desmuntar el que cal fer és escoltar i contemplar. Deixar córrer l'emoció i desplegar-ne les virtualitats. (...)

En una època de crisi, com la nostra, calen dons de discerniment i de paciència. És una oportunitat per millorar-ho tot i per renovar constantment el que fem. La necessitat ens interpel·la. Però també existeix la temptació del canvi i la rauxa, pensant que atraparem els que se'n van. No crec que amb banyador i vora un riu féssim més bona feina que al baptisteri de les nostres esglésies.

■ Joan Martí i Alanís
Bisbe d'Urgell

església en el món

El Líban

Després de la visita del Papa, el Líban aixeca el cap

■ Aquest viatge ha suscitat una mobilització entusiasta

BEIRUT.— Un milió de libanesos entusiastes, cristians i musulmans barrejats, van acollir Joan Pau II a Beirut, en una visita que va durar 32 hores. El Papa va llançar una crida en favor de la pau, de la reconciliació i de la sobirania nacional. Més de vint mil membres de les forces de seguretat van ser mobilitzats pel 77è viatge pontifical a l'estranger, el primer d'un Papa al Pròxim Orient des del viatge de Pau VI a Jerusalem el 1964.

L'objectiu d'aquest viatge ha estat fer públiques les conclusions del Sínode especial sobre el Líban que es va fer a Roma el 1995. Joan Pau II ha signat l'exhortació apostòlica postsinodal, intitulada *Una esperança nova per al Líban*, que reprèn i aprofundeix la reflexió dels participants al Sínode. Aquest text insisteix sobre la necessitat que el Líban trobi la seva integritat territorial, però no anomena ni Síria, 35.000 soldats de la qual són en territori libanès, ni Israel, que ocupa el sud del país.

Nombrosos libanesos esperaven molt d'aquesta visita del Papa al Líban. I les expectatives s'han vist acomplertes. Tot Beirut va celebrar l'arribada del cap de l'Església catòlica. A l'aeroport, dissabte, l'aire estava impregnat de cordialitat. Tots els líders polítics i religiosos hi eren presents. Les esglésies havien obert les seves portes i les campanes sonaven al vol.

La nova basílica de Harissa estava plena de joves des de feia hores, eren un total de vint mil. Joan Pau II, en veure'ls, va decidir canviar el programa i des del balcó va iniciar una de les seves conegudes homilies-diàleg. Un jove li va explicar: «La nostra existència en tant que cristians ens sembla amenaçada i no sabem com viure la nostra fe. Tenim el desig profund de veure canviar d'imatge la nostra Església perquè redueixi aquesta gran distància que separa els joves de les autoritats eclesiaístiques.» També va afegir: «Escolteu el nostre crit de dolor portant la nostra veu a tot el món.» I Joan Pau II va respondre: «Vosaltres teniu raó, visca la pau!»

El Papa semblava fatigat, però encara va voler estar una estona més amb aquest poble que l'envoltava, el tocava, plorava i l'abraçava, amb una població catòlica desemparrada davant les seves disensions internes, afeblida en el pla econòmic i es-

bandida del joc polític.

L'endemà, molts libanesos van anar enfront del mar de Beirut, on es va celebrar la missa. Aproximadament unes 300.000 persones hi van participar. En la seva homília, el Papa va al·ludir a la plaça dels Màrtirs i el text també feia referència «als grans patiments» de les poblacions de Tyr i Sidon, al sud del Líban, pròximes a la zona d'ocupació israeliana.

Abans de marxar, a l'aeroport, Joan Pau II va desitjar que els libanesos avancin

Saud Al-Maula, líder xiïta al Líban, va aplaudir les paraules del successor de Pere. Va manifestar que està convençut que «aquesta visita donarà uns fruits positius per al diàleg islamo-cristià». També creu que el Papa va tractar en profunditat «el tema de la reconciliació, que és una alternativa que ofereix esperança per al futur».

«El Líban necessita tots els seus fills i filles»

Joan Pau II va signar davant els joves de Beirut l'exhortació apostòlica postsinodal que crida aquestes Esglésies orientals a la renovació. Aquesta exhortació s'adreça als catòlics libanesos, però també al conjunt de la població del Líban que té profundes arrels religioses que conformen la seva identitat nacional i política.

El primer capítol descriu la situació actual de l'Església catòlica al Líban, marcada amb el doble signe de la unitat i la diversitat. «Sóc conscient de les dificultats més importants: l'ocupació amenaçadora del Sud del Líban, la conjuntura econòmica del país, la presència de les forces armades no libaneses en el territori, el tema, encara no resolt del tot, dels desplaçats, així com el perill de l'extremisme i la impressió que tenen alguns de ser frustrats en els seus drets»,

es llegeix en el text.

El segon capítol fa una aproximació teològica de l'Església com a misteri de comunió, a través de les seves Esglésies particulars i patriarcal; una comunió en l'Esperit Sant, alè diví d'unitat en la diversitat. El capítol tercer explica pròpiament aquest Sínode per a la renovació de l'Església. Les fonts i els fruits de la renovació són la Paraula de Déu, la tradició apostòlica, la litúrgia i la pregària personal i comunitària. Però hi ha també la renovació de les persones i de les estructures comunitàries. Finalment, el Papa convida a la renovació pastoral.

El quart capítol crida a reforçar la comunió. En primer lloc en el si de l'Es-

glésia catòlica al Líban, després amb les altres Esglésies. Joan Pau II esmenta la recerca compromesa en la celebració comuna de la Pasqua. Però recorda que el servei de la unitat cristiana «exigeix una competència i una formació especialitzada. Els pares sinodals han pogut discernir les causes principals del mal profund que pateixen el fidels al Líban: l'absència de sentit de l'Església com a misteri de comunió».

El capítol cinquè evoca el diàleg interreligiós a través de la construcció de la societat, «jo exhorto tots els catòlics i també convido els altres cristians i els homes de bona voluntat a prendre les armes de la pau i la justícia».

Finalment, el capítol sisè descriu l'Església al servei de la societat. Hi ha una al·lusió a la gestió dels béns de l'Església, però també al compromís polític i als drets de l'home. «Els fidels laics no poden renunciar a la participació en la política que té com a finalitat promoure orgànicament el bé comú. A fi que la pau regni al Líban i en la regió, i que el progrés beneficiï tothom, exhorto les autoritats i els ciutadans libanesos que respectin totalment els drets humans, especialment en l'administració de justícia.» Com a conclusió, el document ressalta: «Per ser veritablement ell mateix, el Líban necessita tots els seus fills i filles.»

El Líban és on es juga el procés de pau araboisraelià, és la trobada d'Orient i d'Occident, la coexistència entre cristians i musulmans, la conjugació del pluralisme i de la llibertat. El Papa va anar-hi a comunicar una esperança; i no tant a fer una anàlisi crítica de la realitat, convençut que la transformació en profunditat de les persones pot fer avançar el país cap a la democràcia i la independència. (*La Croix*)

La població musulmana també va donar una benvinguda entusiasta a Joan Pau II.

«cap a una societat més democràtica, amb una total independència de les seves institucions i del reconeixement de les seves fronteres, condició indispensable per garantir la integritat». Però no va esmentar directament ni l'ocupació israeliana al sud ni la presència de les tropes síries. «Que Déu beneeixi el Líban», va dir el Papa per acabar.

En aquesta visita, el pontífex va fer una crida a un nou ordre social «fundat sobre els valors morals essencials». Es tracta d'una reconstrucció que també significa reconciliació i que vol abarcar tots els libanesos, temptats com estan per l'esperit de revenja. A pesar de tot, amb la visita del Papa no es pot assegurar la reconciliació.

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

«Des del Crist i pel Crist, en l'Esperit Sant, al Pare»

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

«La celebració del Jubileu —l'any 2000— serà la glorificació de la Trinitat, de la qual tot procedeix i a la qual tot es dirigeix, en el món i en la història. A aquest misteri tendeixen els tres anys de preparació immediata: des del Crist i pel Crist, en l'Esperit Sant, al Pare» (Joan Pau II, TMA, núm. 55).

És ben explícit el Papa en expressar la intenció de la celebració jubilar i de la seva preparació: reforçar la nostra fe trinitària. El Pare, el Fill i l'Esperit Sant no són pas realitats abstractes, «dogmes» entesos com afirmacions doctrinals purament. Són el Déu en qui creiem, la família inefable en la qual som introduïts com a fills i com a hereus.

«Aquesta és la nostra fe, aquesta és la fe de l'Església»

Quan acaba la renovació de la fe baptismal —el que anomenem renovació de les promeses del baptisme— el sacerdot fa aquesta afirmació, dema-

nant l'assentiment de tots els presents: «Aquesta és la nostra fe. Aquesta és la fe de l'Església, que ens gloriem de professar en Crist Jesús, Senyor nostre.» I tothom respon: Amén.

La fe de l'Església és en Déu Pare, Creador de totes les coses; en Jesucrist, el seu Fill i Senyor nostre, que nasqué, morí i ressuscità, està gloriós a la dreta del Pare i tornarà a jutjar; en l'Esperit Sant, Senyor i vivificador, en la santa Església, la resurrecció de la carn i la vida eterna.

La formació del Símbol Apostòlic està relacionada amb la professió de fe baptismal. En els Fets dels Apòstols s'adverteix el nucli d'aquest Símbol en l'expressió «Jesús és el Senyor». Quan els primers cristians proclamaven Jesús com a Senyor feien implícitament una professió de fe trinitària. En efecte: ningú no pot dir: «Jesús és el Senyor», sinó és per la força de l'Esperit Sant (vegeu 1 Cor 12, 3). I reconèixer Jesús com a «Senyor» és el mateix que reconèixer la seva condició de Fill de Déu,

glorificat pel Pare.

De fet, el Nou Testament ens parla alhora dels creients que eren batejats en el nom de Jesucrist el Senyor, i de batejar tots els pobles en el nom del Pare, i del Fill i de l'Esperit Sant.

Aquesta és, doncs, la nostra fe. La fe de l'Església es mou en el diàleg amb les Tres persones divines, que no són pas tres déus, sinó un sol Déu. Aquest diàleg —la celebració, la pregària i la vida cristiana— està marcat, per això, amb el segell trinitari, com ho està tota l'obra de la nostra salvació.

El «Símbol» de la fe

La fe de l'Església té unes formulacions precises, a través de les quals es pot reconèixer qui professa i qui no professa la fe cristiana. Són els «símbols» de la fe, és a dir, les contrassenyes del cristià. La història de l'Església és, en bona part, la història de la precisió d'aquestes formulacions enfront d'altres formulacions que no responen a la

revelació de Déu. N'hi hauria prou amb evocar el Concili de Nicea, l'any 325, per adonar-nos del que significa una paraula i els seus possibles sentits quan es tracta de precisar què pensem sobre Crist.

Pensant això, hom s'adona de la importància que té —més encara, de la necessitat que hi ha— que els cristians sàpiguen de memòria aquests símbols: el Símbol Apostòlic, i el Símbol Nicè-Constantinopolità. El primer és la professió de fe baptismal, el segon és la professió de fe que uneix l'Església indivisa. L'Església ho ha considerat així des de les primeres experiències del catecumenat. El ritu de la *traditio Symboli* amb la seva *redditio* —el lliurament i el retorn del Símbol— no eren pas de cara al coneixement de la fe cristiana —tasca de la catequesi— sinó de cara al coneixement i a la captació a la memòria del símbol eclesial d'aquesta fe.

¿És possible que uns infants que es preparen per començar a combregar no tinguin, en el seu programa, aprendre de memòria el *Crec en un Déu*? ¿I uns joves que es preparen a la confirmació que no poden recitar-lo correctament en veu alta? La responsabilitat dels pastors i dels catequistes és gran en aquest sentit. I no la podem evadir. Hi ha elements, en la nostra fe, que cal retenir fidelment a la memòria, fixar-los de tal manera que siguin punts de referència permanents.

La Bíblia a l'abast

Enduts per l'Esperit, cridem: Abbà-Pare

(Rm 8:14-17)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La Bona Nova de Jesús

Jesús ens ha revelat l'entranyable realitat de Déu: és pare, el Pare. El Pare estimable, ple de tendresa, que ens dona la vida i ens acompanya fins a assolir la nostra plena realització. El Pare misericordiós, no tan sols perquè sempre està obert a la reconciliació i el perdó, sinó perquè ens acull sempre tal com som —amb un respecte exquisit per la nostra llibertat i la nostra personalitat— i fa camí amb nosaltres, acompanyant el seu pas al nostre de cara al nostre creixement-realització, deslliurant-nos de tot mal. El Pare omnipotent que ens allibera de l'estretor dels nostres límits naturals i, fent-nos-els traspasar, ens dona la seva vida i ens introdueix en la seva intimitat. La Bona Nova de Jesús —el seu evangeli— no és només la revelació de la paternitat de Déu en relació a nosaltres en un sentit ideològicodoctrinal, sinó la seva revelació fàctica. Ell, el Fill, ens porta al Pare. N'és el camí. La veritat que eixampla els nostres horitzons limitats, ens fa veure la realitat

total —natural i sobrenatural— de la nostra existència i ens fa respirar l'aire net de l'esperança. Així ens fa descobrir la vida i ens hi mena. Ell és també la nostra vi-da autèntica. Déu és Pare, nosaltres som els seus fills en el Fill, i, plens del seu esperit, el cridem «Abbà-Pare!» amb tota franquesa i amb plena confiança (v. 15, vegeu també Ga 4:6).

Portats per l'Esperit

Al principi, quan Déu creà el món, posà el seu esperit en els narius de l'home, i aquest esdevingué ésser vivent, persona. L'home original va respirar l'alè de Déu. I així vivia en la seva intimitat fins que es va deixar endur per la temptació a respirar l'esperit del mal. Es va asfixiar en l'aire corromput de la mort. En un ambient pol·lucionat, que ell mateix havia enrarit, amb els ulls envidriats, lluny de la claror i de la intimitat de Déu, va perdre la seva dimensió real. Déu li quedava lluny. Fins i tot va arribar a creure que calia defensar-se de Déu. I és que l'esperit

del mal enfosqueix l'enteniment, entorboleix el cor i divideix. Ens divideix a nosaltres mateixos. Som presos de l'esquizofrènia més crua. Calia retornar l'home a la seva unitat d'origen. Fou l'obra salvadora de Jesús. El fill és introduït a la humanitat per l'Esperit en el misteri de l'encarnació. L'Esperit el mena al llarg de la seva realitat humana entera i plena fins a portar-lo a la glorificació de la creu-resurrecció. Així Jesús salva la humanitat i la deixa en mans de l'Esperit. «Tots els qui viuen portats per l'Esperit de Déu són fills de Déu» (v. 14). La humanitat torna a respirar l'alè de Déu i és una humanitat viva. La humanitat nova, iniciada pel nou Adam, Jesucrist, portada per l'Esperit Sant. És des d'aquesta perspectiva i amb aquesta dinàmica trinitària que nosaltres descobrim allò que Déu és en relació amb nosaltres i som posseïts per ell, que ens transforma en fills.

Del temor a la comunió

«Vosaltres no heu rebut pas un es-

perit d'esclau que us faci viure una altra vegada en el temor, sinó un esperit que ens ha fet fills i ens fa cridar: Abbà, Pare», entranyable! (v. 15). En Jesucrist i per ell som homes lliures. Ell ens ha alliberat de la por, ha fonamentat el nostre ànim sobre l'esperança amorosa, i ens ha portat a compartir amb ell la vida íntima de Déu. «Així l'Esperit s'uneix personalment al nostre esperit per donar testimoni que som fills de Déu» (v. 16), car ens ha estat donat el mateix Esperit que va posar dempeus la humanitat original, va introduir-hi el Verb i ens porta a tots a la glorificació de la filiació divina. Per això, «si som fills, també som hereus: hereus de Déu i hereus amb Crist, ja que sofrim amb ell per arribar a ser glorificats amb ell» (v. 17). El nostre Déu —Pare, Fill i Esperit Sant— és el Déu de l'amor. El Déu de la comunió dinàmica i realitzadora. El Déu Pare que, de tota l'eternitat, ha preparat per als fills el seu Regne, al qual tots els homes hi són convidats a viure la comunió amb Déu i amb els germans.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral

i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial II)

Temps de durant l'any (Salteri: setmana 4)

MAIG

25. Diumenge

La Santíssima Trinitat (S) Blanc. Lectures: Deuteronomi 4:32-34.39.40 / Salm 32 / Romans 8:14-17 / Mateu 28:16-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Beda el Venerable, prev. dr.; Gregori VII, p.; Urbà I, p.; Zenobi i Adelm, bs.; Santes, Magdalena Sofia Barat, fund.; Maria Magdalena de Pazzi, vg.

Festa Major: a Boldú, Foradada, les Preses (Festa del Roser) i Prullans.

26. Dilluns

Sant Felip Neri, fund. (MO) Blanc. Lectures: Eclesiàstic 17:20-28 / Salm 31 / Marc 10:17-27

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eleuteri, p. mr.; Zacari- es, b.; Quadrat, deix. dels Apòstols; Simitri, prev. mr.

27. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Eclesiàstic 35:1-15 / Salm 49 / Marc 10:28-31. Si es vol: *Sant Agustí de Canterbury, bisbe (MLI). Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ranulf, mr.; Eutropi, b.; Juli, mr.

28. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Eclesiàstic 36:1-2a.5-6.13-19 / Salm 78 / Marc 10:32-45. LLEIDA: *Dedicació de la Catedral (ciutat, S / diòcesi, F) Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Germà, Senador i Podi, bs.; Priam, Emili i Eladi, mrs.; Santes, Elcònida, mr. i Maria Anna de Jesús Paredes, vg.

27. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Eclesiàstic 42:15-26 / Salm 32 / Marc 10:46-52. URGELL: *Sant Just, bisbe d'Urgell (MO) Blanc.* SOLSONA: *Sant Just, b. (MLI) Blanc.* TORTOSA: *Beat Pere Sans, bisbe mr. (MLI) Vermell.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Maximí, b.; Santa Teodòsia, mr.

30. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Eclesiàstic 44:1-9-13 / Salm 149 / Marc 11:11-25. Si es vol: *Sant Ferran, rei (MLI). Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fèlix, I, p.; Sic, Gabí i Palatí, mrs.; Basili i Emèlia, esposos mrs.; Santa Joana d'Arc, vg.

31. Dissabte

La visitació de la Mare de Déu (F) Blanc. Lectures: Sofonies 3:14-18 (o bé: Romans 12:9-16b) / Isaïes 12:2-6 / Lluc 1:39-56ALTRES CELEBRACIONS: *Nostra Senyora Mare de l'Amor Hermós.* Sants, Canci, Cancià i Crescencià, mrs.; Lupici, b.; Pascasi, diaca; Santes, Peronella, vg., i Cancianil·la, mr.

Festa Major: a Talavera.

Lectures bíbliques

La Santíssima Trinitat

Solemnitat

Cicle B

Lectura primera Dt 4:32-34, 39-40

El Senyor és l'únic Déu: ni a dalt del cel ni aquí baix a la terra no n'hi ha d'altre

Lectura del llibre del Deuteronomi

Moisés digué al poble: «Recorre totes les èpoques que t'han precedit, des del dia que Déu creà l'home sobre la terra, investiga d'un cap a l'altre del cel, a veure si mai ha succeït un fet tan gran com aquest, si mai s'ha sentit dir que un poble hagi escoltat la veu de Déu que li parlés d'enmig del foc, com tu l'has escoltada, i hagi continuat en vida; si mai s'ha sentit a dir que cap déu hagi intentat d'anar a treure per a ell un poble que vivia en poder d'un altre, combatent contra l'opressor amb senyals i prodigis, amb mà forta i braç poderós, amb fets esglaiadors i extraordinaris, com el Senyor, el vostre Déu, ho ha fet per vosaltres a Egipte, i vosaltres ho heu vist amb els vostres ulls. Reconeix avui que el Senyor és l'únic Déu: ni dalt al cel ni aquí baix a la terra no n'hi ha d'altre; recorda-ho sempre en el teu cor. Compleix els seus decrets i els seus manaments que jo et dono avui, perquè siguis feliç amb els teus descendents, i visquis molts anys en el país que el Senyor, el teu Déu, et dona per sempre.»

Salm responsorial

32:4-5,6 i 9, 18-19, 20 i 22 (R.: 12b)

La paraula del Senyor és sincera,
es manté fidel en tot el que fa;
estima el dret i la justícia,
la terra és plena del seu amor.

R. Feliç el poble que el Senyor s'ha
escollit per heretat.

La paraula del Senyor ha fet el cel,
amb l'alè de la boca ha creat l'estelada;
a una paraula seva, tot comença,
a una ordre d'ell, tot existí. R.

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren,
els qui esperen en l'amor que els té;

ell els allibera de la mort,
i els retorna en temps de fam. R.

Tenim posada l'esperança en el Senyor,
auxili nostre i escut que ens protegeix.
Que el vostre amor, Senyor, no ens
[deixi mai;
aquesta és l'esperança que posem
[en vós. R.

Lectura segona

Rm 8:14-17

*Heu rebut un esperit que ens ha fet fills
i ens fa cridar: «Abbà, Pare!»*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians
de Roma

Germans, tots els qui viuen portats per l'Esperit de Déu són els fills de Déu. Perquè vosaltres no heu rebut pas un esperit d'esclaus que us faci viure una altra vegada en el temor, sinó un esperit que ens ha fet fills i ens fa cridar: «Abbà, Pare!» Així l'Esperit s'uneix al nostre esperit per donar testimoni que som fills de Déu. I si som fills, també som hereus: hereus de Déu i hereus amb Crist, ja que sofrim amb ell per arribar a ser glorificats amb ell.

Al·leluia

Cf. Ap 1:8

Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant
a Déu que és, que era i que ha de venir.

Evangeli

Mt 28:16-20

*Bategeu-los en el nom del Pare, del Fill,
i de l'Esperit Sant*

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, els onze deixebles se n'anaren cap a Galilea, a la muntanya que Jesús els havia indicat. En veure'l, es prosternaren. Alguns, però, dubtaren. Jesús s'acostà i els digué: «Déu m'ha donat plena autoritat al cel i a la terra. Aneu a convertir tots els pobles, bategeu-los en nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant, i ensenyeu-los a guardar tot el que jo us he manat. Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món.»

El cep i les sarments

Joan Guiteras i Vilanova

Jesús a Jo 15,1-8, se serveix de l'al·legoria del cep i les sarments per descriure la unió íntima dels creients amb ell. El cep, l'olivera i la figuera són els tres arbres característics de Palestina. Fins i tot, el cep era una insígnia nacional que figurava a l'escut dels Macabeus i al vestíbul que precedia el santuari del temple de Jerusalem.

Ara, en el temps de la plenitud redemptora, el cep és el mateix Crist i les sarments els que creuen en ell. De fet, tots els homes són cridats a ser sarments del Crist.

La lliçó és clara: sense Crist-cep nosaltres-

sarments no podem fer res per la vertadera realitat. Els raïms de les bones obres, especialment de l'amor a Déu i als germans, no brostaran sense la unió total —absoluta i joiosa— amb el Crist ressuscitat.

Avui és qüestió de deixar ressonar simplement els divins mots: «Jo sóc el cep veritable... Estigueu en mi i jo en vosaltres... Jo sóc el cep i vosaltres les sarments... Sense mi no podríeu fer res.» L'eficàcia de la pregària de petició depèn de la unió amb Crist. Cal —perquè es realitzi la glòria de Déu— que donem fruits de bones obres i que siguem veritables

deixebles del Senyor.

L'evangeli, amb l'estil concèntric de sant Joan, com qui diu les coses per activa i per passiva, escriu que no ens podem separar de Crist. Perquè, si ho fem, com la serment quedarem secs i, per tant, sense vida. La falsa autonomia personal només porta la manca de vida. I nosaltres hem de tenir molt clar que la nostra vida és Jesucrist. Es tracta de restar en el Senyor. Cal adonar-se que la glòria de Déu no està en coses, per així dir-ho, extraordinàries, sinó en què nosaltres donem molt de fruit i siguem deixebles —imitadors— de Jesús.

saber escoltar

Paradoxes de la vida, i esperances en la vida

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

retrats bíblics
intencionats

Aquests dies que haig de preparar la festa de la Pentecosta, i més concretament la missa vigiliar que celebrem des de fa anys, amb gran riquesa de contingut, coincideixo amb la lectura personal del llibre d'Esdres.

Aquesta simultaneïtat resulta bastant profitosa. M'explicaré.

La Pentecosta, com a gran dia de l'arribada de l'Esperit sobre la minúscula comunitat jerosolimitana, és un plaer per a la imaginació. Però si fem una transposició a la nostra realitat d'avui i d'aquí, resulta una constatació vergonyosa. Comprovem la manca d'il·lusió i, el més preocupant, la falta d'esperança que patim (si només

manqués il·lusió, seria un conflicte propi de psicòlegs, però si falta l'esperança, el problema rau en l'àmbit de la gràcia, i aquí la cosa pot tenir greus conseqüències, tot i viure en absència de símptomes aparatosos). En la vida de l'esperit hi ha aquestes paradoxes: cal que projectem, organitzem, i fins i tot somniem coses excelses, amb la mateixa seguretat i serenitat, que si la seva experiència fos agradable. I hom pensa que potser quans'afonja aquest esquinç interior, hi hagi algun mèrit i així se sent consolat.

Tornem on érem. Israel, tant el de les tribus del nord com el regne del sud o de Judà, ha patit un llarg exili. Com a realitat militar la situació és un

fracàs, com a vivència històrica, una vergonya. Però per a Déu, els profetes ja ho han proclamat, ha estat una circumstància de purificació, de perdó general i fins i tot de creativitat, una bona prova és el naixement de la sinagoga, que tanta importància tindrà en el posterior desenvolupament del judaisme. A l'est, a Babilònia, regna un Artaxerxes, els analistes de la història no estan segurs de si es tracta del primer o del segon, perquè fins a tres sobirans van portar el mateix nom. Tant si va ser l'un com l'altre, a causa del seu tarannà de tolerància, o potser per assegurar-se que a Jerusalem hi hagués una població que actués com a tampó entre la seva gent i un pròsper Egipte, que es podia aliar amb els grecs i ser una seriosa amenaça d'invasió, el cas és que aquest rei encarrega a Esdres, un notable jueu a l'exili, que torni al seu país i estructurí una altra vegada, amb coherència estratègica i religiosa, una comunitat estable i forta.

El nostre personatge arriba a Jerusalem i restableix el culte, pateix el fre de les denúncies que fa la població samaritana però, com que és un tossut, supera aquesta i moltes altres dificultats. Reedifica el temple i aconsegueix que la població celebri una solemne Pasqua en llibertat. El més

sorprenent, però, és que, en una situació tan feble socialment, amb pocs habitants i sense grans recursos econòmics, tingui la visió de futur i la intrepidesa de ser exigent, i no fonamentalista. Em refereixo a l'anàlisi a la qual somet la població, siguin nobles o gent del poble, per extirpar les contaminacions que hi poguessin haver. Concretament es tracta de descobrir les esposes que van prendre els jueus d'entre els gentils, i els fills que haguessin tingut. Hauran de tornar-les a la seva terra. Ningú amb prudència i dots diplomàtiques s'hauria atrevit a fer això, però Esdres és audaç i aconsegueix el seu propòsit i la purificació de la seva gent i el retorn de la història de la salvació a la geografia de la salvació, en la concreta terra d'Israel.

Ara que visc la festa de l'Ascensió, preparo la vigília de la Pentecosta i constato l'ambient tan poc propici per fer plans, aquesta lectura m'ha tornat l'optimisme (que és esperança amb voluntat, si no n'hi ha, és pur il·luminisme).

El llibre d'Esdres ocupa deu pàgines en la meua Bíblia, dividides en deu capítols, però si ens saltem les llargues llistes genealògiques, encara resulta més curt.

SANTA MARTA

Servei Particular d'Infermeres

Infermeres ATS
Auxiliars de clínica
Puericultores
Vetlladors/es

Servei en clíniques i
Cases particulars

Tel. 245 37 58 / 231 52 27
Horari d'informació de 9.15 a 14.15

Amics de Déu

Sant Pere Celestí, papa, 19 de maig

Pere de Morrone nasqué a Isèrnia, regió entre França i Itàlia, l'any 1215. Els seus pares, Angelerio i Maria, piadosos i solidaris amb els pobres, van tenir dotze fills, dels quals Pere fou l'onzè.

Inclinat a la soledat i la pregària, encara molt jove, es va retirar del món; primer se'n va anar a Castelsangro, refugiant-se més tard al Mont Morrone, on va romandre cinc anys i on l'any 1250 va sorgir un orde anomenat després, en atenció al seu fundador, ja Papa, orde dels monjos celestins, considerat com una derivació de l'orde de Sant Benet.

Un dia va arribar a la seva cel·la una comissió de cardenals i bisbes per comunicar-li que, després de dos anys de deliberacions, en el còncil, els cardenals l'havien escollit a ell com a Papa amb el nom de Celestí V. Era l'any 1249. Va fer la

seva entrada a Roma muntat sobre un ase, acompanyat pel rei de Nàpols i el rei d'Hongria. A la seva coronació hi assistiren més de dues-centes mil persones, la qual cosa ens dóna una idea de la fama de santedat que tenia. La seva inexperiència com a governant i l'ambient relaxat de la cort romana el van fer renunciar al Papat uns quants mesos després i van fer que tornés a la soledat monàstica i al desenvolupament de la seva comunitat.

L'orde dels Celestins es va estendre per Itàlia i França i els seus monestirs eren centres de sòlida espiritualitat.

Pels camins de la Bíblia

Ester. Els jueus es veuen amenaçats

Aman digué al rei Assuer: «Entre tots els pobles que habiten les províncies del teu reialme, hi ha dispersat un poble que no es pot assimilar als altres. Les seves lleis són distintes de les dels altres pobles i no observen les lleis del rei. Per tant, si al rei li sembla bé, que sigui decretat el seu extermini.»

Les còpies del decret foren escrites en nom del rei Assuer i segellades amb l'anell reial. Foren enviades a totes les províncies del reialme per destruir, matar i exterminar en un dia tots els jueus, joves i vells, dones i criatures, i per apoderar-se dels seus béns.

Quan Mardoqueu sabé tot el que havia passat, s'esquinçà el vestit i es cobrí de sac i cendra en senyal de dol. Va sortir per la ciutat cridant fort i amargament fins arribar al davant del palau reial.

A cada província on arribava l'ordre del rei i el seu edicte, hi hagué entre els jueus un gran desconsol.

Mardoqueu feu arribar una còpia de l'edicte a Ester i li recomanà que es presentés al rei per intercedir a favor del seu poble. Llavors Ester respongué a Mardoqueu: «Aplega tots els jueus que es troben a Susa, dejeuner per mi. També jo i les meves criades ho farem de la mateixa manera. Amb aquesta preparació em presentaré davant del rei, malgrat la llei, i si he de morir, moriré.»

Fem Catequesi

El novè manament de la Llei de Déu

No consenteixis pensaments ni desitjos impurs

Jesucrist va donar una gran importància als actes interiors; per aquesta raó no s'aconcenta pas amb què no fem males accions, sinó que també ens mana que evitem els pensaments i desitjos impurs i dolents.

D'Ell són aquestes paraules: «Heu sentit que es va dir: no cometràs adulteri. Doncs, jo us dic que qualsevol que mira una dona per desitjar-la, ja ha comès adulteri amb ella en el seu cor» (Mateu 5,27-28). El novè manament ens mana també que evitem els pen-

saments dolents sobre els altres i sobre nosaltres mateixos i els desigs de fer mal.

Els mals pensaments i mals desitjos consentits són tan pecat com les males accions; però si hom no els consenteix i procura refusar-los, no solament no comet pecat, sinó que fa un acte bo que agrada a Déu, com és el d'evitar el mal.

Litúrgia

La parròquia (I)

Ens hem preguntat mai què significa la paraula parròquia? Potser el seu contingut ens pot ajudar a comprendre la seva realitat. Intentem-ho.

El mot tal com el coneixem ara, ve del grec *paroikia*. Abans d'aquesta paraula, ja tenim *paroikós* que, en el grec clàssic, significa «veí». Però també s'utilitza en el sentit d'«estranger», és a dir, algú que viu en un país que no és el seu, en el qual gaudeix d'uns certs drets, però no de la ciutadania. Així, el verb *paroikein* equival, per una banda, a «viure junts», i per l'altra, a «viure a l'estranger».

D'aquí el sentit d'aquests mots a la Bíblia. Abraham fou un «parroquià» a Egipte, a Palestina, a Canaan; Lot ho fou a Sodoma; Isaac a Canaan; i a Egipte els fills de Jacob formaren una «parròquia», és a dir, una comunitat que vivia en una terra estrangera, i que es trobava en pelegrinatge, en camí,

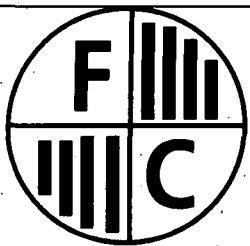
cap a una Terra Promesa.

Els cristians reben en herència aquest mateix sentit de pelegrinatge en aquest món. Se saben adreçats a Jesús constantment, i empesos a fora. A la carta als Hebreus 13,14 llegim: «Per tant, sortim cap a Ell (Jesús), fora del campament, portant el seu oprobí; que no tenim pas aquí una ciutat permanent, sinó que busquem la futura.» La comunitat cristiana primitiva, doncs, considerant la seva pàtria definitiva el cel, i no tenint aquí carta de ciutadania, es considera una «parròquia».

Serà bo que arran del que acabem de dir, tinguem present el doble sentit de la paraula «parròquia»: «veí» i «estranger». És justament el que som els cristians: veïns i propers als altres homes i dones, compartint amb ells el dia a dia, però alhora conscients que la nostra pàtria definitiva, des del dia del nostre baptisme, és el cel, on hi ha el Crist, assegut a la dreta del Pare; per això en aquest món som, també, «estrangers». Vet aquí el sentit de la paraula «parròquia».

L'Oriol i la Laia
per Xesc

FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA

"Grup Avant" TERRASSA

XII CONCURS BÍBLIC

Accèssits Personals

PRIMERA CATEGORIA

NÚM.	NOM I COGNOMS	ESCOLA	POBLACIÓ	NÚM.	NOM I COGNOMS	ESCOLA	POBLACIÓ
1.	Eva Bosch Roura	CP Pompeu Fabra	Anglès	69.	Edgar García Cabrera	CEIP Tres d'Abril	Móra la Nova
2.	Joan Carles Macià	Sant Josep	Artesa de Segre	70.	Ingrid Palacios Pla	Fundació Santa Maria	Navarres
3.	Alba Vázquez Ruiz	Parròquia S. Francesc d'Assís	Badalona	71.	Marta Putellas Nieto	Fundació Santa Maria	Navarres
4.	Miquel Serradell Tarradas	CEIP Can Puig	Banyoles	72.	Toni Badosa Morera	CEIP Sant Roc	Olot
5.	Sergi Solà Marfínez	Casa Santa Creu	Barcelona	73.	Jordi Gisbert Berbis	CEIP Mare Déu Fontcalda	Prat del Comte
6.	Noemí Cano Jiménez	CP Josep M. Jujol	Barcelona	74.	José M. Osuna López	Sant Esteve	Ripoll
7.	Daniel Casajús Romo	La Salle Bonanova	Barcelona	75.	Gemma Vila Borl	Sant Esteve	Ripoll
8.	Jorge De Falguera Llobet	La Salle Bonanova	Barcelona	76.	Raquel Castellà Perarnau	Sant Lluís Bertran	Roda de Ter
9.	Sònia García Gómez	La Salle Bonanova	Barcelona	77.	Joan Ribas Molas	Sant Lluís Bertran	Roda de Ter
10.	Beatriz González Sánchez	La Salle Bonanova	Barcelona	78.	Elena Pérez Navarro	CP Cinto Verdaguer	Rubi
11.	Alfredo Palmés Ferrera	La Salle Bonanova	Barcelona	79.	Abel Fernández Maclás	CP Ramon Llull	Rubi
12.	Carles García-Gascón Griset	Lestonac	Barcelona	80.	Maria Pérez Ramos	Regina Carmel	Rubi
13.	Marta Nebot	La Immaculada-Vedruna	Barcelona	81.	Alba Sánchez Romero	Regina Carmel	Rubi
14.	Maria Magallón Palacio	CP Ramon Llull	Barcelona	82.	Patricia Rodríguez Muñoz	CEIP Gaudí	Sabadell
15.	Mónica Martín Palmas	CP Ramon Llull	Barcelona	83.	Ester Barrachina Sánchez	CP Enric Casassas	Sabadell
16.	Carles Molina Herranz	CP Ramon Llull	Barcelona	84.	Manel Gastón Elias	Cor de Maria	Sant Celoni
17.	Sofia Roldán Raya	CP Ramon Llull	Barcelona	85.	Marina Blanco Cabrera	Sagrat Cor	S. Coloma de Gramenet
18.	Rebeca Vázquez Juárez	CP Ramon Llull	Barcelona	86.	Sergi Rojas Ferreres	Sagrat Cor	S. Coloma de Gramenet
19.	Gemma Cardona Gómez	Escola Pla	Cardes de Montbui	87.	Dolors García Jiménez	CEIP Cor de Roure	Sta. Coloma de Queralt
20.	Núria Linares Solemou	Escola Pla	Caldes de Montbui	88.	Maria Vallès Casas	CEIP Cor de Roure	Sta. Coloma de Queralt
21.	Cristian Pajuelo Cerrillo	Santa Rosa de Lima	Canet de Mar	89.	Jordi Flores Tardà	Mare del Diví Pastor	Sta. Margarida de Montbui
22.	Marta Salicrú Fernández	Santa Rosa de Lima	Canet de Mar	90.	Mireia Guerrero Sánchez	Sagrat Cor-Vedruna	Sant Boi de Llobregat
23.	Cristina Casas Pordell	La Immaculada	Castellar del Vallès	91.	M. Pilar Cárdenas Domínguez	Cor de Maria	Sant Feliu de Guíxols
24.	Mireia Fortes Ribot	La Immaculada	Castellar del Vallès	92.	Ana Fernández Méndez	Cor de Maria	Sant Feliu de Guíxols
25.	Iraida Hernández Bareas	La Immaculada	Castellar del Vallès	93.	Mariona Viñolas Salés	Cor de Maria	Sant Feliu de Guíxols
26.	Miriam Serrano Fortes	La Immaculada	Castellar del Vallès	94.	Laura Catalán González	Sant Josep	Sant Feliu de Guíxols
27.	Glòria Boldú Coma	CP Mn. Josep Arqués	Cervera	95.	Laura Quintana Sais	Sant Josep	Sant Feliu de Guíxols
28.	Xènia Riasol Cercós	Jaume Balmes	Cervera	96.	Rubén Sierra Luis	Sant Josep	Sant Feliu de Guíxols
29.	Irene Suárez Suárez	Jaume Balmes	Cervera	97.	Maria Ollich Burgaya	Sagrats Cors	Sant Hipòlit de Voltregà
30.	Lara Riesgo Seona	Sagrada Família	Cornellà de Llobregat	98.	Sílvia Collell Colomer	Ventallat	Sant Privat de Bas
31.	Joan Montagut Vallespi	CP Cèsar Martinell	El Pinell de Brai	99.	Rebeca García Palma	Sant Vicenç	Sant Vicenç dels Horts
32.	Cristina Sánchez Lorenzo	CEIP Josep Tarradellas	El Prat de Llobregat	100.	Herminia Planelles Espinosa	CEIP La Guardia	Sant Vicenç dels Horts
33.	Adelaida Domingo Gisbert	Església de St. Pere i St. Pau	El Prat de Llobregat	101.	Josep Gutiérrez Linde	El Gurri	Taradell-Montredón
34.	Núria Álvarez Llopart	Escola Estel	Espareguera	102.	Vanesa Ollé Corominas	El Gurri	Taradell-Montredón
35.	Mireia Via Mercader	Àngel Guimerà	El Vendrell	103.	Judit Ramírez Pladevall	El Gurri	Taradell-Montredón
36.	Aleix Botella Garres	Sagrat Cor	El Vendrell	104.	Núria de Castro	CEIP Les Pinediques	Taradell
37.	Anna Boshdemont Espareguera	Forn d'Anells	Fornells de la Selva	105.	Sandra López Estela	Sagrat Cor	Tarragona
38.	Carlos Montoya Anta	Salvador Lluç	Gavà	106.	Miguel Eduardo Cahuano	CP Abat Marcet	Terrassa
39.	Núria Mallorquí Bagué	Annexa	Girona	107.	Dinko Fuensalida	CP Abat Marcet	Terrassa
40.	Jordi Figueras Guixeras	Sagrat Cor de Jesús	Girona	108.	Jessica Quiroga Medina	CP Antoni Ubach	Terrassa
41.	Gennifer Lechado Ruiz	Sagrat Cor de Jesús	Girona	109.	Alba Cirera Minguez	CP Bisbat d'Egara	Terrassa
42.	Iban Ocaña Puigdevall	Sagrat Cor de Jesús	Girona	110.	Anna Jiménez Bagué	Delta	Terrassa
43.	Anna Quintana Bartina	Sagrat Cor de Jesús	Girona	111.	Isabel García Urpina	CP França	Terrassa
44.	Neus Rodríguez Corcoll	Vedruna	Girona	112.	Samantha Méndez Baquero	CEIP Font de l'Alba	Terrassa
45.	Laia Zurdo Vidal	Vedruna	Girona	113.	Carola Ruiz de Bustillo	CE Gresol	Terrassa
46.	Joaquim Calsina Puigdevall	Verd	Girona	114.	Cristina Ruiz de Bustillo	CE Gresol	Terrassa
47.	Anna Clot Garrel	Salvador Espriu	Granollers	115.	Anna Olea Morales	CP Isaac Peral	Terrassa
48.	Mònica Ferrer Canal	Parròquia Sant Esteve	Granollers	116.	Anabel Márquez Ortega	CP La Roda-Genescà	Terrassa
49.	Carola Ballu Piqué	Mare del Diví Pastor	Igualada	117.	Sonia Cabello Armellach	CP Mare de Déu de Montserrat	Terrassa
50.	Roger Castañó Prats	Mare del Diví Pastor	Igualada	118.	Natàlia García Fernández	CP Mare de Déu de Montserrat	Terrassa
51.	Zulema Pérez Román	Nuestra Señora del Pilar	Sentmenat	119.	Oscar González Bara	CP Mare de Déu de Montserrat	Terrassa
52.	Anna Saña Lázaro	Grup de Catequesi	L'Ametlla del Vallès	120.	Mercedes Vallderrama Molero	CP Mare de Déu de Montserrat	Terrassa
53.	Núria Aulet Puig	Más Clara	La Bisbat d'Empordà	121.	Daniel Moya Gómez	CP Pau Vila	Terrassa
54.	Gerard Carrasquilla Mèrida	CP Joan de Margarit	La Bisbat d'Empordà	122.	Laura Blanco Alonso	CP President Salvans	Terrassa
55.	Marina Martín Guillem	CP Josep M. Juncadella	La Cellera de Ter	123.	Tania Cano Borrego	CP President Salvans	Terrassa
56.	Victòria Viñals Bosch	Mare de Déu del Carme	L'Espluga de Francolí	124.	Estefania Cano Jurado	CP President Salvans	Terrassa
57.	Lluís Molina Plana	CEIP Montoliu	La Riera de Gaià	125.	Ana Garrido Villalba	CP President Salvans	Terrassa
58.	Alexandra Arizeta Tomàs	Mare de Déu de Montserrat	Les Borges Blanques	126.	Miriam Garciano Cuenca	C. Parroquia Ramon Pont	Terrassa
59.	Anna-Júlia Puy Marimón	Mare de Déu de Montserrat	Les Borges Blanques	127.	Joan Iniesta Llop	CEIP Ferreries	Tortosa
60.	Raül Avila	CEIP Joc de la Bola	Lleida	128.	Júlia Lladós Vila	CP Valldeflors	Tremp
61.	Marta Martínez Sola	CP Sant Josep de Calassanç	Lleida	129.	Carmen Rebollo Linares	CEIP Baltasar Segú	Valls
62.	Mireia García Navarro	Les Cometes	Llorenç del Penedès	130.	Meritxell Barrios Solsona	CEIP Eladi Homs	Valls
63.	Laura Tubau Tor	El Carme-Vedruna	Manlleu	131.	Albert López Vadai	Catequesi Parròquia del Lledó	Valls
64.	Joan Maymí Clariana	Escola Pla	Mataró	132.	Ingrid Teixidó Crusellas	Sagrat Cor de Jesús	Vic
65.	Maria Berengué Solé	CP Sant Miquel	Miralcamp	133.	Cristina Vila Larà	Sagrat Cor de Jesús	Vic
66.	M. Àngels Álvarez Pavón	CEIP Diví Mestre	Mollet del Vallès	134.	Rubén Pedrero Plaza	Sagrada Família	Viladecans
67.	M. del Mar Cazalla Fernández	CEIP Diví Mestre	Mollet del Vallès	135.	Marta Miquel Martínez	Valxell Burriac	Vilassar de Mar
68.	Mireia Masanés Barot	CP Girasol	Montmajor	136.	Verónica Fernández Maltas	Presentació de la Mare de Déu	Vilassar de Mar

SEGONA CATEGORIA

NÚM.	NOM I COGNOMS	ESCOLA	POBLACIÓ	NÚM.	NOM I COGNOMS	ESCOLA	POBLACIÓ
1.	Pau Castañé Altés	Cassà	Arenys de Mar	15.	Toni Bermudez Sánchez	La Salut	Collbató
2.	Laia Velasco Dolcet	Els Til·lers	Artesa de Segre	16.	Àngels Freixa Martell	CEIP Dr. Ferras	Corbera d'Ebre
3.	Karen Colom Nieto	Cardenal Spínola	Barcelona	17.	Albert Roca Rivas	CP Jaume Balmes	Corbera de Llobregat
4.	Àlex Soler	Casa Santa Creu	Barcelona	18.	Judith Ponce Aguilera	Sagrada Família	Corbera de Llobregat
5.	Imma Owono Martínez	Josep M. Jujol	Barcelona	19.	Martín Gutiérrez de l'Hortelleria	Pompeu Fabra	Cunit
6.	Patricia Vidal Gea	La Immaculada	Barcelona	20.	Lluís Jové Recasens	CEIP L'Agulla	El Catllar
7.	Rafael Bokesa Malo	La Salle Comtal	Barcelona	21.	Oscar Solé Martínez	CEIP L'Agulla	El Catllar
8.	Marta Perales Cañardo	Mare de Déu del Roser	Barcelona	22.	Núria Losada García	CEIP Josep Tarradellas	El Prat de Llobregat
9.	Neus Ancosta Murciano	Mare de Déu del Roser	Barcelona	23.	Josep Antoni Badia	Mare de Déu del Carme	El Prat de Llobregat
10.	Ester Ventura Rico	Mare de Déu del Roser	Barcelona	24.	Jordi Díaz Gómez	Mare de Déu del Carme	El Prat de Llobregat
11.	Marc Barot Nogués	Reial Monestir Santa Isabel	Barcelona	25.	Anna Piñol Alís	CEIP Sant Jaume	El Prat de Llobregat
12.	Lara Talavera Vallès	CP Santa Creu	Calafell	26.	Gisela Fuentes de la Rosa	Sagrat Cor	El Vendrell
13.	Sheyla Martín Motos	CP Santa Creu	Calafell	27.	Anna Juncosa Lleixà	Sagrat Cor	El Vendrell
14.	Marta Munrabà	Santa Rosa de Lima	Canet de Mar	28.	Natàlia Rovira Calaf	Sagrat Cor	El Vendrell

(Continua a la pàgina següent)

NÚM.	NOM I COGNOMS	ESCOLA	POBLACIÓ	NÚM.	NOM I COGNOMS	ESCOLA	POBLACIÓ
29.	Carolina Garcí Salgado	Àngel Guimerà	El Vendrell	79.	Laura Llavaneras Giménez	CP Amadeu Vives	Sabadell
30.	Silvia Molina Mota	Àngel Guimerà	El Vendrell	80.	Christian Martínez Palma	CP Amadeu Vives	Sabadell
31.	Montse Iglesias Gómez	CP Àngels Garriga	El Vendrell	81.	Ester Gálvez Queralt	CP Creu Alta	Sabadell
32.	Marta Chicón Demures	CP Mare de D. de la Muntanya	Esparreguera	82.	Jordi Carrera Pérez	CP Creu Alta	Sabadell
33.	Laura Alabau Massaguer	Paula Montal (escolàpies)	Figuères	83.	Ermengol Crusafont Balaguer	CP Enric Casasses	Sabadell
34.	Marc Camós Noguer	Pare Coll	Girona	84.	Gerard Sanz Dopazo	Claret	Sabadell
35.	Marc Fuyà Pla-Giribert	Pare Coll	Girona	85.	Laura Flores Segura	Sagrat Cor	Sta. Coloma de G.
36.	Borja Lobo de Planell	La Salle	Girona	86.	Núria Pujol Gutiérrez	Sagrat Cor	Sta. Coloma de G.
37.	Laura Ramírez Gómez	CEIP Salvador Espriu	Granollers	87.	Núria Miralles Custodi	CEIP Cor de Roure	Sta. Coloma de G.
38.	Verónica Gómez González	CEIP Ponent	Granollers	88.	Isabel Castañer Pujol Ras	Vernallat	Sant Esteve de Bas
39.	Núria Cuné Castellani	Mare de Déu del Roser	Guissona	89.	Isabel Pérez Monge	Cor de Maria	Sant Feliu de Guixols
40.	Josep Mas Soler	CP Joan XXIII	Els Hostalets de Balenyà	90.	Helena Vancells Roldós	Cor de Maria	Sant Feliu de Guixols
41.	Heribert Prat Pons	CEIP Lacomà	La Coma	91.	Albert Grau Sala	Sagrats Cors	St. Hipòlit de Voltregà
42.	Tatiana García Lonca	CEIP Sant Jaume	La Granja d'Escarp	92.	Santi Pérez Pros	La Parellada	Santa Oliva
43.	Minia Gliró López	CEIP Montoliu	La riera de Gaià	93.	Albert Costa Jurado	CEIP Joan Casas	St. Antoni de Vilamajor
44.	Marc Civil Orpinell	Mare de Déu del Carme	L'Espluga de Francolí	94.	Ester Bartra Unpi	CEIP Quatre Vents	Sant Jaume Domenys
45.	Maria Santacana Espasa	Mare de Déu de Montserrat	Les Borges Blanques	95.	Carlos Abajo González	CEIP Sant Salvador	Sant Salvador
46.	Carme Jorge Tufet	L'Anunciata	Lleida	96.	Eva Maria Cugat Martínez	CEIP Sant Salvador	Sant Salvador
47.	Anna Balcells Terés	Episcopal	Lleida	97.	Marta Muñoz Collado	Mare de Déu del Roser	Sant Vicenç de C.
48.	M. Elena Francia Garcia	Episcopal	Lleida	98.	Sra. Hernández Ruano	CEIP La Guàrdia	Sant Vicenç dels H.
49.	Laura Peralta Marfull	Episcopal	Lleida	99.	David Villén Domínguez	La Immaculada	Sant Vicenç dels H.
50.	Carina Colell Romero	Parròquia de Sant Jaume	Lleida	100.	Joel Roca Riera	CP Jaume Miret	Soses
51.	Mònica Valls Sanagustín	Sant Josep de Calassanç	Lleida	101.	Montserrat Codina Pich	Sagrat Cor de Jesús	Súria
52.	Daniel Masdeu Lobera	Carme-Vedruna	Manlleu	102.	Celia Garcia Ramos	CEIP Cèsar August	Tarragona
53.	Silvia López Muñoz	Parròquia M. D. de l'Esperança	Manresa	103.	Yessica Cardona Luque	Mare de Déu del Carme	Tarragona
54.	Joan A. Martínez Martínez	Renaixença	Manresa	104.	Raquel Herrera Herrera	Mare de Déu del Carme	Tarragona
55.	Mònica Seix Lertà	Meritxell	Mataró	105.	Beatriz Moreno Mesa	Mare de Déu del Carme	Tarragona
56.	Javier Cachero Sánchez	CEIP Diví Mestre	Molíet del Vallès	106.	Sandra Moreno Fibla	Mare de Déu del Carme	Tarragona
57.	Xavier Salerno Sánchez	Sagrat Cor de Jesús	Monistrol de Montserrat	107.	Pau Ballbé Jover	El Cim	Teià
58.	Laura Sánchez López	Sagrat Cor de Jesús	Monistrol de Montserrat	108.	Robert Tarridas Colomer	El Cim	Teià
59.	Cristina Pardo Mayorga	Fundació Santa Maria	Navarres	109.	Judit Trujillo León	Delta	Terrassa
60.	Anna Ayats Reixach	Pla de Dalt	Olot	110.	Núria Nart Barba	CP França	Terrassa
61.	Sandra Royo Cuesta	Cor de Maria	Olot	111.	Sandra Sierra Martínez	CP Isaac Peral	Terrassa
62.	Ariad Ors Lumbregas	Vedruna	Palamós	112.	Ana Martínez Fernández	Joaquima de Vedruna	Terrassa
63.	Francisco Rodríguez Garcia	Jacint Verdaguer	Pallejà	113.	Eduard Suárez Morante	Joaquima de Vedruna	Terrassa
64.	Rafa Sánchez Fernández	CEIP Doltra	Pineda de Mar	114.	Diana Morales Hertas	CP Mare de Déu de Montserrat	Terrassa
65.	Jessica Ayala Salvans	Mare de Déu del Roser	Pineda de Mar	115.	Lidia Ortiz Morales	Maria Auxiliadora	Terrassa
66.	Judith Buch Munuera	Mare de Déu del Roser	Pineda de Mar	116.	Abigail Caba Camacho	Petit Estel	Terrassa
67.	Iván Llorente Pareja	CEIP Antonio Tous	Pira	117.	Ana Belén Artés Ramírez	CP President Salvans	Terrassa
68.	Pedro-Joan Fernández Benítez	CEIP Ametllers	Pobla de Montornès	118.	Marta Payà López	CP President Salvans	Terrassa
69.	Jonathan González Molina	CEIP La Basa	Prat del Compte	119.	José Luis Hernández García	CP Ramon y Cajal	Terrassa
70.	Miriam Reyes Sánchez	M. de Déu de Montserrat	Premià de Mar	120.	Manuel Arenas Carvajal	CEIP Salvador Vinyals	Terrassa
71.	Carla Orriols Méndez	CEIP Alfred Mata	Puig-reig	121.	Aitor López Vargas	Santa Teresa de Jesús	Terrassa
72.	Santi Poquet Bigordà	CP de Rialp	Rialp	122.	Sara Caballé Curto	Parròquia M. de D. dels Dolors	Tortosa
73.	Ivan Povedano Garcia	Nostra Senyora del Carme	Ripoll	123.	Anna M. Vives Vaqué	El Pinar de Ntra. Señora	Vall d'Oix
74.	Natàlia Pérez Belver	Nostra Senyora del Carme	Ripoll	124.	Christopher Charles Colomina	Parròquia del Lledó	Valls
75.	Leticia Sevilla Ordóñez	Nostra Senyora del Carme	Ripoll	125.	Manel Álvarez	Santa Caterina	Vic
76.	Estefania Mas Ortega	Santa Mària	Ripoll	126.	Manel Torrente Posadas	Sagrat Cor de Jesús	Vic
77.	Lidia Montiel Rodríguez	Regina Carmeli	Rubí	127.	Meritxell Aliberch Roca	Pare Coll	Vic
78.	David Zambrano Calderón	Regina Carmeli	Rubí				

TERCERA CATEGORIA

NÚM.	NOM I COGNOMS	ESCOLA	POBLACIÓ	NÚM.	NOM I COGNOMS	ESCOLA	POBLACIÓ
1.	Ramon Ibars Llanas	CEIP Clemència Berdiel	Almenar	44.	Marta Munné Garcia	CP Joc de la Bola	Lleida
2.	Montse Miranda Vidal	CEIP Clemència Berdiel	Almenar	45.	Alba Piñol Navarro	CP Joc de la Bola	Lleida
3.	Marc Mateu Jové	Els Til·lers	Artesa de Lleida	46.	Miriam Teulé Torrelles	CP Joc de la Bola	Lleida
4.	Mònica Solé Botías	Els Til·lers	Artesa de Lleida	47.	Maria Basart Gómez-Quintero	Maristes Montserrat	Lleida
5.	Daniel Izquierdo Salvador	Casa Santa Creu	Barcelona	48.	Fanny López Romero	Maristes Montserrat	Lleida
6.	Daniel Lázaro Iglesias	Casa Santa Creu	Barcelona	49.	Montserrat Orriols Canals	CEIP Ginesta	Matadepera
7.	Eduard Francesc Merino	Casa Santa Creu	Barcelona	50.	Cristina Torruella Blasi	CEIP Ginesta	Matadepera
8.	Aida Polo Pineda	CEIP Josep M. Jujol	Barcelona	51.	Montserrat Iglesias Carulla	Mare de Déu de la Serra	Montblanc
9.	Oscar Ruiz Gan	La Salle Gràcia	Barcelona	52.	Francesc Guix Turmo	Sant Isidre	Montoliu de Lleida
10.	Oriol Tinoco Marco	La Salle Gràcia	Barcelona	53.	Marta Garriga Gómez	CEIP Malagrida	Olot
11.	Anna Fernández	Lestonnac	Barcelona	54.	Montse Puigmitjà Vilanova	CEIP Malagrida	Olot
12.	Patricia Perelló Ibarra	Santa Teresa de Jesús	Barcelona	55.	Lidia Romero Muñoz	CEIP Malagrida	Olot
13.	Fany Vázquez Pérez	Santa Teresa de Jesús	Barcelona	56.	Josep Pijuan Parra	Parròquia de Sant Salvador	Pira
14.	Ramon Garriga Benaiges	Verge de la Pau	Barcelona	57.	Toni Càmarà Roca	Sant Lluís Bertrán	Roda de Ter
15.	Josep Ramon Amate	CEIP M. de D. del Patrocin	Cardona	58.	Josep Mosoliver Puig	Sant Lluís Bertrán	Roda de Ter
16.	Patricia Centeno Vispa	CEIP M. de D. del Patrocin	Cardona	59.	Mario Gómez Casado	CP Ramon Llull	Rubí
17.	Marc Fernández Gassó	CEIP M. de D. del Patrocin	Cardona	60.	Eduard Sadà Rull	CP Ramon Llull	Rubí
18.	Joan García Peix	CEIP M. de D. del Patrocin	Cardona	61.	Eva Ballesteró Galán	Regina Carmeli	Rubí
19.	Eduard Molner Pejoan	CEIP M. de D. del Patrocin	Cardona	62.	Elisabeth Madrid Mitjavila	CP Amadeu Vives	Sabadell
20.	Oriol Solé García	CEIP M. de D. del Patrocin	Cardona	63.	Xavier Orta Lorente	CP Amadeu Vives	Sabadell
21.	Vanessa Azabal Callejas	IES El Vendrell	El Vendrell	64.	Maria Elias Sabatés	CEIP Gaudí	Sabadell
22.	Marc Figueras Roca	Sagrat Cor	El Vendrell	65.	Judith Sánchez Osorio	CEIP Gaudí	Sabadell
23.	Miriam Guasch Arrazola	Sagrat Cor	El Vendrell	66.	Oscar Paneque Pérez	CP Àngel Guimerà	St. Andreu de la Barca
24.	Victor Pamplona	La Salle	Girona	67.	Jesús Canga Navarro	Sagrat Cor	Sant Adrià de Besòs
25.	Marco Antonio Gómez González	CEIP Ponent	Granollers	68.	Carme Renau Fradera	Cor de Maria	Sant Celoni
26.	Jéssica Guinart Rios	CEIP Ponent	Granollers	69.	Tania Diaz Sánchez	Sant Josep	Sant Feliu de Guixols
27.	Eva Cornadó Bausà	Salvador Espriu	Granollers	70.	Isidre Alférez Guix	El Roser	Sudanell
28.	Montse Palau Vendrell	Ramon Faus Esteve	Guissona	71.	Belén Farré Álvarez	El Roser	Sudanell
29.	Gemma Vendrell Balfegó	CP Sant Jordi	L'Ametlla de Mar	72.	Jordi Falguera Chaparro	El Roser	Sudanell
30.	Júlia Gu Mao	Cor de Maria	La Bisbal d'Empordà	73.	Núria Mareu Almacellas	El Roser	Sudanell
31.	David Mont-Ròs Ametller	Cor de Maria	La Bisbal d'Empordà	74.	Laila Huguet Calderó	CEIP de Sunyer	Sunyer
32.	Olga Díaz Font	Cor de Maria	La Bisbal d'Empordà	75.	Victor Onorich Florensa	CEIP de Sunyer	Sunyer
33.	Anna Pell Estanyol	Cor de Maria	La Bisbal d'Empordà	76.	Àngel Masferrer Pino	Sagrat Cor de Jesús	Súria
34.	Mireia Tor Llença	Cor de Maria	La Bisbal d'Empordà	77.	Javier Sáez Giráldez	Sagrat Cor de Jesús	Súria
35.	Gerard Prados Aulet	Mas Clarà	La Bisbal d'Empordà	78.	Gemma Terriats Luque	CP Bisbat d'Egara	Terrassa
36.	Joan Banach Canis	CEIP Ull de Vent	La Bisbal del Penedès	79.	Maria Olmo Forte	CP Bisbat d'Egara	Terrassa
37.	Núria Moreno Castro	L'Anunciata	Lleida	80.	Àngela Alba Castilla	CP Ramon y Cajal	Terrassa
38.	Núria Trarraobella	L'Anunciata	Lleida	81.	Carolina Salmerón Marín	CP Ramon y Cajal	Terrassa
39.	Germán Jiménez Prats	CEIP Enric Farreny	Lleida	82.	Eva Zoyo Pareja	CP Ramon y Cajal	Terrassa
40.	Yolanda Jové Castelló	CEIP Enric Farreny	Lleida	83.	Eva Guitera Casado	Petit Estel	Terrassa
41.	Sonia Misut Tolosa	CEIP Enric Farreny	Lleida	84.	Laura París-Aguillo	Parròquia del Lledó	Valls
42.	Oscar Pedregosa Parra	CEIP Enric Farreny	Lleida	85.	Joan Parra Lisboa	IES Josep M. Fàbregas	Valls
43.	Josep Fontana Castillo	CP Joc de la Bola	Lleida				

Cooperen amb la gent necessitada de l'Hospitalet i dels països del sud

■ Fundació Akwaba, quan la solidaritat no té fronteres

Els membres d'Akwaba estan molt enfeïnats amb el programa d'actes per celebrar el seu cinquè aniversari. Akwaba —que vol dir 'benvingut' en la llengua baoulé de la Costa d'Ivori— va néixer el 6 de maig de 1992 com a resposta a les inquietuds que joves i monitors de l'Agrupament Escolta Arrels tenien envers la solidaritat amb els col·lectius més necessitats de la ciutat de l'Hospitalet i de la Costa d'Ivori, al continent africà.

Lluís Esteve, director de la fundació, recorda els inicis d'aquest projecte solidari: «Érem un grup de joves del moviment escolta del barri de Collblanc-Torrassa vinculats a la parròquia dels Desemparats, que duïem a terme petites accions de voluntariat. Vam veure que podíem fer molt més pel barri i la ciutat, vam crear i treballar durant quatre anys amb el Grup de Solidaritat Akwaba, i després vam crear la fundació, un marc on els joves poguessin expressar el seu compromís humà i cristià». Encara que l'empenta inicial va ser dels més joves, s'hi ha afegit gent de totes les edats —majoritàriament entre els 30 i els 40 anys—, més de cent voluntaris que duen a terme accions de cooperació i desenvolupament amb els col·lectius immigrants i desfavorits de l'Hospitalet i també col·laboren amb els sectors més marginats de la Costa d'Ivori, al continent africà.

Cooperació local i internacional

Les accions que promouen a l'Hospitalet se centren en els col·lectius més desfavorits: la gent gran, els infants i joves en risc social, els immigrants i les famílies sense un habitatge digne. Els voluntaris visiten cada setmana una vintena d'avis i àvies que viuen sols o tenen algun impediment físic per sortir al carrer. A més, distribueixen aliments i animen set menjadors municipals de la ciutat i una residència de gent gran del barri de Collblanc-Torrassa. Un col·lectiu de mestres i de voluntaris també fan classes de reforç escolar a nens d'ambients mar-

ginals amb dificultats d'aprenentatge. Per als més menuts s'ha creat, amb el suport de la Caixa de Catalunya, una ludoteca —amb jocs de diverses cultures del món— que pretén la sensibilització dels infants i dels joves envers altres cultures, i en concret amb els fills

cooperar amb els països del sud. La majoria de projectes han estat en l'àmbit sanitari i penitenciari a la Costa d'Ivori, a l'Àfrica occidental, un país molt castigat per l'injust tractament comercial que han sofert les exportacions de primeres matèries. Segons Lluís Esteve, un dels lemes d'Akwaba és que «la solidaritat no té fronteres». I conclou: «Per això la nostra entitat ofereix un ampli ventall de possibilitats per participar.» Esteve reconeix que està ficat en el projecte perquè el mou un compromís cristià, i un profund sentit d'obertura i tolerància. «És important

tini el 0,7 % dels ingressos del Govern a projectes de desenvolupament i campanyes de recollida de diners, com la que fan cada any al Port Olímpic i que es coneix com «Un quilòmetre de solidaritat». Fa poc també han obert una botiga de «comerç just» a la ciutat. La botiga busca vies alternatives d'importació i venda de productes manufacturats i primeres matèries dels països del sud que respectin els drets dels treballadors i del medi ambient.

Durant el mes de maig els socis i amics d'Akwaba estan de festa per recordar i celebrar el cinquè aniversari de la fundació. L'acte central de la celebració va ser un sopar que es va fer al carrer Orient el 17 de maig, en què van participar més de dues-centes persones. El sopar va ser especial, amb un menú a càrrec del cuiner Jean Claude Yapi, de la Costa d'Ivori. Va preparar un suculent menú africà a base d'arròs i pollastre amb salsa de palmera i cacauet, banana tropical fregida i vi de flors. Però els que s'hagin perdut l'àpat no s'han de preocupar: Akwaba amb motiu de l'Any Internacional contra el Racisme, du a terme tot l'any el programa «Les cultures del món». Cada mes organitzen una exposició, projecten una pel·lícula, i fan un concert i una mostra gastronòmica sobre diverses cultures. «Són activitats populars que han tingut una gran acollida —comenta Lluís Esteve—, nosaltres les anomenem petites vacunes a favor de la tolerància.»

Glòria Carrizosa

Akwaba treballa amb la població marginada de la Costa d'Ivori.

de les famílies magrebines que s'han instal·lat al barri. Akwaba ha impartit aquest any el tercer curs d'alfabetització i inserció social per a dones magrebines amb l'objectiu de facilitar recursos a aquest col·lectiu perquè s'integrin a la ciutat sense perdre la seva identitat. Finalment, professionals i voluntaris de l'entitat han rehabilitat i millorat habitatges de famílies sense recursos que necessitaven una capa de pintura o canviar la instal·lació elèctrica.

Però Akwaba no ha volgut limitar les seves accions al barri, sinó que ha buscat un camp d'acció més ampli:

que l'Església sàpiga sortir de les seves fronteres, que visqui els problemes de la nostra societat i sàpiga donar testimoni més enllà de la parròquia.»

Una vetllada africana

A més del treball de cooperació local i internacional, Akwaba vol difondre la seva acció i els valors que promou per sensibilitzar la societat catalana sobre les situacions de marginació i d'injustícia del Tercer i del Quart Món. Destaquen les campanyes que han fet per aconseguir que es des-

FUNDACIÓ AKWABA
C/ ORIENT, 46, BAINOS
08904 L'HOSPITALET DE
LLOBREGAT
TEL. 440 76 96

Rectifiquem el telèfon de l'Associació de Voluntaris de Sant Joan de Déu: 630 30 90, que es va publicar incorrecte en el número 920.

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Support
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

El MUEC aconsegueix el consens polític per renovar els partits

■ Un estudi revela el desinterès dels joves per la política

BARCELONA.— En un acte celebrat el 9 de maig passat, els pesos pesants de la política catalana, en representació dels seus partits, van estar d'acord a obrir les formacions als joves. Aquest

consens es va produir després que el Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians (MUEC) presentés les conclusions d'un estudi fet durant dos anys, en el qual es revela un desinterès polític

per part dels joves, un desplaçament dels seus interessos cap a les ONG i un descrèdit del món polític en general. Els polítics van arribar amb retard, la qual cosa va impedir un debat amb el públic.

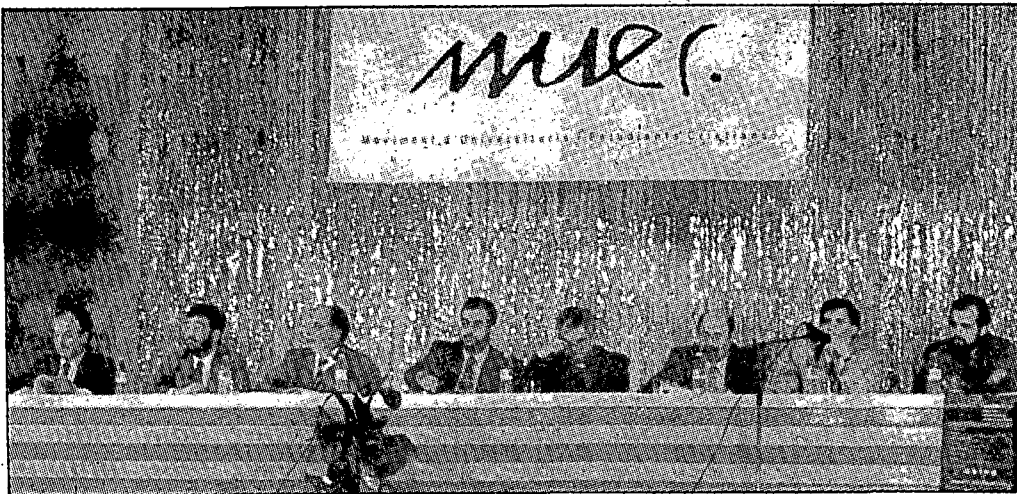
L'acte de cloenda del treball fet pel MUEC va tenir lloc al Casinet d'Hostafrancs i va comptar, amb l'assistència de: Pere Esteve, secretari general de CDC; Ignasi Farreres, secretari general d'UDC; Narcís Serra, primer secretari del PSC; Joan Ridaó, president del Consell Nacional d'ERC; Rafael Ribó, president d'IC-EPV, i Alberto Fernández Díaz, president del PP de Catalunya. El moderador del debat va ser el periodista i vicedegà de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna, Albert Sáez.

Enric Ros, coordinador diocesà del MUEC, va iniciar l'acte fent una presentació d'aquest moviment. A continuació, Marta Guitart, membre del MUEC, va llegir les conclusions de l'estudi que ha fet durant dos anys entre els companys estudiants i universitaris. Els resultats donen un toc d'atenció als joves, però sobretot als polítics, causants dels desinterès i descrèdit dels joves per la política. Les causes serien els casos de corrupció, un excés protagonisme i una pobresa d'idees preocupant en els seus discursos.

Els representants cada partit van encaixar bé les crítiques, i van felicitar el MUEC per l'estudi fet. Per exemple, Pere Esteve va dir que «les crítiques plantejades són raonades» i Serra, que «us felicito per les conclusions, són assenyades i una bona base de debat». Tant Esteve com Ignasi Farreres van coincidir a «defensar el valor dels ideals». En aquest mateix sentit, Serra va alertar sobre la falta d'ideals dels joves, ja que «l'apoliticisme és de dretes». Per la seva banda, Fernández Díaz va apuntar «una regeneració dels ideals». Ribó va demanar que no es confongui «democràcia amb vot», i va salvar els polítics dient que «la política és una de les tasques més nobles de la societat». Per Ridaó, cal eliminar molts tics de la vida política, perquè «pensem que sempre estem en campanya electoral» i «les cúpules dels partits són búnquers».

Renovar-se tots plegats

Pel que fa el tema de la renovació, Serra i Ribó van assenyalar els ciutadans com els responsables de portar-la a terme. Segons Ribó, «s'han de reno-

Els polítics van monopolitzar el debat i no van permetre la intervenció del públic.

var els partits polítics, però els joves són els que han d'impulsar aquesta renovació», i Serra va advertir que «tots hem de treballar per la reforma dels partits des del principi de responsabilitat social, però sobre la base que els necessitem per accedir a les institucions». Esteve, de cara al seu partit, va apuntar algunes solucions: obrir les formacions polítiques a la participació ciutadana, fer una democratització interna dels òrgans directius i que hi hagi ètica en l'acció política, criteri, aquest últim, que Ribó va compartir. A més, el dirigent convergent va afirmar que la renovació dels partits implica «un esforç per anar en la línia que planteja l'informe».

En diverses ocasions es va recordar la idea que la política són afers de l'àmbit públic. Joan Ridaó ho reafirmava: «Call l'obertura dels partits, perquè són un ens d'utilitat pública.» Ribó va dir una cosa molt semblant: «La política són els negocis públics, no privats.» Fernández Díaz va discrepar en la idea del desinterès dels joves en la política, i va contradir-se quan va afirmar que «els joves no participen en les estructures de les universitats perquè estan polititzades».

Tot i que Pere Esteve va assegurar que «el clima polític és millor aquí que a l'Estat espanyol», els diferents líders polítics no van parar d'acusar-se mútuament i tirar-se sagetes creuades. Prova d'això és el que va dir el líder socialista: «Là dreta diu que la gent no es fiqui en política perquè ja està molt bruta.» Ho corroborava el mateix Ribó: «El govern dedica el 0,35% al Tercer Món, i privatitzen un bé públic com l'aigua.»

Farreres es va alinear amb Ribó

dignificant el treball dels polítics i va reivindicar «la credibilitat del sistema democràtic» i també va dir que «els partits polítics hauríem de reconèixer que els altres també tenen la seva part de raó». El líder democristià va reconèixer el pragmatisme polític de l'era actual, però «el pragmatisme no ha de suposar que les ideologies es deixin de banda».

Llistes obertes

També va haver-hi crítiques cap al sistema electoral actual, i tant Ridaó com Farreres van reclamar una reforma de la llei electoral en favor de les llistes obertes. Per Farreres, «els partits hauríem de ser ponts entre la societat civil i el govern». I Ridaó va aprofundir en l'au-

torcítica: «En els partits no hi ha lloc per la corrupció, l'arrogància, l'ostentació, el transfuguisme i l'espectacle mediàtic. Cal reconèixer que els polítics també ens equivoquem, som gent normal i corrent.»

En l'últim torn de paraula, els polítics van ser instats pel moderador a dir qui havia de fer el primer pas per la regeneració. Tots van aportar solucions per netejar ràpidament l'interior dels respectius partits. Per Serra la renovació ha d'anar enfocada en dues direc-

cions: reconsiderar el paper de l'estat i responsabilitzar els ciutadans. En canvi, per Farreres «cal modificar les lleis per enterrar els defectes». El representant republicà va exigir una regeneració del llenguatge i de les actituds, i potenciar les joventuts dels partits. Per Ribó, el més important és «renovar les idees». I finalment, el líder popular va apostar per una renovació interna dels partits i una renovació generacional.

Per cloure el debat, el bisbe Joan Carrera va tenir paraules d'ànim per als joves, perquè «heu dit: implica't!», i va agrair la presència dels polítics: «Heu treballat de franc, perquè no hi ha vistes de campanya electoral.»

Albert Mañà i Sansó

NOVETAT LA CALEFACCIÓ CENTRAL SENSE CALDERA

TECC

LA PRIMERA CALEFACCIÓ CENTRAL
ELÈCTRICA DE BAIX CONSUM

CALOR CONFORTABLE

Silenciosa, no resseca l'aire, regula la temperatura amb termostats individuals.

CALOR ECONÒMICA

A més del seu consum reduït, la seva capacitat acumulativa manté durant molta estona la calor sense despeses d'electricitat.

CALOR FÀCIL

No cal instal·lació especial, sense obres, ni manteniment, només un endoll de 10A.

CALOR SEGURA

Controlada gràcies a un dispositiu electrònic, garantia durant 10 anys.

TELÈFON D'INFORMACIÓ: 902 10 37 88

TECC. Ap. de correus, 50 - 08812 Les Roquetes (Barcelona)

Emmaús Sabadell, 15 anys ajudant a sortir de la marginació

■ Els seus membres afronten una etapa incerta després de tancar els 'encants' de roba de segona mà, el seu mitjà de subsistència

SABADELL.— La comunitat de drapaires d'Emmaús de Sabadell, única a tot Catalunya, ha organitzat recentment una exposició itinerant per commemorar els seus quinze anys de vida a la ciutat vallesana. Rosa Casamartina, fundadora d'Emmaús Sabadell, explica que en aquests moments la comunitat es troba en una fase difícil perquè el seu principal mitjà de subsistència, els

encants-rastro, es va haver de clausurar atès que l'edifici on es trobava està parcialment esfondrat. Mig any després del tancament de la casa, encara s'està a l'espera que l'Ajuntament en cedeixi una altra, durant el temps en què l'Arquebisbat de Barcelona procedeix a aixecar un nou immoble al solar on hi ha el vell. Mentrestant, un membre d'Emmaús França ha començat una

gira en bicicleta per tal d'enllaçar les diverses comunitats de drapaires Emmaús repartides arreu del món. Durant uns dies, Louis Harenguer va recalar a Sabadell, primera escala del viatge, i va aportar el seu testimoni com a representant del país on va néixer aquesta iniciativa de la mà de l'abbé Pierre per ajudar la gent que viu al llindar de la pobresa.

Si bé per diversos motius, la mostra no s'ha pogut fer fins ara, de fet, Emmaús funciona a Sabadell des de fa setze anys. Aquesta comunitat d'acollida de la gent amb problemes d'adaptació social, va tirar endavant gràcies a la decisió i l'empenta d'una dona que, a començaments dels anys vuitanta, va deixar la seva feina com a auxiliar de clínica a l'Hospital del Nen Jesús de Sabadell per portar a la pràctica la solidaritat que l'abbé Pierre predicava ja als anys cinquanta a França. Així va ser com Rosa Casamartina va oferir la seva casa per endegar un projecte d'ajut a aquelles persones que per algun motiu viuen en la marginació. Tot i que en un primer moment la idea era esdevenir una comunitat d'acollida per a gent jove que volgués participar en camps d'estiu, ben aviat la casa de Rosa Casamartina es va convertir en un aixopluc per als marginats. En aquest sentit, la fundadora d'Emmaús Sabadell explica que, per a ella, aquest pas no va significar cap sacrifici perquè sempre va fruit del suport de la seva família, dels seus amics i la seva decisió formava part de trobar el seu lloc en la vida. «Tot i treballar al Nen Jesús —comenta Casamartina— des de feia temps, sabia

Rosa Casamartina, fundadora de Emmaús Sabadell, creu que la pobresa cada dia afecta més gent.

que el meu futur no estava allà, i quan em sentia més bé era a l'estiu, quan participava als camps de joves d'Emmaús. La meua va ser una opció molt lliure i

sempre em vaig sentir ajudada.» Segons ella, ha estat la comprensió del seu entorn el que la va ajudar a garantir la continuïtat d'Emmaús.

Del benestar a la marginació

Des de la seva fundació, Emmaús Sabadell ha estat el sostre d'unes 150 persones, i en l'actualitat n'hi viuen onze. El funcionament d'una comunitat Emmaús és molt senzill i es basa en el principi d'equitat perquè, segons Casamartina, «aquí no posem etiquetes a ningú, només som gent que, o bé no ens agrada com funciona la societat i voldríem canviar-la, o que no li han anat bé les coses, i això li pot passar a qualsevol de nosaltres». La Rosa no amaga la seva crítica contra la societat actual, que considera marginadora i on la pobresa és cada vegada més extensiva. «Encara que tot sovint i tothom parli d'integració, jo no veig que la societat sigui integradora —afirma la Rosa—; només cal donar un cop d'ull als contractes que es fan, a les empreses de treball temporal, a les dificultats per trobar la primera feina.» Segons ella, el pas del benestar a la marginació és cada vegada més curt i ja no és únicament una qüestió de pobresa crònica, sinó que és «fàcil trobar gent normal» a la corda fluixa.

Per aquests motius, malgrat que

De França a la resta del món

Sabadell és l'única seu catalana dels drapaires d'Emmaús. Pel que fa a la resta de l'Estat espanyol, tan sols Pamplona, Bilbao, Sant Sebastià, Vitòria, Torrelavega i Múrcia són les poques ciutats que tenen delegació Emmaús. La idea, originàriament francesa, ha estat adoptada per nombrosos països arreu del món, si bé cadascun funciona independentment. Va ser l'abbé Pierre qui, cap als anys cinquanta, va començar a tirar endavant

un projecte per ajudar els pobres a trobar un mitjà de vida que els treïés de la caritat i del carrer. Ell, en aquells moments diputat al Parlament francès, amb l'ajuda d'un expresidiari indultat, va veure en la recollida domiciliària de la roba una manera prou honrada per guanyar un sou i recuperar de nou l'autoestima. El nom no va ser difícil de trobar i va ser una cosa molt espontània: ja abans d'abandonar el seu escó al parlament,

per manifestar el seu rebuig contra una llei que considerava del tot injusta, l'abbé Pierre organitzava camps d'estiu per a joves, de diverses procedències i problemes. Per a ell, el passatge de l'Evangeli que parla dels deixebles d'Emmaús, com els deixebles desanimats, sense esperança, reflectia profèticament la intenció dels seus camps d'estiu per a joves. Més endavant, aquest nom va representar els drapaires, i avui és sinònim de solidaritat.

d'entrada Emmaús suposaria donar un cop de mà diari a la gent marginada, la promotora d'aquesta comunitat a Sabadell considera que es pot anar més enllà d'aquesta imatge i veure en ells «el testimoni que es pot viure d'una altra manera, no desconnectats del món que ens envolta, però sí proposant una economia que no augmenti les diferències i, en canvi, ens permeti fer camí, i potser no tant lluny de la utopia».

El tancament dels encants

Quan algú arriba a Emmaús té l'oportunitat de participar en la tasca principal de subsistència de la comunitat: la recollida de roba o de mobles que després es ven a preus baixos perquè la puguin tornar a comprar persones que tenen problemes econòmics. Però des de fa sis mesos, els *encants-rastro* on es guarda i es ven tot aquest material s'han hagut de tancar perquè l'edifici s'havia començat a esfondrar. Els maldecaps per a la gent d'Emmaús van començar el desembre passat quan, sense avis previ, es va enderrocar la casa veïna als *encants-rastro* d'Emmaús. Com que aquest edifici estava construït a partir de l'anomenada volta catalana, la manca de la paret colindant va provocar el debilitament de l'estructura i el seu esfondrament. Quan això va succeir, per sort ningú no va prendre mal, però per evitar qualsevol desgràcia es va decidir tancar els encants i mirar de trobar una solució.

En un primer moment, la sortida semblava fàcil. L'Ajuntament es va oferir a cedir un local, molt proper a l'anterior, mentre l'Arquebisbat de Barcelona, propietari de l'edifici afectat, procedia al seu enderroc i n'aixeca-

va un de nou que allotjaria una altra vegada els encants Emmaús al pis de baix. Tanmateix, ha passat el temps, i després de moltes despeses i d'estar a l'espera d'una decisió judicial, l'Ajuntament encara no ha cedit el local i, per tant, no es poden tirar endavant les obres, perquè tot el material segueix acumulat allà sense un lloc on guardar-lo. Aquest fet és motiu de preocupació entre la gent d'Emmaús. Segons comenta la Rosa, «s'estan cansant d'esperar i molts companys no saben com emprar el temps. A més, nosaltres creiem que només ens podem recuperar si ens podem sentir útils, i aquest estat d'incertesa és molt perjudicial». Malgrat aquests problemes, Emmaús continua tenint les portes obertes a tots aquells que busquin un lloc on recollir-se i sentir-se compresos.

Raquel Planas i Silva

Louis Harenguer, un testimoni sobre dues rodes

Louis Harenguer, descansant després de molts quilòmetres.

Reconeix que els quatre anys que fa que és a Emmaús han estat els que ha tingut una estabilitat més gran i que «per primera vegada en la meua vida he après a viure». Louis Harenguer, un parisenc de 56 anys, se sent endeutat amb Emmaús i aquells companys de la comunitat que l'han ajudat a trobar aquest mínim de calma i seguretat. Potser, per demostrar el seu agraïment, Harenguer ha emprès un viatge en bicicleta per enllaçar els diversos centres Emmaús repartits arreu del món. Després de recórrer bona part de França, ha arribat a Sabadell, primera escala d'una gesta que el portarà de l'Estat espanyol a Portugal; a continuació viatjarà per tot Sud-amèrica i després arribarà fins als Estats Units i el Canadà. Acabarà el seu viatge al Japó i al sud-est asiàtic.

Harenguer té previst acabar aquesta primera etapa a finals de 1999, després tornarà a pedalar de nou per recórrer Àfrica i la resta d'Europa. Abans, però, l'editorial Hachette s'ha compromès a publicar un llibre que recollirà les memòries d'un viatge que el director d'aquest grup editorial ha qualificat de «viatge iniciàtic pel planeta Emmaús». «Res més proper a la realitat —diu Louis Harenguer, després de recórrer més de dos mil quilòmetres— perquè estic aprenent que la solidaritat és possible vagis on vagis, i encara que una comunitat tingui molt poc, saps que t'ho donaran tot quan arribis». De totes maneres, per a Harenguer, sembla que en els últims anys els francesos hagin apartat del seu vocabulari paraules com respecte, solidaritat o amistat, i les hagin bescanviat pels principis que pregona el Front Nacional de Le Pen. L'ascens progressiu de l'extrema dreta entristeix i preocupa Harenguer, un home que s'ha trobat a ell mateix gràcies a la comprensió dels altres.

Racó poètic

Un vol irisat

Fa uns quants anys, recordo que als boscos o arbredes dels voltants de Barcelona s'hi veien volar les papallones amb abundància. Aquells insectes eteris i bonics que, amb el color de les seves ales, creuaven l'espai a la recerca del pol·len de les flors boscanes. N'hi havia de tots colors: blanques, grogenques, brunes amb punts rogencs i negres, verdoses i blanques, etc. Si n'agafàvem una, podíem veure el seu cos, tan delicat, que faltava poc perquè no es quedés als nostres dits.

Les seves ales fràgils eren cobertes d'un polsim suau i finíssim. El seu caparró era petit, amb un parell d'ulls i uns filets llargs a manera de banyes, que s'anomenen antenes. Se situen damunt de les flors i xuclen el seu nèctar, mentre la flor resta com endormiscada i elles volen de manera erràtica, sense planejar gaire, alhora que llueixen el color de les seves ales, gairebé transparents.

Un consell modest: no caceu mai papallones, tan sols mireu-les... són tan fràgils! I així, fins que arriba la darrera etapa de la seva vida, que és quan són més belles. Respectem-les sempre, ja que representen com el vol d'un somni. Creuen l'espai per ofrenar-nos la seva gràcia i el seu color.

Pietat Campmajó

Campanya de sensibilització per als conductors

El Departament de Benestar Social de l'Ajuntament d'Igualada, amb la col·laboració del Departament de Governació d'aquest mateix organisme, ha posat en marxa una campanya de sensibilització adreçada a tots els conductors. El seu objectiu és aconseguir que es respectin els aparcaments reservats a vehicles de persones amb discapacitació.

Igualada està fent un esforç important per donar resposta a les necessitats d'aparcament d'aquest tipus de vehicles. Però aquesta tasca no obtindrà els resultats esperats si les persones que fan servir normalment el vehicle privat per bellugar-se per la ciutat estacionen en els aparcaments reservats per a vehicles que transporten discapacitats.

La campanya recorda també als conductors altres accions que poden impedir la mobilitat pels carrers, sobretot d'aquells que tenen dificultat de moviment, com estacionar o aturar-se en passos de vianants, deixar el cotxe damunt de les voreres o aturar-se en les parades reservades per als autobusos.

C.C.

Catalunya és pionera en el voluntariat als centres penitenciaris

■ Justícia i Pau organitza una taula rodona per celebrar el desè aniversari de la Comissió de Presons

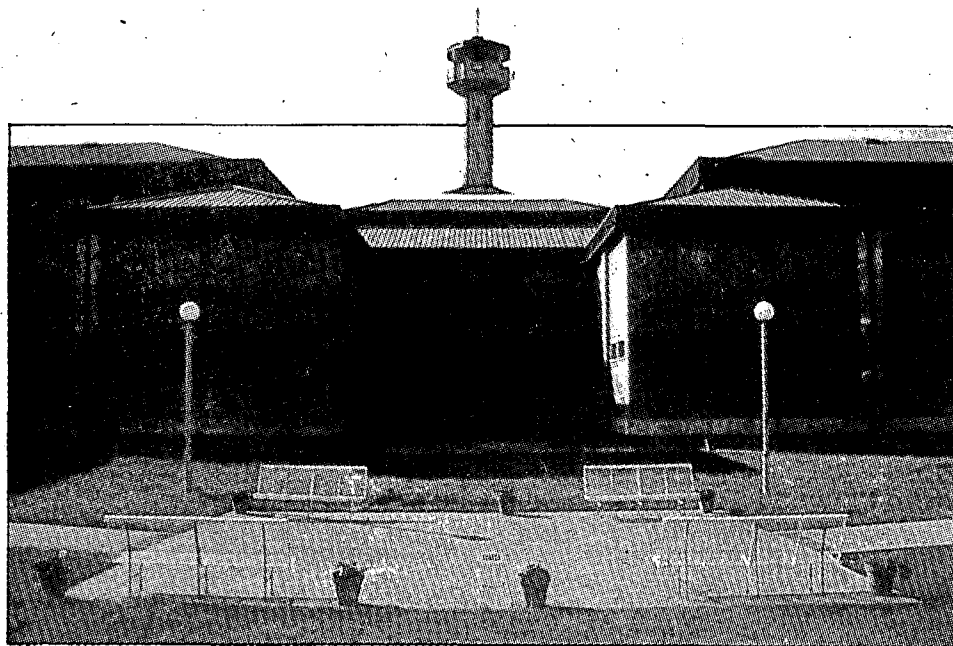
BARCELONA.— Les presons catalanes són les úniques de l'Estat on actua el voluntariat. Actualment, uns cinc-cents voluntaris fan tasques en aquest àmbit, però es treballa per animar més gent a participar-hi. Aquestes van ser les dues conclusions a què es va arribar en la taula rodona que, sota el títol «El voluntariat a les presons catalanes», es va fer el 7 de maig a Barcelona. El motiu de l'acte era el desè aniversari de la creació de la Comissió de Presons de Justícia i Pau.

En la taula rodona hi havia ponents dels diferents àmbits: des de representants de l'Administració, fins a persones que estan molt implicades en el voluntariat de presons. Joan Gomis, president de Justícia i Pau, n'era el moderador.

Amand Calderó, que parlava en nom de l'Administració, va ressaltar la tasca positiva que feien els cinc-cents voluntaris, i va afegir que l'objectiu és «incrementar quantitativament aquest nombre, però sobretot qualitativament». Calderó va dir que per millorar la capacitat d'ajuda dels voluntaris cal que aquests

sàpiguen quins són els objectius de la institució penitenciària i, per això, tant la Generalitat com altres organitzacions imparteixen cursos per formar el voluntariat amb la finalitat que facin les tasques de manera òptima. A més, Calderó va reconèixer deficiències en el pla de reinserció, motiu pel qual «cal orientar el treball a la presó perquè sigui més educatiu». Finalment, Calderó va definir el treball del voluntariat com «un factor més d'humanització per millorar les condicions dels presos».

A continuació va parlar Roser Albó,

La presó de Quatre Camins, a la Roca del Vallès, és una de les que causa problemes de desplaçament per als familiars.

membre de Dona i Presó, que va mostrar una actitud molt crítica envers la presó, ja que «no creiem en les presons, i això és una situació antinatural», i va afegir que «mai cap pres es rehabilita gràcies a la presó; si es rehabilita és malgrat la presó». Albó també va denunciar el paper marginador de la societat que, després de no haver tingut en compte els més dèbils, els tancà a la presó. Per últim, Albó va definir l'organització Dona i Presó: «La nostra finalitat és evitar la marginació per tal que no vagin a la presó», va dir que «el voluntariat no és només per anar a consolar».

El germà Adrià, un voluntari amb experiència

D'altra banda, el germà Adrià va parlar de la seva llarga experiència dins la presó. Adrià va dir: «Vaig començar l'any 71 i cada any visito uns cinc-cents presos.» Adrià també va coincidir amb Albó quan va dir que la marginació és un factor que condemna els que hi són, i va sentenciar dient que «els barris baixos són l'avantsala de la presó». Pel que fa al treball voluntari, Adrià va afirmar que «els voluntaris han de ser el complement dels professionals» i va afegir que els presos «són més difícils de tractar fora que a dins la presó». Adrià va acabar assegurant que «és molt difícil que els presos marginals es rehabilitin».

En darrer lloc va parlar José Sesma, director del Secretariat Nacional de Pastoral Penitenciària i capellà de Wad-Ras, que va felicitar la consellera de Justícia, Núria de Gispert, «per assumir el risc d'acceptar el voluntariat dins les

presons». Sesma també va declarar que «el gran repte dins de la presó és preparar els camins perquè no tornin a la gàbia» i va afegir irònicament que «a la presó no s'hi va pels pecats, sinó pels delictes». Sesma va mostrar-se preocupat per les dues lleis que s'estan gestant sobre la justícia juvenil i sobre el jutjat de vigilància penitenciària. Sesma, en referència als defectes del sistema penitenciari, també va atribuir part de culpa a la societat: «No podem exigir als governants responsabilitats pel que no fan a les presons, si abans la societat tampoc ho fem.» Per finalitzar, Sesma va recalcar la necessitat «d'incidir en les causes que porten una persona a delinquir per viure».

Durant el col·loqui posterior, es va alertar sobre la ubicació de les noves presons fora de la ciutat, no únicament com una maniobra de l'Administració i la societat per allunyar el problema, sinó també com una dificultat pels familiars a l'hora de desplaçar-se. En són un exemple la presó de Quatre Camins i la de Can Briens, les quals tenen unes comunicacions molt dolentes. També es va denunciar el fet que molts presos no arriben ni tan sols a conèixer els seus advocats d'ofici.

Albert Mañà i Sansó

SANTS I SANTES SANTES I SANTS

Tres nous volumets d'aquesta col·lecció:

IGNASI DE LOIOLA, PELEGRÍ I GUIA

Josep Rambla, s.j.

SANTA ANNA I SANT JOAQUIM

Josep Lligades

SANT SERGI, EL MONJO RUS

Joan Llopis

El perquè d'aquesta col·lecció:

- Sovint nois i noies, joves, també adults, «porten» un nom de sant que no saben pas qui fou. O pares que el volen «posar» al seu fill perquè els agrada el nom i voldrien saber-ne alguna cosa;
- A la tradició cristiana, sempre, ha estat important aprendre de les vides dels sants i santes;
- Es diu que la catequesi i la predicació, pequen d'abstractes. Si una imatge val més que mil paraules, hi ha exemples de cristians —anomenats «sants»— que valen més que mil teories.

- Preu de cada llibret: 225 ptes.
- 20 pàgines, il·lustracions, el nom del sant en altres llengües, pregàries, etc.
- Els sants d'ahir vistos des d'avui.

RECORDEU:

La subscripció als 12 llibrets publicats fins ara (correspon al curs 1996/97) té un preu més econòmic: 1.975 ptes.

Títols publicats:

1. Santa Maria
2. Sant Francesc d'Assís
3. Santa Teresa
4. Santa Marta
5. Sant Jordi
6. Santa Clara
7. Sant Marc
8. Sant Josep
9. Sant David
10. Sant Ignasi de Loiola
11. Santa Anna i Sant Joaquin
12. Sant Sergi

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA

Rivadeneyra, 6, 7 (matins) - 08002 BARCELONA

(Tel. 93 / 302 22 35 - Fax 93 / 318 42 18)

Actualment, a Catalunya hi ha 6.120 presos, dels quals 5.383 són homes i 493 són dones. Pel que fa als presos menors (de 16 a 21 anys), hi ha 230 nois i 14 noies. Tots aquests reclusos estan repartits en deu presons i dos centres oberts.

cultura

Les religions del món (10)

Carme Rullo

Religiosa de la Misericòrdia de Moissac

Quina va ser la primera religió de l'home?

És molt difícil trobar una resposta veraç a la pregunta de quina va ser la primera religió de l'home, perquè les respostes difereixen segons el concepte que es té dels orígens de l'home. Per exemple: els que accepten tot el contingut de la Bíblia al peu de la lletra o, literalment, els primers capítols diuen que la religió no és una invenció de l'home o un descobriment progressiu humà, ni tampoc, segons Kobcerd, una progressió de l'home després d'haver oblidat la seva transcendència.

Des de l'instant de la seva creació, l'home coneixia l'únic Déu Creador, al qual deu la seva existència. I, després de la caiguda, va rendir culte oferint-li sacrificis. Així doncs, el monoteisme i la pràctica de sacrificis animals van ser les dues característiques bessones de la religió original. Així ho demostra molt clarament la Bíblia: Déu era Déu, i l'home pecador no podia aproximar-se a Ell per dret propi.

Com a reforç d'aquesta visió se'ns indica que els textos grecs, egipcis i hindús —els més antics—, així com les tradicions de diferents pobles, testimonien que els primers homes escollien animals per representar-los i substituir-los durant el culte que tributaven a Déu. Va arribar un temps que Buda a l'Índia, Confúci a la Xina i els filòsofs grecs van reaccionar contra aquests sacrificis d'animals perquè els practicava un sacerdot corrupte. Això indica que les grans religions no cristianes s'han construït sobre altres premisses. El que ens interessa aquí no són els mèrits o demèrits dels sacrificis animals, sinó la realitat històrica com a tal o sense cap element estrany. Així doncs, és convenient prendre's seriosament el testimoni dels antics documents de la Bíblia que tracten sobre la religió original de l'home.

L'evolució de la religió

L'evolució de la religió és la resposta oposada a la pregunta anterior. Es prescindeix de la creació immediata —de l'home per Déu— i es proposa la hipòtesi de l'evolució de l'ésser humà a partir d'un avantpassat prosímic. Com que els animals no tenien cap religió —encara que alguns investigadors dels nostres dies creuen que sí, malgrat no tenir-ne proves—, ha estat necessària una llarga ascensió a través del temps per passar de la por d'allò desconegut —el

que Bouquet anomena l'animisme— a la creença en una força difusa poderosa, terrorífica perquè és impenetrable i incomprensible.

L'animisme s'ha desenvolupat a través del temps i ha donat lloc a l'animisme: el pas d'allò terriblement incoherent i incert a alguna cosa concreta, encara que sigui espiritualment parlant. És a dir, la religió que tenia com a fonament el temor als esperits —practicada per la majoria dels pobles tribals aïllats— va passar a ser el politeisme, immortalitzat en les mitologies gregues. I la glòria d'Israel ha estat, en la perspectiva històrica de la religió, haver reduït tal quantitat de déus de les nacions circumdants a un sol deu tribal. En fi, l'únic Déu-Creador dels profetes hebreus, al mateix temps que el monoteisme filosòfic de Plató, ha obert el camí d'una religió superior. Aquesta resposta ha estat la de molts especialistes a la pregunta de quina ha estat la primera religió de l'home.

L'evolució es considera demostrada, però era temptador inscriure la religió en un esquema evolucionista. Era necessari, de tota manera, fer-hi entrar la Bíblia.

La hipòtesi documental de Wellhausen que identificava les tradicions i els documents subjacents als textos de l'Antic Testament i els situava en una perspectiva evolucionista resol·lia el problema d'una manera molt elegant. Però actualment, la reconstrucció de Wellhausen està desacreditada.

Tenim exemples de monoteisme i de religió sacerdotal elaborada molt abans de l'època d'Abraham. La teoria de l'evolució ascendent de la religió des d'aleshores ha estat reformada per rebutjar l'emergència del monoteisme, molt llunyà a les tenebres de la prehistòria.

Amb l'impuls de Wilhelm Schmidt de Viena, uns antropòlegs han demostrat que la religió de nombroses tribus, que continuen vivint isolades al nostre món, no té res de primitiu en sentit original. Aquestes tribus guarden el record d'«un gran Déu» (deu pare creador), benèvol, que ja no és objecte de culte, perquè ja no inspira cap temor. En comptes d'oferir-los sacrificis, aquests pobles estan preocupats per apaivagar els esperits malèvols de la jungla. Les amenaces dels bruixots ofegen la veu serena, com un murmur, del Déu Pare.

L'evolució religiosa a partir de l'animisme ja no es pot acceptar com a evident, i alguns

antropòlegs pensen que el monoteisme correspondria a una visió del món més primitiva que l'animisme. Les tribus anomenades primitives no serien animistes perquè sempre ho han estat des del començament de la història. Consistiria més aviat en una degeneració a partir d'un autèntic coneixement de Déu. Amb l'absència dels profetes i dels llibres religiosos, aquestes tribus s'han deixat seduir per la corrupció dels sacrificis oferts per apaivagar els esperits, en comptes dels alegres àpats que se celebraven durant els sacrificis en presència del Creador.

Les dades procedents de la història ens fan reconsiderar la resposta bíblica. Segons la Bíblia, el primer home ha estat creat a imatge de Déu: era monoteista i practicava els sacrificis d'animals. Però, com?, ens podem preguntar, recordem el que ja hem dit amb l'evolució, l'esgarifança simiesca, els homes de les caver-nes i les representacions de nombrosos manuals.

Posada a punt

Descartem, en primer lloc, alguns conceptes equivocats, per aprofundir de nou sobre els orígens de la història religiosa. Fins i tot, si s'hagués provat que Déu ha creat l'home mitjançant un *proceso* de mutacions i de seleccions, no es podria afirmar que aquest procediment és un producte de l'atzar. Per al cristià no tenen cap importància els mètodes que s'han fet servir —els investigadors els haurien de dilucidar— Déu ha volgut la creació de l'home, i la ha fet conforme Ell l'havia projectat.

La ciència té com a objectiu descriure els *procesos*, però no es pot pronunciar sobre la finalitat de les coses. Els físics i els biòlegs tenen el dret evident a dir que per al científic, la matèria i la vida no demostren tenir una finalitat... Però s'extralimiten en les seves competències quan entenen reemplaçar la fe en un Creador per la fe en un pur atzar. És des d'aquest moment quan cal decidir-se entre la fe en Déu o en un atzar cec; la ciència de l'evolució no pot abandonar la seva estricta neutralitat.

Si els investigadors reconeixen els seus límits, també és important que els cristians no sobrepassin el que està escrit en el primer llibre de la Bíblia.

L'home del Gènesi no es defineix amb

termes d'estructura òssia, de pes del cervell, de les eines de l'agricultura, de l'organització social ni creació artística. Adam és la primera criatura per poder contestar el seu Creador, adorar-lo i poder elegir entre diverses ideologies. Tots els homínids que l'han precedit (habitants de les caver-nes neandertalians, etc.) han pogut conèixer la posició vertical després de milers o milions d'anys. Segons aquesta definició continuaven sent uns animals que no tenien el que cal per fer-ne la imatge de Déu.

El sacrifici

Segons la Bíblia, el primer home veritablement home és monoteista, i després de caure en el pecat s'intenta aixecar de la seva irreparable caiguda, i ofereix a Déu sacrificis d'animals. La teoria de l'evolució de la religió veu en l'home simplement un animal, el qual ha necessitat un llarg camí per arribar a ser capaç de Déu. La Bíblia descriu una parella humana creada a imatge de Déu, que ha caigut lliurement, per esdevenir el que som. La pregunta que sorgeix és saber quina és la veritable naturalesa de l'home, no aquella dels noms d'Adam i Eva.

Si creiem que el primer home ha estat monoteista i que ha practicat sacrificis d'animals no podem esperar, de moment, que la prehistòria ens proporcioni cap prova d'aquesta mena de religió. Els ossos dels animals no ens indiquen si han estat o no sacrificats a Déu. Déu en té prou amb altars d'argila o amb una senzilla pedra, mentre que els altars elaborats demostren l'existència d'un sistema sacerdotal evolucionat. La majoria dels primers altars construïts amb pedres i terra no els reconeixem, encara que els descobrim.

El veritable monoteista rebutja els ídols. La idolatria sempre demostra una degeneració del monoteisme amb una confusió politeista. Per exemple, el fet que els morts hagin estat enterrats en diferents posicions, no modifica gens el problema. No hi ha cap altra solució que renunciar a qualsevol testimoni irrecusable de la religió que procedeixi d'aquesta etapa original. Quan es desenvolupi un sacerdoti professional hi hauran temples, ídols i altars, elaborats, que deixaran vestigis localitzables per als arqueòlegs. Aleshores entrarem en la història i estarem en un terreny més sòlid.

Ajuda'ns a oferir **cada setmana**
el valor cristià de les notícies

Posa un anunci a *Catalunya Cristiana*

Informació i assessorament publicitari personalitzat. Truqueu al tel. (93) 490 59 88.

El llibre de la setmana

La hipocresia com a sistema

De vegades costa enfrontar-se a narracions com la que ha escrit el novel·lista belga Hugo Claus. Les raons poden ser personals, perquè quan un comprova com una societat que es pot anomenar amiga és presentada amb tanta cruïra, com ell ho fa, se senten les ferides que provoca com una cosa pròpia. Sobretot si cal rendir-se a l'evidència, malgrat els indubtables i provocadors prejudicis.

Aquesta última temporada, Bèlgica és molt present en els nostres mitjans de comunicació, especialment en la pàgina de successos. El cas Dutroux és el motiu repetit de notícies i comentaris, i desvetlla un rerefons desagradable, que, sense voler-ho, fa pensar que tot el que passa en aquest petit país del nord d'Europa s'ha de tractar de la mateixa manera. Gràcies a Déu no és així i Bèlgica continua sent un país europeu seriós, i la majoria dels habitants són un reflex de la realitat.

Malgrat tot, Hugo Claus ha volgut penetrar en uns ambients que són una excepció, però que sens dubte hi són. I no únicament en aquell país, sinó també, per desgràcia, en molts altres. I nosaltres no en som, no cal dir-ho, una excepció.

L'enveja, la corrupció, els plantejaments hipòcrites i histèrics del món cultural, especialment el cinematogràfic, són analitzats sense cap misericòrdia. La maledicència sistemàtica i la calúnnia, com a armes de destrucció i com a previ plantejament a qualsevol acció que pugui tenir reflexos de selectivitat i d'art elitista, són denunciades sense embuts per desemmascarar un món que no pot ser acceptat per aquells que estimen l'art, no tan sols

en la seva puresa, sinó també en l'expressió de la bellesa espontània i popular.

Hugo Claus denuncia la dicotomia entre la cultura del poble i l'elitisme dels que pretenen viure a

costa de les subvencions oficials, acostant-se a l'ombra dels poderosos que manegen els fils de la vida pública.

Tots aquests detalls, analitzats amb minuciositat i encarnats en personatges concrets, passen a ser estereotips d'una situació que es repeteix fins a la sacietat. I si tot això és escrit amb una ironia ferotge, però amb un estil directe i actual, fa comprendre que *Belladona* és quelcom més que una simple anècdota, es projecta cap a Europa, que ha deixat que certes elits s'apode-

rin de la seva espontaneïtat per fer-la objecte de mercaderia.

Hi ha un sentit de reivindicació en totes les pàgines de Claus, que fa pensar en una venjança personal davant d'uns ambients que, segurament, l'han fet patir més del compte. Potser la seva ja duradora aspiració al premi Nobel, sempre frustrada, ha influït en les seves consideracions i retrats. Darrere de molts dels protagonistes, s'hi endevinen titelles de farandula, que ell ni tan sols ha volgut dissimular.

I sovint hi apareixen crítiques molt dures —potser injustes— que es refereixen a la complexa bipolaritat lingüística, en un país clarament dividit per la diferència entre francòfons i

flamencs o neerlandesos. Potser és aquí on es podrien fer més objeccions al text de *Belladona*, perquè s'hi mostra una visceralitat que Claus sembla no haver superat. És clar que s'ha d'entendre la problemàtica que hi ha, per tot el que hi ha hagut de llast històric divisor entre les dues comunitats lingüístiques.

En tot cas, la novel·la d'Hugo Claus és una reflexió incisiva sobre un fet que es dona massa sovint i que s'ha de conèixer si es vol entendre la realitat, tant del país dels belgues com de molts altres, entre els quals cal incloure el nostre, encara que no ens agradi.

Cristóbal Sàrrias

Hugo CLAUS,
Belladona.

Anagrama, Barcelona 1996.
315 pàg.

La sardana i la dansa

Beques Josep M. Bernat

L'associació Amics de Josep M. Bernat i l'Ajuntament de Bellpuig convoca una beca per als estudiants d'instruments de cobla que el proper 31 de desembre no hagin complert els 21 anys. Els participants han de formalitzar la seva inscripció abans del 31 de juliol. La beca es convoca en modalitat individual i està dotada amb un total de 400.000 pessetes, repartides de la manera següent: els organitzadors garanteixen un mínim de 20.000 pessetes per a cadascun dels finalistes, la resta de la dotació de la beca serà distribuïda pel jurat segons els mèrits demostrats.

Per a més informació, adreceu-vos a l'Ajuntament de Bellpuig, c/ Home-natge a la Velleja, 6 - 25250 Bellpuig (Urgell), o bé, als Amics de Josep M. Bernat, c/ del Pi, 6, pral. - 08002 Barcelona. Les obres obligades per participar-hi són: de flabiol, *Ocellets enjogassats*, de Lluís Buscarons; de tible, *Atréviment*, de Max Hayart; de tenora, *Divertimento*, de Salvador Brotons i *Andante et allegro*, de Guillaume Balay; de trompeta, *Andante et allegro*, de Guillaume Debussy i *Choral varié*, de Roger Boutry. També s'hi poden presentar els estudiants de contrabaix, en l'àmbit de la interpretació musical, amb *Gavotte*, de Lorenzitti.

Josep Ventura

Sardanes d'Olesa

La cobla Vila d'Olesa ha fet la seva primera incursió en el terreny de l'enregistrament del seu repertori. Sota la direcció musical de Jaume Puig i amb la veu solista de la soprano Roser Cascante, la cobla Vila d'Olesa ha gravat un disc compacte, amb vint-i-sis sardanes. Es tracta, bàsicament, d'un recull de sardanes dedicades a Olesa de Montserrat o d'autors vinculats a aquesta vila. És una producció de l'entitat Olesa Sardanista, editada per Audiovisuals de Sarrià, que tothom que hi estigui interessat pot demanar a l'Agrupació Cultural Folklorica Olesa Sardanista, c/ Barcelona, 123 - 08640 Olesa de Montserrat (Baix Llobregat), o bé trucant al telèfon 93/ 778 01 64.

J. V.

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Llibres

Unes flors que no es marceixen mai

El llibre de *Les floretes de sant Francesc d'Assís* i dos tractats més formen part del IV volum de *Les fonts franciscanes*, que són les biografies i altres documents sobre el sant, escrits per autors que el van conèixer i tractar personalment o per altres que van recollir dates i fets subministrats per alguns companys seus. La versió catalana d'aquest cos documental de cinc volums —la primera vegada que es fa en la història— la du a terme el franciscà i periodista Francesc Gamissans.

Les floretes de sant Francesc són un best-seller, atès que se n'han fet edicions i reedicions en les principals llengües del món i se'n continuen fent sense parar, malgrat la distància de set segles del seu original. La novel·lista i escriptora Maria Àngels Anglada diu que «és un text que pertany ja al patrimoni de la literatura universal». En català van ser traduïdes l'any 1909 pel poeta Josep Carner i pel canonge Jaume Collell, de Vic, i molt posteriorment, els anys 1978-80, per Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat, i pel mateix pare Gamissans. Amb tot, totes aquestes edicions estaven ja pràcticament exhaurides.

Els tres textos del volum que ara presentem pertanyen al gènere literari líric i llegendari

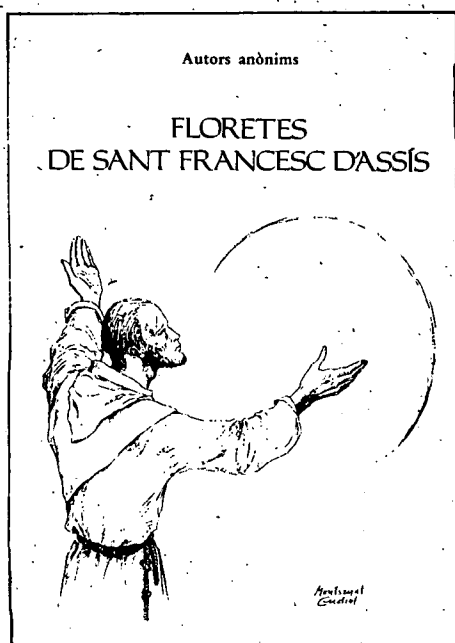
més que a l'històric, pròpiament dit. Amb tot, té el seu valor, perquè, com diu Gamissans, «no existiria una llegenda si abans no s'hagués produït el fet històric que li dona lloc». L'historiador Ainaud de Lasarte, en la presentació del llibre, va dir que «la història és el que va passar; la llegenda, el que voldríem que hagués passat». No ha perdut actualitat el missatge ingenu i planer de *Les floretes*, malgrat la complexitat actual del pensament i de la vida. Potser perquè, sense intentar-ho, les seves pàgines ofereixen una manera singular d'interpretar Déu, l'home i el món, calcades en les pàgines eternes de l'Evangeli.

La coberta del volum va il·lustrada amb un bellíssim

dibuix a la ploma, inèdit, de l'exímia pintora Montserrat Gudiol. L'obra ha estat editada per *La Formiga d'Or* de Barcelona i es troba a totes les llibreries del ram. Esperem que aquestes flors del verger franciscà primitiu continuïn florint en moltes llars, ja que, com deia el poeta Josep Carner, «són d'aquelles flors que no es marceixen mai».

C.C.

Autors Anònims, *Floretes de sant Francesc d'Assís*. La Formiga d'Or, Barcelona 1997, 262 pàg.

Sue Atkinson, *Salir de la depresión. Guía práctica para su éxito*. Editorial San Pablo, Madrid 1997, 252 pàg.

El pou de la depressió

La depressió és una experiència negra i aïllant. Hi ha moltes persones que la pateixen. Tot el que ha caigut al pou de la depressió vol sortir-se'n. Però no és fàcil. Les persones deprimides acostumen a sentir-se paralizades i incapaces d'actuar. Per aquest motiu, cal ajuda pràctica, humana i espiritual. Això és precisament el que aquest llibre ofereix. No és un text continu, sinó que consisteix en una sèrie d'observacions, cites i il·lustracions. Es pot entrar en aquesta obra segons l'humor que es tingui i les necessitats del moment.

C.C.

La qualitat cristiana d'Isidoro Zorzano

En aquesta ocasió, la col·lecció «Biografías MC» de l'Editorial Palabra ens acosta a la biografia d'Isidoro Zorzano. Nascut a Buenos Aires l'any 1902, de pares de la Rioja emigrants a l'Argentina, Zorzano va coincidir durant els seus estudis de batxillerat, a Logroño, amb el beat Josep Maria Escrivà de Balaguer.

Fins al 1936 va treballar a Màlaga, com a enginyer de la Companyia de Ferrocarrils Andalucés i com a professor de l'Escuela Industrial. Els seus companys, alumnes i amics subratllen que Isidoro Zorzano era treballador, alegre, servicial i apostòlic i, alhora, normal i extraordinari. Acabada la guerra civil, torna a la seva tasca professional a la Renfe, on —per la qualitat del seu treball i per la delicadesa del seu tracte— el tenien per sant.

La malaltia que va patir Isidoro durant dos anys, amb un excepcional sentit sobrenatural, alegria i preocupació pels altres, va posar en relleu la qualitat cristiana del malalt.

C.C.

José Miguel Pero-Sanz, *Isidoro Zorzano*. Editorial Palabra, Col·lecció Biografías MC, Madrid 1996, 446 pàg.

La convivència, des de la fe i l'humor

Es pot denunciar la incomunicació o la insolidaritat amb cara de pocs amics. Però difícilment podrem promoure la comunicació i la solidaritat amb cara de pomes agres. El dibuixant humorista Nando, en clau d'humor, ens ensenya com fer-ho. Amb *La finca de paper*, que és ben bé una paràbola, Nando ens ofereix un reflexió crítica sobre la convivència humana, dibuixada des de la fe i l'humor.

El món, per l'apropiació que n'han fet els poderosos, ha esdevingut una mena de finca on malviuen la soledat, la incomunicació i la insolidaritat. La interpel·lació de les últimes pàgines del llibre convida al diàleg i al compromís a favor de la reconstrucció del paradís perdut.

L'epíleg és pròpiament l'eina o quadern de treball. Ens proporciona una síntesi de la visió ètica, que flueix al llarg de tota l'obra; unes pautes de diàleg per a un treball en grup sobre situacions expressades en diverses escenes de la paràbola de la finca; i finalment —sempre en clau d'humor— un test d'autoavaluació.

La finca de paper, com a llibre de regal, pot ser per a tothom, o bé, com a material d'aprofundiment sobre l'ètica de la convivència, pot ser indicat per a grups de reflexió (comunitats cristianes, moviments, escoles de pares, grups juvenils, etc.).

C.C.

Nando, *La finca de paper*. Editorial Claret, Barcelona 1997, 110 pàg.

Cinema

Títol original: Der Unhold (El Ogro)
Nacionalitat: Alemanya-França-Regne Unit
Director: Volker Schlöndorff
Guió: Jean-Claude Carrière i Volker Schlöndorff
Intèrprets: John Malkovich, Armin-Mueller-Stahl, Volker Spengler, Gottfried John
Durada: 111 minuts

P. A. Urbina
 (Aceptensa)

Un conte tràgic i poètic

Volker Schlöndorff sempre ha estat un autor exigent —*Muerte de un viajante, Voyager*—, però també ha obtingut importants premis i la consegüent acceptació popular en alguna de les seves dotze pel·lícules, com *El joven Törless* o *El tambor de hojalata*. *El ogro* —Premi d'Unicef al Festival de Venècia 1996— no és una pel·lícula exigent, però sí que requereix una certa actitud receptiva, de senzillesa, de tranquil·litat anímica per anar recreant interiorment el món, gairebé de conte, que es desplega, pausat, dens, que embolcalla.

Abel ha estat un nen solitari —orfe— i, ara que és gran, fa de mecànic en un barri extrem de París. Sol, pobre de llums, amic dels nens, que també l'estimen. És injustament acusat de l'intent de violació d'una nena, però s'allibera de la pena a canvi d'enrolar-se a l'exèrcit. Arriba la Segona Guerra Mundial i és empresonat pels alemanys. En la seva constant senzillesa, Abel gaudeix netament de la vida a qualsevol lloc on sigui: la naturalesa, els animals... Per damunt dels odis i els interessos polítics, continua estimant els nens, tant els formats pel nazisme com els jueus

perseguits. I també els homes d'una banda i de l'altra confien en la seva senzillesa i el seu candor, valor que supera i uneix, com en un oasi de pau fora del món i en el món.

És com un conte per a grans, tràgic, cruel, tal com són la guerra i l'odi, i al mateix temps poètic, és a dir, espiritual. Enlaira l'ànima per damunt de l'esdeveniment històric, per damunt de la destrucció i la mort. Transmet fe en l'home.

Com en molts contes, els paisatges són fabulosos, i semblen faules moltes anècdotes que fan créixer la trama. Gairebé no val la pena cridar l'atenció sobre la perfecció de l'equip tècnic, l'ambientació, la fotografia... Ni sobre l'ajustada representació de tots els actors, perquè semblaria donar protagonisme a una altra cosa, fora de la història, que ens allunyaria de la veritat del conte. I en aquest —encara que a alguns ànims inquiets els pugui semblar sense interès—, la veritat que es viu és la de sant Cristòfol, traminer de nens, salvador de nens que se salva en ells.

Secció a càrrec de: Teleespectadors Associats de Catalunya (TAC) Balmes, 92, 1r 1a A - 08008 Barcelona Tel. i fax (93) 488 17 57

Pel·lícules recomanades

Divendres 23 de maig

TV2 **El ojo público** (EUA, 1992)
22.30 **Director:** Howard Franklin. **Intèrprets:** Joe Pesci, Barbara Hershey, Jerry Adler.
Argument: Nova York, 1941. La Sra. Lewitz, la mestressa d'un famós club, contracta un fotògraf independent i sense escrúpols per acabar amb el xantatge al qual es veu sotmesa per un mafiós. **Joves *****

Dissabte 24 de maig

TV3 **Els secrets de la Cosa Nostra** (Itàlia/França, 1972)
17.10 **Director:** Terence Young. **Intèrprets:** Charles Bronson, Lino Ventura, Fred Vallica.
Argument: Joe Velachi és un membre de la Cosa Nostra que aconsegueix sobreviure durant quaranta anys als enfrontaments interns que sovint acaben amb la mort dels líders. Finalment, es decideix a revelar tots els seus secrets a un comitè d'investigació del Senat. **Adults ****

C33 **Mad Max** (EUA, 1979)

21.20 **Director:** George Miller. **Intèrprets:** Mel Gibson, Joanne Samuel, Tim Burns.
Argument: La història està situada en un futur no gaire llunyà, en què la societat es troba en una decadència extrema. Els policies estan completament desbordats per la feina. Un d'aquests policies és Max que, cansat d'aquesta lluita, cedeix a les demandes de la seva dona i dimiteix. **Joves ***

Diumenge 25 de maig

TV3 **El setè matí** (EUA, 1964)
24.05 **Director:** Lewis Gilbert. **Intèrprets:** William Holden, Tetsuro Tamba, Capucine.
Argument: Un plantador de cautxú establert a Malàisia descobreix que el seu millor amic, amb qui havia combatut contra els japonesos durant la Segona Guerra Mundial, pertany a un grup guerriller comunista. Obligats per les circumstàncies, els dos amics s'hauran d'enfrontar en una dura persecució per la selva. **Joves ****

Valoració de les pel·lícules: *Aceptable **Bona ***Molt bona ****Obra mestra
 Per a una valoració diària de les pel·lícules podeu trucar al telèfon del cinema del TAC 488 17 37.

TELE ZAPPING

TV1

Dissabte

07.15 *Babylon 5*
08.00 *Sábado fiesta*
 Inclou: La llamada de los gnomos
 Los inmortales

Club Disney

Diumenge

07.05 *Babylon 5*
07.45 *Domingo fiesta*
 Inclou: La llamada de los gnomos
 Los inmortales
 La gata Kitty y sus amigos
 El rey Arturo

La 2

De dilluns a divendres

07.15 *Con mucha marcha*
 Inclou: Los trotamúsicos
 Los pequeñitos
12.30 *Barri Sesam*
13.00 *Con mucha marcha*
 Inclou: El retorno de D'Artacán
 Inspector Gadget
17.45 *Para nosotros*
 Inclou: Beetlejuice

Antena 3

De dilluns a divendres

07.30 *Club Megatrix*

Programació infantil

Dissabte i diumenge

07.35 *Club Megatrix*
12.00 *Mortadelo y Filemón*

Tele 5

De dilluns a divendres

07.35 *Las aventuras de la galaxia de Oz*
07.50 *Las aventuras de Huckleberry Finn*
08.15 *D'Artacán y los tres mosqueteros*

Dissabte i diumenge

De les 07.00 a les 12.00: Dibujos animados
 Inclou: COPS
 Boogies
 Nick Maravilla

TV3

Dissabte i diumenge

08.00 *Club Super 3*
 Inclou: La familia de l'esquirol
 Dommel
 Els quatre fantàstics

C33

De dilluns a divendres

07.30 *Club Super 3*
 Inclou: Doraemon
 Teo
17.30 *Club Super 3*
 Inclou: En Horry, el monstret
 Els barrufets

Crònica televisiva

El regne dels crancs

Miquel Àngel Codina

L'illa del Nadal, que està situada a l'oest del oceà índic, va ser descoberta per un mariner britànic el 25 de desembre de 1643, i d'aquí el seu nom característic. Molt rica en fòssils fertilitzants, va ser cedida a Austràlia pel Regne Unit el 1958. La població no supera el miler d'habitants, dels quals 750 són xinesos. Però la nostra història té uns altres protagonistes, molt diferents: els crancs rojos. Es calcula que a l'illa hi viuen, ni més ni menys, uns 130 milions d'exemplars d'aquesta espècie de crustacis decàpodes. Foraden el sòl de la selva per refugiar-s'hi. Un cop a l'any els crancs envaeixen el territori insular amb un únic fi: arribar al mar. La sèrie documental *Mundos aparte* va emetre un interessant espai monogràfic, titulat *La isla de la Navidad: la marcha de los cangrejos*, dedicat a la migració que duen a terme aquesta classe d'artròpodes.

A començaments de novembre, s'inicia l'estació de les pluges. Aquestes condicions atmosfèriques i la humitat elevada possibiliten el desplaçament dels crancs durant el dia, ja que normalment surten de nit. A l'endemà de les primeres pluges intenses, els mascles enceten la marxa cap al mar. Els que procedeixen de la profunditat de la selva han de recórrer fins a quatre quilòmetres, un trajecte que fan en una setmana. El seu primer obstacle seriós és la carretera —l'única que hi ha a l'illa—, on gairebé un milió de crancs moren atropellats pels automòbils. És un nombre molt alt, però, tot i així, suposa menys de l'1% del total. Els supervivents deixen enrere el *camp de batalla* i avancen xino-xano, endinsant-se en el món dels humans, vers el seu objectiu.

Quan ho han aconseguit, els crancs mascles, animals d'aigua dolça, tan sols suporten una immersió molt breu en l'aigua salada. Per a ells, capbussar-se és un deure. La raó d'aquesta actitud constitueix encara un misteri, però alguns científics opinen que aquesta visita anual al mar equilibra l'índex salí dels crancs per als dotze mesos següents. Dues setmanes després, les femelles emprenen el viatge, cadascuna d'elles carregada amb uns cent mil ous. Abans d'arribar al mar, es troben amb els mascles, que són instal·lats als seus caus temporals, propers a la costa. Després de l'apariament, les femelles dipositen els ous a la vora del mar. Acaba d'aquesta manera el pelegrinatge singular al mar dels crancs rojos.

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

Editorial Claret, S.A.	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps (enfront n. 31)	08023	Barcelona
Kiosco Baldri Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi, LL
Kiosco Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formiga d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Bergà, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Maria Cabayol Magrinyà	Nou, 3 (La Riera de Gaià)	43762	Tarragona
Punt Press	Pl. Corsini, 5	43001	Tarragona
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona
Sant Pau Llibreria	Via Laietana, 38	08003	Barcelona

Reserveu el vostre exemplar, ara!

Veus d'Església

TELEVISIÓ

La 2

- Diumenge** 08.45 *Tiempo de creer*
 (dia 25) 09.30 *Pueblo de Dios*
 10.00 *Últimas preguntas*
 10.25 *Testimonio*
 10.30 *Santa Missa*: amb la participació de l'Schola Cantórum de Barcelona (Barcelonès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Joan M. Aragonès (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).
 11.20 *Santuaris de Catalunya*
Di. 26/5 17.15 *Pueblo de Dios*

C 33

- Ds. 24/5** 09.00 *Signes dels Temps*: estarà dedicat a «La vida dins d'un monestir». Què és el que fa que una persona dediqui tota la seva vida a la contemplació? Quina és la situació dels monestirs, avui? Un diàleg amb Lurdes Solé, abadessa del monestir de Sant Pere de les Puel·les. Presentarem un reportatge fet pels alumnes de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna. En el programa també oferirem espais de costums, agenda, presentació de llibres amb Nando i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)
Ds. 31/5 09.00 *Signes dels Temps*: proposa «Cooperants». Un diàleg amb Joan Gratacós i Maria Peix, del Setem, sobre el seu treball de cooperació amb els refugiats guatemalencs al sud de Mèxic. Una col·laboració amb el Servei Jesuïta de refugiats. La teologia a l'abast. Una entrevista a Joan Busquets, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, i als alumnes de quart curs de teologia. En el programa també oferirem espais de música, comentari cinematogràfic, actualitat, agenda i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

- Diumenge** 01.20 *Signes dels Temps* (repetició del programa emès dissabte).

TV de Mataró (Canal 64)

- Dv. 23/5** 20.30 *Creure avui*: Taula rodona (dirigit per Ramon Safont-Tria).
Dv. 30/5 20.30 *Creure avui*: Especial musical (dirigit per Ramon Safont-Tria).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

- Diumenge** 12.00-12.30 *Angelus* (directe)
Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general* (directe)
De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*
Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*

Ràdio

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

—de 02.00 fins a les 21.00 h Radiofórmula musical amb butlletins informatius cada quart d'hora.
—Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30.

Dilluns

21.00 Vet aquí que... 22.00 Els veïns de l'escala
En un dia com avui 23.00 Nit d'Estels
Punt i Coma 24.00 En família
Ara va de barris 01.00 Calaix de Sastre
22.00 Nit d'Estels 02.00 Estel de colors
23.00 Joc Net 02.00 Espurna d'alba

Dimarts

21.00 Vet aquí que... 22.00 Divendres
En un dia com avui 23.00 Vet aquí que...
Punt i Coma 24.00 En un dia com avui
Planeta Blau 01.00 Punt i Coma
22.00 Nit d'Estels 02.00 Intercultures
23.00 Tendències 22.00 Nit d'Estels
24.00 Versió original 23.00 Panorama cultural
Sons i ressons 24.00 Amb llum pròpia
El perquè de tot plegat 01.00 Cova de Jazz
02.00 Espurna d'alba 02.00 Espurna d'alba

Dimecres

21.00 Vet aquí que... 22.00 Dissabte
En un dia com avui 23.00 Des de Nashville
Punt i Coma 24.00 Contemporània
Converses amb la ciència 22.00 Mar de Claror
22.00 Nit d'Estels 23.00 Quart món
23.00 Temps d'acció 24.00 A cor obert
24.00 Àgora 23.00 Panorama de cinema
01.00 De la lletra i de la música 24.00 Des del campanar
Yesterday 01.00 Novetats a cau d'orella
02.00 Espurna d'alba 02.00 Espurna d'alba

Dijous

21.00 Vet aquí que... 22.00 Diumenge
En un dia com avui 23.00 Tot sardana
Punt i Coma 24.00 Eucaristia des de la Catedral
22.00 Nit d'Estels 21.00 Dos quarts de nit
23.00 Temps d'acció 22.00 So de cine
24.00 Àgora 22.00 Nòmades
01.00 De la lletra i de la música 23.00 Raons per viure
Yesterday 24.00 Temps de paraula
02.00 Espurna d'alba 24.00 El tren de la música
22.00 Nit d'Estels 01.00 A cel obert
23.00 Temps d'acció 02.00 Espurna d'alba

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: 101.5 FM) - Diumenge a les 09.13h: *Música religiosa: El pianto di Maria: «Giunta l'ora fatale»*. HWV 234, de Handel; *Himne de Sant Jaume*, de Martinu; *Messe ad Majorem Dei Gloriam*, de Campra; *Missa breu núm. 7*, de Gounod; *Vesperae Solennes*, de Schmelzer. A les 11.00h: Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h: *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - A les 21.00h: *El espejo de la Iglesia*. Diumenge a les 09.00h: *Santa Missa*. A les 09.45h: *Informatiu diocesà*. A les 10.00h: *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu. A les 22.00h: *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb Núria Isanda Capell, directora del centre Síria, dedicat a nois i noies amb disminucions físiques i amb paràlisi cerebral; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h: *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Angel Saiz.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4) - Diumenge 09.45h: *Vida i esperit*.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimècres 20.05h: *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7) - Divendres, a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h: *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO SALUD (FM 89.1) - Dissabte a les 07.00h: *Rosari*: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, herois del segle XX, etc. Diumenge a les 07.00: presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia 20.40h: *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h: *Noticiero*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a
17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax. 20.18.55

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*, a càrrec de Mn. Jaume Camprodon i Rovira; *Costumari cristià*, explicacions a costums i tradicions de l'Església, amb Joan Baburés; *La veu dels joves*, amb Jaume Reixach; *Notícies i El significat de l'Evangeli*, per Pere Carreras. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica feta per Antoni Bardera. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten: **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.45h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 21.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) dissabte 10.00h. **Ràdio Santa Coloma** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès (Cassà de la Selva)** (92.8 FM) dissabte 19.30h. **Ona Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.00h.

—L'emissió que es realitza els dijous a les 14.00 a **Onda Rambla Girona** (89.9 FM), és un resum d'Església Viva dins el magazine *Tarda de Tots* d'aquesta emissora.

—**Ràdio Arbúcies** (107.6), no emet el primer diumenge de mes *Església Viva*, per tal de retransmetre en directe la Santa Missa.

—Alguns apartats d'Església Viva s'inclouen dins el programa parroquial local de **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM).

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten: **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 15.30h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) dimecres 22.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 21.35h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) dissabte 15.00h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dimecres 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio Santa Coloma** (103.6 FM) dijous 23.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) divendres 18.35h.

—També es pot escoltar cada dia de dilluns a divendres a **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) a les 9.30 i el primer dijous de mes a: **Ràdio Tordera** (107.1 FM) a les 22.00h.

—L'últim diumenge de mes, **Ràdio Salt** substitueix *El Cafè Internacional* pel programa *Tots els camins porten aroma*.

LA COVA DEL COUNTRY: Espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs a la música country cristiana, godspell blanc i country en general. Presenta: Rafael Corbí. L'emeten: **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) divendres 22.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) dimecres 22.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 17.00h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dijous 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 14.30h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) dissabte 19.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 14.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) dimecres 12.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) dissabte 09.00h.

—També es pot escoltar el tercer dijous de mes a: **Ràdio Tordera** (107.1 FM) a les 22.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira.

L'emeten: **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Marina** (100.3 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 09.35h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.45h.

—**Ràdio Tordera** i **Ràdio Vilafant** inclouen *La paraula del bisbe* dins dels programes parroquials locals.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez amb la col·laboració d'Àngel Rodríguez. S'emet per: **Cope Figueres AM** (1269 AM) i per **Cope Figueres FM** (88.0 FM) els divendres a les 21.00h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estarús i Josep Casellas. L'emeten: **Cope Figueres AM** (1269 AM) últim divendres 21.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) últim divendres 21.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.3 FM) últim diumenge 12.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) últim divendres 20.00h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) últim dijous 21.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) últim dissabte 21.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) últim dimecres 14.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.30h.

—**Ràdio Banyoles** (107.3 FM), emet aquest programa amb dia i hora no determinat.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música Girona (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música Maresme** (96.4 FM/101.5 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.1 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 AM (RNE)** (738 AM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 FM (RNE)** (93.3 FM) dissabte 20.00h. **Top Gironès (Cassà de la Selva)** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

—Les retransmissions de la Santa Missa són realitzades per les pròpies emissores de ràdio.

—**Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) emet també la Santa Missa cada dia, de dilluns a divendres, a les 9.00h. i els dissabtes a les 20.30h.

—**Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) la retransmet només el primer diumenge de mes a les 12.00h.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6) - Dimecres a les 22.15h: *Maranatha*, un programa per descobrir i compartir el nostre tarannà cristià com a catòlic avui.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte 13.40h: *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h: *Temps Obert*, inclou la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h: *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h: *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten: **Ràdio Antena Caro** (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldecona** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Des del carrer

El ball del Sant Crist de Salomó: «Missatge de solidaritat en una societat materialista»

Jordi Torras és un veterà actor professional de teatre i televisió. És barceloní, però fa anys que té la seva segona residència a Salomó, petit poble de la comarca del Tarragonès. Durant els quatre diumenges del mes de maig, a Salomó es representa el ball del Sant Crist, un ball parlat baginogràfic que té els seus orígens al segle passat.

Jordi Torras, com un salomonenc més, també participa activament en les escenificacions del ball. Interpreta el breu paper de batlle a la part dramàtica de la peça.

—És bo mantenir vius aquests balls, barreja d'història i tradició?

—Jo sóc un aferrissat defensor de les tradicions populars. Admiro Anglaterra perquè allí hi ha un gran respecte per totes les tradicions arrelades al país.

En el cas del ball del Sant Crist, encara vaig més enllà. Ara es representa a partir d'un text revisat l'any 1954, però crec que seria molt interessant ressuscitar l'antic, original del segle passat.

—Considera encertat que aquest text tingui un matís marcadament religiós?

—Totes les religions del món tenen mites o fets històrics puntuals que, sovint, estan envoltats de misticismes i marcades connotacions religioses. Crec que això es pot admetre, sempre que l'Església no adopti una prepotència per fer-se seus aquells fets històrics i llegendaris.

Sembla que el fet històric del ball és que va existir el tal Josep Nin, un prohoms de Salomó que va anar a Alger per intentar resoldre el

problema de la misèria del seu poble. Allí va descobrir un crucifix en poder dels pagans i se'l va endur, juntament amb el carregament de blat, fins a Salomó. La llegenda li atribueix uns fets miraculosos i es converteix en un relat precís.

—Quin missatge es pot extreure d'aquest ball parlat?

—Es produeix la història de la lluita entre el bé i el mal; una lluita que és una constant que trobem present en totes les religions. Hi veiem l'home bo, generós i altruista, que practica la solidaritat i l'amor fratern amb els seus veïns. Josep és una persona benestant que uti-

litza la seva privilegiada situació econòmica per fer el bé.

Aquesta és una gran lliçó i més ara, quan vivim en una societat materialista, de cops de colze, que tan sols viu pendent del dòlar. Fan falta Joseps Nins aquí i arreu del món.

Joan Boronat

Respir

Miquel Estradé

Torno a copiar

Aquesta vegada esmento una pregària que, pagès frustrat com sóc, em va arribar molt endins. El 18 d'abril de l'any passat, va pujar a Montserrat la gent de la pagesia de Catalunya i es va fer una pregària a la missa en què van participar. Deien entre altres coses: «Hem vingut a Montserrat per refermar les nostres conviccions més profundes davant la Mare de Déu: el respecte a la vida i l'harmonia amb l'entorn; la noblesa del treball; la defensa d'una manera de viure senzilla i hospitalària; la tenacitat per damunt les adversitats; la consideració cap als més grans. (...) Hem vingut per prendre el compromís de cercar entre tots el reeiximent del món rural. Perquè la dignitat del pagès sigui respectada; el seu treball, apreciat, i els seus fruits, justament recompensats. (...) Potser és veritat que hi ha excedents agrícoles, però és més veritat encara que hi ha un gran dèficit de persones que cuidin, entenguin i estimin la terra i tot el que representa.» Oh, si tots entenguéssim i estiméssim la terra!

Ara mateix

Joan Carrera-Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Les confessions de Ratzinger

Resulta atractiva la llarga entrevista de Peter Seewald amb el cardenal Ratzinger, que recull el llibre *La sal de la terra*. Permet d'accedir al pensament personal d'un cristià que té una missió prou difícil a l'Església: missió de discerniment continu i, per tant, de preses de posició compromeses, sense possibilitat de recórrer al subterfugi del silenci o de l'ambigüitat.

És fàcil que la persona, en situacions d'aquestes, sigui engolida per la imatge del seu càrrec i convertida en símbol abstracte que permet de fer-ne més còmodament judicis sumaris i àdhuc sumariíssims... Qui no ha sentit parlar de Ratzinger com de la reencarnació dels grans inquisidors? En un article recent, escrit, per cert, amb brotxa grossa, l'amic Jaume Lorés deia —en aquest punt, una mica més matisat— que aquest cardenal fa pensar, a estones, en l'Ottaviani del Sant Ofici.

Però, fantasmes a part, la persona hi és, darrera de la seva funció. La persona d'un cristià d'avui, embarcat com nosaltres en l'aventura de la fe, inevitablement urgit, com tots nosaltres, per les grans preguntes del nostre temps. I ve que tens ganes de saber coses d'aquesta persona, d'aquest germà, més com a creient que com a definidor de la fe. Peter Seewald ha fet el treball d'acostar-nos el cristià Ratzinger i d'obrir espieres en la figura del prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, d'aparença tan massissa. «Les meves forces, li ha dit, són clarament inferiors respecte del que he de fer. Com més vell et fas, més t'adones que no estàs a l'altura de les situacions. Llavors et gires cap a Déu i li dius: ara m'has d'ajudar Tu, si no, no puc continuar. Després hi ha també la solitud...»

Com veu Ratzinger la situació de l'Església en el món, i el seu futur? Aquest és l'interrogant que, repartit en preguntes més puntuals i concretes, constitueix el fil conductor de tot el llibre. Les respostes deixen veure, entre altres, tres condicions positives del vell cardenal.

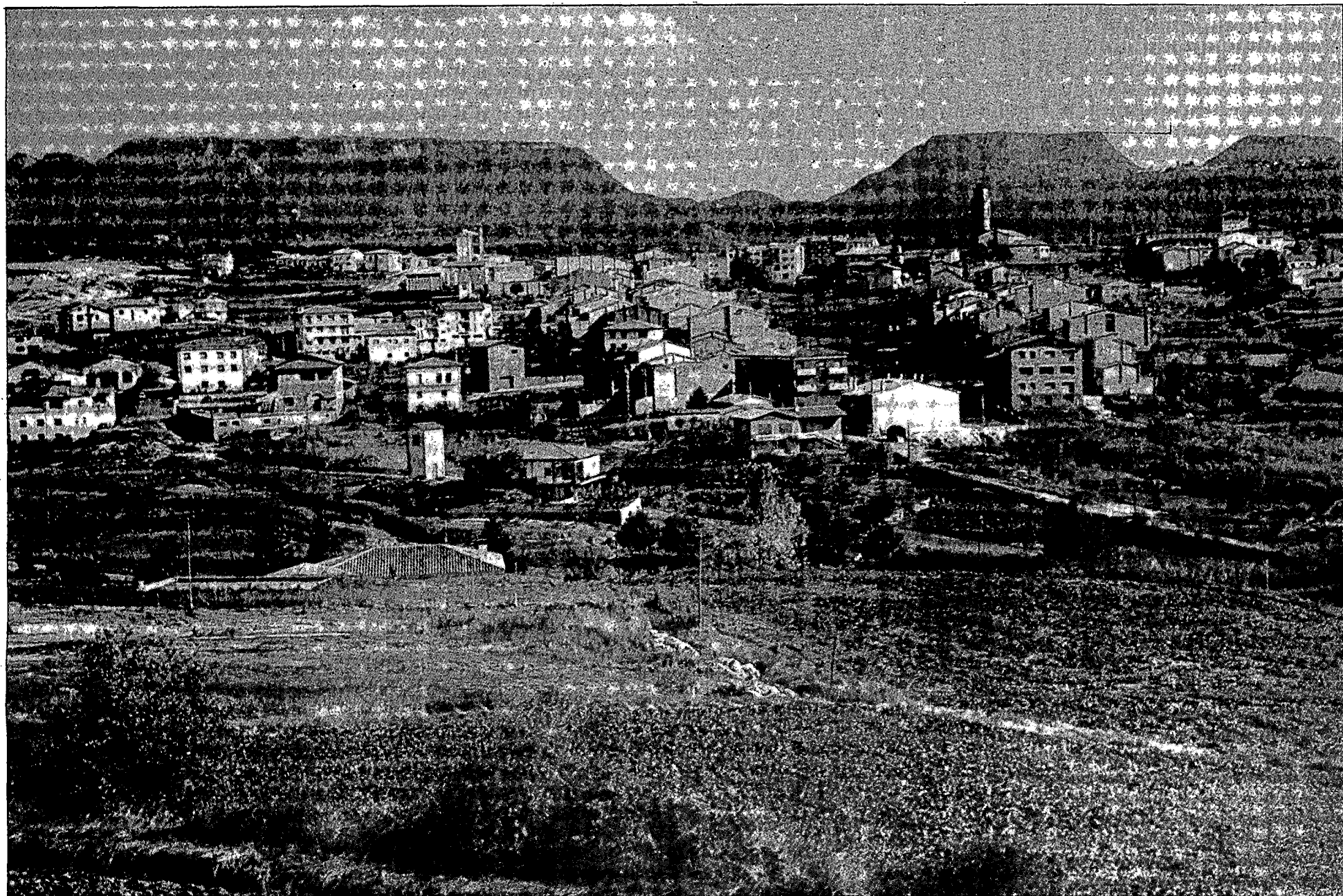
Se'l veu personalment compromès, des del seu jo profund, amb les posicions que defensa. Per això pot parlar amb tanta franquesa —un tret que tots els comentaristes remarquen— i passar, amb naturalitat, de la persona creient al prefecte i viceversa.

Demostra una informació que va més enllà de la simple notícia. És a dir, acusa rebut de la intencionalitat més radical de les crítiques. No les dissimula, sinó que sap copsar-ne, per dir-ho així, allò que fa mal, i respondre-hi.

Té una actitud d'esperança. Ratzinger fa servir dues expressions paral·leles per palesar-la: «nova primavera de l'esperit» i «revolució espiritual». Aquest punt és important i demana un altre article.

Especial

TER-COLLSACABRA

Bressol de fe mariana

L paisatge és omnipresent a l'arxiprestat del Ter-Collsacabra, si bé, per aquí i per allà, importants nuclis demogràfics —com Torelló, Manlleu, Santa Maria de Corcó o Sant Quirze de Besora— i d'altres de més petits —com Montesquiu, Sant Hipòlit de Voltregà o Cantonigròs—, s'han anat assentant en aquesta terra rica en història i també en llegendes. Però, a més, el Ter-Collsacabra és un bressol de profunda fe mariana que amb els segles ha arrelat en els cims i en les valls d'uns cingles que deixen sense alè. Amb el bon temps no hi ha excuses per no conèixer aquests indrets on moltes persones ja han mostrat la seva devoció a la Mare de Déu. Per fer-ho més fàcil, en aquestes pàgines hi ha recollit un petit recorregut per algunes d'aquestes ermites. Com a punt final, Mn. Coll proposa passejar-se pels carrers tortuosos i empedrats de Tavertet.

Però el dia a dia també es viu al Ter-Collsacabra, on els problemes com l'atur i la drogoaddicció s'han fet sentir, sobretot entre la població més jove, tal com explica Mn. Vila, delegat de Pastoral Penitenciària del Bisbat de Vic. Per la seva banda, des de l'arxiprestat s'està treballant perquè tothom s'impliqui en el present i el futur de l'Església del Ter-Collsacabra.

L'arxiprest del Ter-Collsacabra convida a la participació pastoral

Mn. Campalans creu molt positiu que els feligresos concorrin en les tasques de l'Església

MONTESQUIU.— L'actual arxiprest del Ter-Collsacabra és mossèn Jaume Campalans, que ara fa dos anys va ser designat pel bisbe de Vic, Josep Maria Guix, prèvia consulta amb el clergat de la zona i els diversos grups de

pastoral. Després d'un primer any de presa de contacte amb el càrrec, en aquest segon curs, l'agenda de l'arxiprestat és molt apretada. Entre altres qüestions, inclou la propera Trobada de Consells de Pastoral que tindrà lloc

el 7 de juny al Seminari de Vic, per als arxiprestats de la Zona Nord, i el 31 de maig a Manresa per als del Sud. Des del seu càrrec, Campalans té la intenció de fer realitat el repartiment de tasques en el si de les diferents parròquies.

El càrrec d'arxiprest comporta, entre altres obligacions, ser responsable d'impulsar i coordinar el treball pastoral de les parròquies que per motius de proximitat territorial s'agrupen en arxiprestat. En aquests moments, Mn. Jaume Campalans té sota la seva jurisdicció 31 parròquies que conformen la demarcació Ter-Collsacabra. La configuració d'aquest arxiprestat és relativament nova, ja que fa catorze anys es va decidir unir en un de sol els arxiprestats de Torelló, Manlleu i Santa Maria de Corcó. Campalans comenta que si bé en alguna de les esglésies del terme ja no se celebra l'eucaristia perquè la parròquia s'ha fet petita, la majoria són comunitats molt vives i actives. En aquest sentit, en el transcurs dels cinc anys que afronta com a arxiprest, Campalans confia fer realitat el principi de la corresponsabilitat, un dels cinc punts que arran del Concili Provincial Tarraconense, s'ha marcat en el Pla Diocesà de Pastoral (1997-2000) del Bisbat de Vic.

Campalans destaca la importància d'aquest principi que, segons ell, defineix la «conscienciació que tots som Església, i que cadascun de nosaltres hi tenim una tasca». Segons l'arxiprest, fa uns anys, totes les decisions les prenia el rector, però això ja no és possible, ja que per «projectar l'Església en el món d'avui, abans és necessari que tothom s'hi impliqui».

A banda del principi de la corresponsabilitat, des de l'arxiprestat del Ter-Collsacabra, Campalans també treballarà per fer possible els altres quatre punts del Pla Diocesà de Pastoral. Així, a través de seminaris i cursets, s'intentarà apropar la Paraula de Déu a la gent; per un altre cantó, es potenciarà l'Evangelitització per tal de fer arribar la persona de Jesucrist i el seu missatge al creient d'avui. Així mateix, es ressaltarà la importància de la missa dominical com a trobada setmanal per celebrar Crist Ressuscitat. Finalment, i com a colofó de tot plegat, es treballarà en la formació perquè «la Fe —diu Campalans— necessita ser recolzada per uns fonaments intel·lectuals». En aquest sentit, fa quatre anys que la diòcesi de Vic ja va posar en marxa l'Escola de

Mn. Campalans ocupa el càrrec d'arxiprest del Ter-Collsacabra des de fa dos anys.

Formació Cristiana, que imparteix dos cursos per aprofundir en el coneixement cristià. Aquest centre té caràcter itinerant i cada any s'estableix en una ciutat diferent de la diòcesi per tal que tothom hi pugui participar.

La manca de vocacions

Mn. Jaume Campalans reflexiona que en la societat actual hi ha dos trets que destaquen per sobre dels altres: el seu secularisme i el seu pluralisme. El primer, segons Campalans, explicaria la tendència moderna de «passar de Déu» i el segon, el pluralisme, tot i que molt

positiu, definiria «les múltiples maneres de veure les coses». Totes dues característiques dificulten, des del punt de vista de Campalans, assolir els objectius del Pla, i per aquesta raó són tan valuoses les trobades entre arxiprestats i la continuïtat d'iniciatives com la de l'Escola de Formació

Cristiana. Un altre aspecte que preocupa a l'arxiprestat del Ter-Collsacabra i a l'Església en general, és el retrocés acusat en la presència de vocacions. Aquesta mancança vocacional encara es fa sentir més quan una part important del clergat és, d'edat avançada. Davant d'aquest problema, Campalans comenta que des de fa un temps s'està definint la figura de l'*animador en la Fe* que estaria representada per seglars que han seguit una formació cristiana profunda per poder atendre les demandes espirituals d'un nucli o rodal en un moment determinat.

Raquel Planas i Silva

«La fe necessita ser recolzada per uns fonaments intel·lectuals»

Intercanviar punts de vista

L'arxiprest del Ter-Collsacabra destaca que és molt enriquidor intercanviar opinions i maneres de veure i fer les coses amb els altres arxiprestats. Per això, i en aquesta mateixa línia, Campalans considera molt positius els encontres regu-

lars amb la resta de demarcacions. Precisament, el proper 7 de juny, el Seminari Diocesà de Vic acollirà la Trobada de Consells de Pastoral de la Zona Nord, que inclou sis arxiprestats: Vic, Ripollès, Ter-Collsacabra, Lluçanès, Guàrdies-Congost i Moianès. Uns dies abans, el 31 de maig, els quatre arxiprestats de la Zona Sud també hauran celebrat a Manresa la seva respectiva trobada.

El lema de la trobada d'enguany és «Parròquia, arxiprestat: créixer en la corresponsabilitat». L'agenda de treball s'ha desglossat en la presentació de tres monografies que faran els arxipres-

Ruta per santuaris marians

El mes de maig és el mes de Maria. Malgrat que tot l'any és temps per honorar la Verge, aquest mes de primavera pot ser una bona ocasió per conèixer o tornar a visitar santuaris dedicats a la Mare de Déu. La Plana de Vic i el terme Ter-Collsabra són rics en devoció mariana i així

**ho demostra l'àmplia profusió de temples dedicats a l'adoració de Maria. A continuació, presentem un breu itinerari per alguns d'aquests santuaris on hi ha escrita l'estima que la gent d'aquestes contrades i d'altra vingu-
dadellunyha dedicat i dedica a la Mare de Déu.**

Talla de la Verge de Josep Maria Camps.

LA UBICACIÓ. El santuari de Rocaprevera és troba en un indret elevat de la mateixa vila de Torelló, fet que dona al temple una sensació d'aïllament i calma, tot i trobar-se en un nucli urbà. Per tant, arribar a Rocaprevera no té pèrdua: un cop a Torelló només cal preguntar pel santuari o bé seguir els senyals indicatius que es troben un cop s'entra a la ciutat. Si es puja un caminet que queda just a l'esquerra del santuari es pot arribar al Puig de les Trés Creus, que els dies clars i nets és un bon mirador de tota la Plana de Vic des del Montseny i les Guilleries fins al Collsabra i els Pirineus. Un mosaic en forma de bruixola guia i assenjala alguns dels punts més importants que permet albirar aquest mirador.

LA LLEENDA. La tradició popular

Nostra Senyora de Rocaprevera (Torelló)

diu que a finals del segle XIII un mossèn que es deia Marc Roca va voler construir un petit oratori dedicat a la Mare de Déu, ja que patia unes temptacions i va creure que el culte a Maria l'ajudaria a evitar-les. Aquest mossèn va alçar la capelleta molt a prop de la Font del Raig que es troba al camí que porta cap a l'actual santuari torellonenc. La unió dels mots roca, del cognom del mossèn, i del mot prevere, el càrrec eclesiàstic d'aquell personatge, van donar lloc al nom d'aquesta Mare de Déu: Rocaprevera.

LA HISTÒRIA. Tanmateix, no hi ha fonts escrites que demostrin aquests fets i els documents més antics que fan referència al santuari de Rocaprevera daten de principis del segle XV. Sembla que vers el 1414, el culte a aquesta imatge de Maria va traduir-se en diverses guaricions. Uns anys més tard, un 18 de setembre de 1429, la donació del torellonenc Antoni Vinyes va permetre posar les primeres pedres d'una església petita i modesta dedicada a la Mare de Déu de Rocaprevera. Donada la senzillesa del primer temple, en tornar el segle XVIII, es va decidir enderrocar-lo i es va procedir a aixecar-ne un altre de nova planta. Malgrat que els treballs van durar vint-i-cinc anys, el nou santuari inaugurat el 12 d'octubre de 1805, no era gaire ferm i al llarg de tot el segle XIX va estar sotmès a reparacions. Així, el 1923, la Junta i el aleshores capellà custodi van acceptar la proposta de l'arquitecte Josep M. Pericas de demolar el temple barroc i aixecar-ne un altre. En aquesta ocasió les obres no tan sols van ser ràpides, en disset mesos

s'enllestia el nou temple, sinó que també van ser consistents. El 21 de setembre de 1924, el poble de Torelló celebrava, enmig d'una gran alegria, la inauguració del Santuari de Nostra Senyora de Rocaprevera.

LES VICISSITUDS.

Com moltes altres imatges, també la de Rocaprevera va patir els efectes de la guerra civil: en esclatar el tràgic conflicte, la Verge va desaparèixer i per sempre més se'n va perdre el rastre. El 1940, l'escultor Josep Maria Camps i Arnau va tallar una nova imatge que es va beneir i es va col·locar al cambril.

LES CELEBRACIONS.

Mn. Josep Molas, actual capellà custodi del santuari, comenta que la gran festa de Rocaprevera s'escau el tercer diumenge de setembre. Cada any, un grup de matrimonis joves de Torelló, els pavordes, és el responsable d'organitzar aquest acte tan esperat per tots els vilatans. Aquell dia, els pavordes passen pels carrers de Torelló per repartir els programes de la festa, demanen donacions per a la tombola... Però al marge d'aquesta festivitat tan assenyalada, Rocaprevera també es caracteritza per ser un santuari de casaments i comunions, o per celebrar altres trobades familiars.

Vista interior de Rocaprevera.

L'esplanada davant l'església facilita aquest tipus d'esdeveniments.

DESCRIPCIÓ DEL SANTUARI. L'estructura interna del santuari no és complexa: està formada per una nau central bastant gran, completada amb una absis, un cambril, un cimbori, un atri i el campanar. No és pot dir que Rocaprevera tingui un estil arquitectònic únic, sinó que és una barreja de Modernisme amb trets clàssics i romànics.

Santuari de Nostra Senyora de la Gleva, patrona de la Plana de Vic

LA UBICACIÓ. Anem al Santuari de Nostra Senyora de la Gleva, dins el terme municipal de Sant Hipòlit de Voltregà, que es troba situat en un turonet que s'aixeca al peu de la carretera N-152, de Vic a Puigcerdà. Aquest petit terrer s'alça just a la cruïlla d'aquesta via, amb la carretera que porta fins a Manlleu, pel cantó dret, i cap a Sant Hipòlit de Voltregà per l'altre. El turó on hi ha el santuari de la Gleva no és gaire alt (476 metres respecte el nivell del mar), si bé destaca per la planura de la resta del paisatge, i es troba a nou quilòmetres de Vic, a set de

Torelló, a quatre de Manlleu i a un i mig de Sant Hipòlit de Voltregà. El seu accés fàcil, però molt recollit i envoltat d'un frondós jardí, fa d'aquest santuari marian un dels llocs més preuats de tota la Plana de Vic.

LA LLEENDA. Segons explica la llegenda, va ser un bou que menava una petita pastora el que va descobrir la imatge de la Mare de Déu de la Gleva. La nena, en adonar-se que el bou no parava de gratar la terra, va anar a mirar què hi havia, i pel petit forat que havia deixat

l'animal va poder veure la talla de la Verge. Quan el bou va acabar de moure tota la terra, finalment va aparèixer, emmarcada per dues columnetes, la imatge de la Mare de Déu, recoberta per un tou de terra i herba (gleva) que la protegia i que li ha donat el nom. Però la llegenda no acabà aquí, perquè segons sembla, quan el pare de la pastora va voler portar la imatge a l'església parroquial, aquesta miraculosament va volar cap allà on havia estat trobada. Finalment, així va ser i és l'indret on s'alça el que amb els anys
(Segueix a la pàg. 4)

Imatge de la Mare de Déu de la Gleva.

ha esdevingut el santuari de la Mare de Déu de la Gleva.

Quan a la segona meitat del segle XVII es va procedir a reformar el retaule de l'altar per engrandir la nau principal, es van trobar unes relíquies que la tradició popular va relacionar amb la difunta pastoreta, si bé aquest fet mai no es va poder demostrar, però amb l'esclat de la guerra civil van desaparèixer. També van desaparèixer les columnetes de terrissa que protegien la imatge quan va ser trobada.

LA HISTÒRIA. Tanmateix, cal donar un cop d'ull a la història per tal d'establir quan comença la veneració d'aquesta imatge. Tal com recull Mn. Pladevall en la seva monografia sobre la Gleva, els primers documents escrits que fan referència a aquest santuari de la Plana de Vic són testaments, en concret, el més antic de què es disposa data del 1286, quan Arnau de Cabrera, senyor del castell de Voltregà, castlà del de Cabrera i marit de Sibilla de Saga, va donar diverses quantitats de diners a totes les esglésies escampades per les seves terres, entre elles la de la Gleva. Des d'aleshores, ben aviat, el santuari de la Gleva guanyarà adeptes i renom, i serà un punt de referència per a molts devots. Segons Mn. Pladevall, la construcció de la capella s'hauria fet entre 1320 i 1345 i el portal uns anys més tard, el 1373.

Més endavant, aquesta primera obra seria ampliada amb unes petites capelles a la part nord i un nou presbiteri. Malauradament, tot aquest complex va ser destruït per un llamp que va caure el 1759, i de bell nou es va haver d'alçar un altre santuari.

LES VICISSITUDS. El 1936 la guerra civil va causar greus destruccions a la majoria dels temples i centres eclesiàstics. També el de la Mare de Déu de la Gleva va viure un dels seus moments més tràgics quan la imatge va ser estellada, tot i que per precaució havia estat guardada en un mas proper. La Verge que ara es contempla és una reproducció molt fidel que l'escultor de Barcelona Josep Camps i Arnau va fer el 1939. En el dors de la nova imatge, Camps va tallar una cavitat on es guarden les estelles de l'antiga Mare de Déu, que la família del mas va recollir quan va ser destruïda.

LES ANÈCDOTES. Durant dos anys, entre el 1893 i el 1895, el santuari de la Gleva va ser un redós per a Mn. Cinto

Façana principal del santuari de la Gleva.

Verdaguer. En el transcurs d'aquesta breu estada, Mn. Cinto Verdaguer va escriure algunes de les seves obres més importants com *Roser de tot l'any*, *la Fugida d'Egipte*, *Sant Francesc*, *Les flors del calvari*, per esmentar-ne algunes. Encara avui a la Gleva es poden trobar el tinter de Mn. Cinto i una carta, i es pot visitar l'habitació on va allotjar-se. El 1949, Mn. Joan Colom, capellà custodi de la Gleva, va dedicar un petit monument a aquest insigne poeta.

LES CELEBRACIONS. La coronació canònica de la Mare de Déu de la

Gleva va tenir lloc el 8 de setembre de 1923 de la mà del bisbe Francesc Muñoz i Izquierdo, i des d'aleshores aquest és el dia de l'aplec de tots els devots.

DESCRIPCIÓ DEL SANTUARI. Amb el temps, l'antic santuari gòtic es va anar engrandint i avui és un clarexemple del darrer barroc, obra de Josep Morató i Sellés. El grup escultòric del portal podria haver estat fet per Carles Morató i Brugaroles, cosí del primer.

El 1660 es va enretirar el retaule per poder fer més gran el presbiteri. El 1671 es va procedir a una nova ampliació. Entre els anys 1663 i 1668 l'escultor de Manresa Pau Sunyer i el seu col·laborador, Francesc Ferriol, van fer un nou retaule que no es va daurar fins al 1717. Dissortadament, el llamp caigut el 1759 va obligar a daurar-lo de nou uns anys més tard. Les destrosses produïdes durant la guerra civil també es van fer sentir en el retaule barroc, i un cop acabat el conflicte bèl·lic, l'arquitecte Josep Maria Pericas i l'escultor Josep Maria Camps i Arnau van reproduir, amb el màxim detall i amb molta fidelitat, aquell primer retaule.

Santuari de la Mare de Déu de Bellmunt. "L'ermita al cel suspesa"

(Sant Pere de Torelló)

LA UBICACIÓ. El santuari de la Mare de Déu de Bellmunt es troba, com diu el seu nom, al cap damunt d'un dels cims més alts de la Serra de Bellmunt (1246 m). Davant mateix del temple s'eleva encara un altre cim, de 1250 metres, anomenat Sa Reganyada on hi ha plantada un creu i el pedró que, segons la llegenda, és on es va trobar la imatge d'aquesta venerada Mare de Déu. No cal dir que la panoràmica que s'obre als ulls un cop s'arriba a dalt és, en una paraula, impressionant. La simbiosi del santuari amb el paisatge és tan perfecta que sembla que no s'aguanti enlloc, i com digué Mn. Cinto Verdaguer, la Mare de Déu de Bellmunt és "l'ermita al cel suspesa".

Arribar al santuari no és difícil ni cansat. Des de Sant Pere de Torelló hi ha una carretera que es va enllestir a mitjans dels vuitanta i que puja gairebé fins a dalt de tot. Però cal deixar el cotxe en l'última esplanada abans d'arribar al santuari i fer els darrers dos-cents metres a peu. Per aquells que tenen esperit excursionista hi ha diversos itineraris possibles: des de Vidrà, Sant Quirze de Besora i Saderra.

LA LLEGENDA. El testimoni popular ha construït una bella història sobre l'origen de la Mare de Déu de Bellmunt. Sembla que la primera imatge hauria estat tallada per l'apòstol Sant Mateu i l'evangelista Sant Marc. Un bon dia, un viatger, de qui es desconeix el nom, l'hauria trobada a Alexandria i l'hauria portada per mar a Catalunya. L'home misteriós, agraït a la Mare Déu després

Icona de la Mare de Déu.

de salvar-se en un naufragi, va portar la imatge a Bellmunt o a Sa Reganyada i allà li hauria aixecat un pedró per venerar-la. Uns anys més tard, un pastor atret per les espurnes lluminoses que brillaven cada nit en un dels cimals i encuriós per la resistència d'un dels seus bous a marxar d'aquell indret, hauria trobat la imatge de la Mare de Déu. Però la llegenda encara afegeix que pels volts del pedró on es trobava la imatge, cada any a la mateixa època, milers de formigues alades anaven a morir allà. Els vilatans haurien decidit aixecar-li una capelleta a Sa Reganyada. Amb el temps, aquesta capelleta s'hauria fet petita i, donat que el

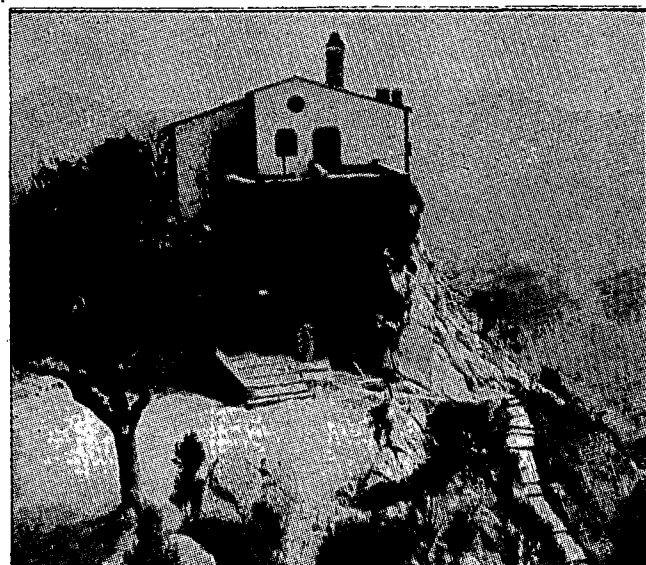
cim de Bellmunt té una esplanada més gran, la nova ermita es va fer en aquest altre punt.

LA HISTÒRIA. No és fàcil establir una data concreta que ajudi a situar en el temps el Santuari de la Mare de Déu de Bellmunt. Com acostuma a passar en aquests casos, les fonts documentals són poques i no sempre clares. Es creu que donada la ubicació estratègica de l'ermita aquesta podria ocupar el lloc d'un antic castell que apareix en les últimes voluntats del comte de Besalú, Bernat Tallaferró, vers el 1020. Tanmateix, la fortalesa s'hauria aixecat a l'altre cim que hi ha davant de Bellmunt, Sa Reganyada i, com ha succeït en moltes altres ocasions, al castell s'hi hauria construït una capella que amb el temps va acabar esdevenint el Santuari de la Mare de Déu de Bellmunt. Referències més explícites sovintegen a partir del segle XIII, sobretot en testaments i donacions.

Pel que fa a la imatge de la Mare de Déu que avui es venera, es tracta d'una icona de 22 centímetres d'origen gòtic i fet en alabastre. La primera, de la qual en parla la llegenda, tot i que no s'ha pogut comprovar, hauria estat substituïda per aquesta més gran.

LES VICISSITUDS. Llamps, incendis, robatoris, profanacions... han posat més d'una vegada en perill la continuïtat del Santuari de la Mare de Déu de Bellmunt i de la seva imatge. Però, l'estima i el respecte dels vilatans han permès que el santuari continués en peu i que, fins i tot, la seva diligència i el secretisme salvessin la figura d'alabastre (gòtica) de les destruccions de la guerra civil.

Des de la seva fundació, el 1953,

Panoràmica del santuari de Bellmunt.

L'Associació d'Amics de Bellmunt ha tirat endavant amb empena i voluntat tot un seguit de millores i reformes. Entre elles destaquen la carretera que enllaça Sant Pere de Torelló amb l'ermita, el condicionament de l'hostatgeria, diverses reparacions de la teulada i parets.

LES ANÈCDOTES. La Mare de Déu de Bellmunt també es coneix amb el nom de la Mare de Déu de les Alades, terme que recull el fenomen dels eixams de formigues amb ales que a finals d'estiu van a morir a aquest cim. Tal com recull Mn. Pladevall en el seu llibre sobre aquest santuari, el fet de què parla la llegenda, i també els goigs, no és exclusiu de

Bellmunt, ja que també en cims del Montseny, la Garrotxa o el Bèrguedà s'han viscut fenòmens similars. Malgrat que es tracta d'un fet natural, durant els segles XVI i XVII s'hauria considerat una mostra miraculosa de la Verge i és per aquesta raó que algunes estrofes dels goigs fan referència a les alades. Ara bé, des d'un punt de vista científic, la mort

d'aquestes formigues amb ales té el seu origen en el vol nupcial de les formigues mascles. Cada any, després de l'estiu, les formigues comencen el seu període reproductiu. Aquest fenomen biològic sempre es fa en cims elevats, encara que els petits insectes busquen llocs arrecerats per protegir-se del fort i fred vent. És per això que s'explica que el pedró

on es va trobar la imatge s'ompli de formigues o, fins i tot, algunes volin fins l'altar de Bellmunt. Els mascles poc després de l'acoblament perden les ales i moren.

LES CELEBRACIONS. L'aplec de la Mare de Déu de Bellmunt se celebra el Dilluns de Pasqua.

Santuari de Nostra Senyora del Far

LA UBICACIÓ. El Santuari de Nostra Senyora del Far es troba al límit del cingle més extrem i impressionant del Collsacabra. L'alçada d'aquesta elevació és de 1.123 metres respecte el nivell del mar i de 200 metres respecte el pla que s'estén als seus peus i on hi ha ubicat el poble de Sant Martí Sacalm. La vista que presenta aquesta espectacular formació geològica omple tots els sentits i no es pot evitar una exclamació de sorpresa. Des del mirador, si el dia és net, es pot descobrir la blavor del mar que envolta les Medes. Però també es pot distingir perfectament: les Gaüarres, Tossa de Mar, Sant Feliu de Guíxols... per una banda, i per l'altra, el Montseny, les Cingles d'en Bertí, el Moianès, sense deixar d'esmentar la plana de la Selva i el Gironès. En l'actualitat arribar al Far és fàcil, ja que la carretera que va de Vic a Olot, just al Coll de Condreu, de 1.010 metres d'altitud, s'enllaça amb la carretera d'uns cinc quilòmetres que porta fins al Santuari.

LA LLEGENDA. Tot i que els fars es relacionen en general amb el mar, en plena muntanya s'aixeca el santuari de Nostra Senyora del Far. De tota manera, malgrat la llunyania del mar, aquest santuari del Collsacabra va néixer de la devoció que uns mariners van retre a la Mare de Déu després de patir un naufragi que havia estat a punt d'acabar amb les seves vides. Com a prometença, els homes de mar van buscar el punt més alt que veien des de la seva costa per aixecar un santuari dedicat a la seva protectora.

LA HISTÒRIA. Però una cosa és el que diu la tradició popular i una altra el que estableix la història. Les notícies més

El Far vist des de sota el cingle.

antigues que es tenen del santuari daten de la segona meitat del segle XII i pertanyen al testament d'un vilatà de la parròquia de Sant Martí Sacalm, que abans d'emprendre un viatge a Terra Santa va fer diverses donacions, entre elles una a la Mare de Déu del Far. És així com va anar creixent la devoció a Mària i és així com, a poc a poc, el Far va anar aconseguint cada vegada més romeus i devots. Diverses ampliacions i reformes, la darrera a finals dels anys setanta, fan d'aquest santuari un bon lloc per al recolliment i la pregària.

LES VICISSITUDS. Donada la localització peculiar del santuari, es va veure afectat al 1425 per un fort terratrèmol que va tenir l'epicentre a Amer. La magnitud del moviment sísmic va provocar greus destrosses en tot el complex del Far, i l'any 1439 el bisbe de Vic, Jordi d'Ornós, va ordenar la reconstrucció del santuari. També en aquestes dates

és possible que es tallés la imatge de la Mare de Déu que es venera actualment.

LES ANÈCDOTES. La imatge de la Mare de Déu del Far és tota ufana i arrodonida. Està feta d'alabastre i fa un metre i cinc centímetres. Va vestida amb una túnica que té detalls daurats i el seu interior és de color vermell. A la mà dreta porta una flor de tija ampla i amb el braç esquerre aguanta l'infant que està alletant. El fet que la imatge de la Mare de Déu del Far reculli aquest acte tan maternal, han convertit aquesta icona en la devoció de moltes mares que l'han escollida com la seva protectora.

Una de les característiques principals del Far és la seva ubicació, que el rodegen d'una natura agresta i rica en flora. Per aquesta raó, el responsable del Far des de fa trenta anys, Mn. Josep Isern, i l'Associació d'Amics del Far van cregut

Verge d'alabastre del Far.

oportú redactar un decàleg de consells perquè les persones que hi pugen tinguin cura de la natura.

DESCRIPCIÓ DEL SANTUARI. El Far és un complex format per la capella i els edificis de l'hostatgeria. L'església, probablement del segle XV, és una nau allargada de pedra vista a l'interior que té dues capelletes laterals i un campanar que data del 1720. L'única llum natural que té es filtra a través del rossetó que hi ha a la paret de la façana. Pel que fa la casa, té tretze habitacions, totes amb bany, llum, aigua i calefacció. A més, té una cuina, una sala d'estar i menjadors de gran capacitat, molt aptes per a celebracions familiars (casaments, aniversaris, comunions...).

Santuari de Cabrera.

Santuari de Nostra Senyora de Cabrera

LA UBICACIÓ. El Santuari de Nostra Senyora de Cabrera es troba al pla de la serra de Cabrera, que forma part de la Serralada Transversal, entre la Garrotxa i Osona. Al cim del cingle, a prop del Collet de Cabrera, hi havia el castell de Cabrera dels dominis del comtat de Besalú i que va ser el bressol de tota una nissaga de nobles: els Cabrera.

DESCRIPCIÓ DEL SANTUARI. El temple del Santuari de Cabrera és dels segles XVII i XVIII. El complex format per una ermita i una hostatgeria s'alça airosament al capdamunt del Cabrerès o Collsacabra. El temple és d'una sola nau de volta renaixentista amb un cor molt ampli. A l'exterior els contraforts es veuen grans en comparació amb la senzillesa de l'edifici, segurament per evitar esfondraments com els esdevinguts en els temples aixecats en èpoques anteriors. El campanar, prim i esbelt, destaca ja de lluny.

Raquel Planas i Silva

«Per a un pare és molt dur acceptar que el seu fill es droga i entendre que és una persona malalta»

Entrevista a mossèn Jordi Vila, delegat de Pastoral Penitenciària

MANLLEU.—Avui gairebé s'ha convertit en tot un expert del món de la droga i d'algunes de les seves víctimes: els joves de famílies amb problemes d'atur i desestructuració. Per les presons es mou amb tota confiança i ha ajudat molts d'aquests joves a sortir del pou a què els havia abocat la seva dependència de les drogues. És mossèn Jordi Vila, de la parròquia de Sant Pau de Manlleu, i el bisbe mateix de Vic, Josep Maria Guix, el va fer delegat de la Pastoral Diocesana Penitenciària, un càrrec que ell va acceptar de bon grat, com tot allò que les circumstàncies de la vida li han anat portant.

Com sorgeix aquesta dedicació tan concreta al món de la marginalitat?

—Ja en temps d'estudiant em cridava aquesta cosa social. Amb els anys vaig anar definint aquesta inclinació vers el món marginal gràcies a Mn. Josep Piqueras de Vic, que ajudava un altre gran rector, Mn. Miquel Quer. Ells dos van començar a acollir els immigrants en els menjadors, després els van aixecar unes casetes a Vic... Quan jo vaig exercir la meua primera vicaria ho vaig fer en un barri molt pobre d'Igualada: el barri de Montserrat. Després vaig anar a Tavertet com a rector, i d'allà vaig venir aquí a Manlleu. Sóc en un barri on hi ha molta problemàtica marginal i on, amb el temps, la droga ha començat a circular i jo m'he trobat involucrat en aquest món i m'he vist obligat a actuar per la causa. A més, a poc a poc, des d'aquí hem atès drogoaddictes de tota la comarca. Jo diria que el 80% dels presoners que atensem a la Pastoral Penitenciària han tingut relació amb el món de la droga, i va ser així com se'm va donar aquesta delegació diocesana de pastoral. Ha estat una mica per les circumstàncies que jo m'he trobat en aquesta feina.

—Quines activitats es porten a terme per superar aquesta situació?

—Amb la pràctica hem anat descobrint que la primera cosa que necessiten els drogoaddictes és que se'ls escolti, perquè normalment tothom només els dóna imperatius: «T'has de curar»; «Has de deixar la droga»; «Has de fer una cura de desintoxicació»... Per tant, si vols treure'n alguna cosa, abans cal escoltar-los i parlar cada dia amb ells, llavors els coneixeràs millor: què pren, quantes vegades es punxa, quina dosi,

d'on es treuen els diners... És així com els podràs ajudar. Si arriba algú que ja ha «tocat fons», és a dir que ja no té contacte amb els de casa seva i ha de dormir al carrer... acostuma a acceptar la solució, i aleshores ingressa i fa estades en diversos centres, perquè és molt difícil que al primer centre on fa l'internatge es refaci de la seva dependència. Però, per poder arribar a aquest final, cal passar moltes hores escoltant-lo, tant a ell com a la família.

—Com algú que consumeix drogues arriba a posar-se en contacte amb vostè?

—En aquests moments és un boca a boca, i ells ja saben qui som, què fem... Però ara fa uns vuit anys que va arribar el primer acompanyat d'un voluntari de Càritas. Avui encara és entre nosaltres i, malgrat que pren metadona, està bé, viu en parella, s'està comprant el pis, treballa i podem dir que es troba en una fase

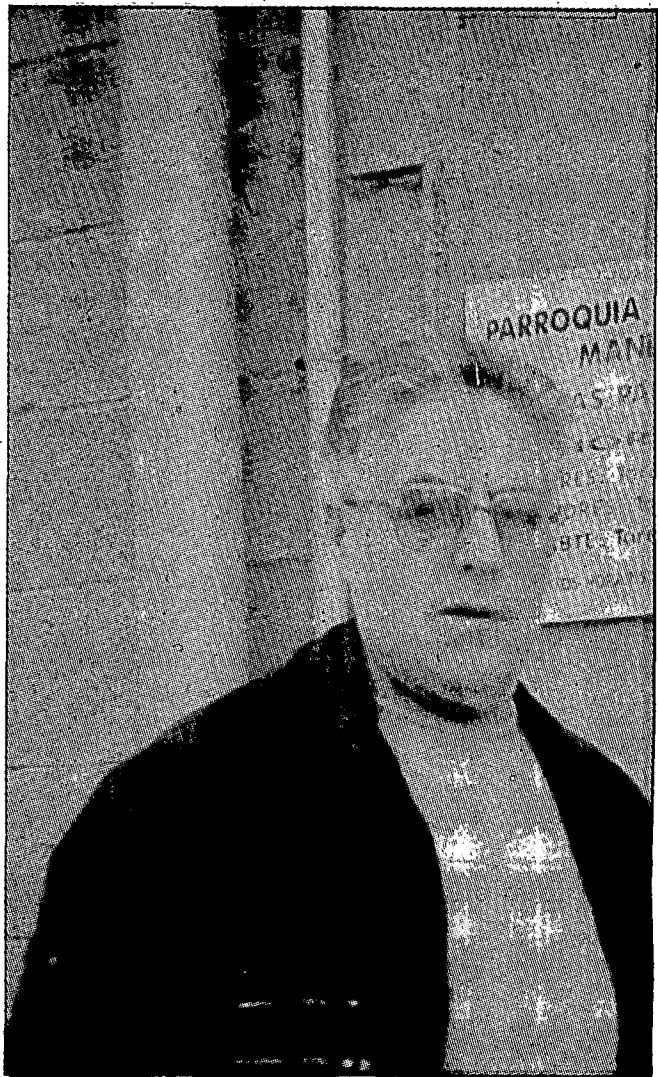
«Amb la pràctica hem anat descobrint que la primera cosa que necessiten els drogoaddictes és que se'ls escolti, perquè normalment tothom només els dóna imperatius: t'has de curar, has de deixar la droga, has de fer una cura de desintoxicació...»

clara de rehabilitació. A poc a poc s'ho han anat dient entre ells, i vénen fins aquí quan ja es troben bastant malament. Tanmateix, també són els familiars que es dirigeixen aquí a la parròquia, per poder ajudar el seu fill, i ells mateixos saber afrontar la situació en què es troben.

—I la família, quina actitud ha de

prendre davant d'un fill drogoaddicte?

—Per a un pare és molt dur acceptar que el seu fill es droga i, a més, haver d'entendre que el seu fill és un malalt. Quan se'n adonen, lluiten perquè ho

Mossèn Vila ha dedicat bona part de la seva vida a l'àmbit social.

algú d'amagat li passa diners perquè es pugui comprar una dosi quan té la síndrome d'abstinència, podrà anar fent la seva. Jo mateix, més d'una vegada, he tancat la porta a algú sabent que aquella nit, hauria de passar-la al carrer. I no és que jo em quedi més tranquil, sinó que sé que és l'única manera perquè s'adoni del precipici on es troba.

—Quan es pot dir que una persona «ha tocat fons»?

—S'ha de trobar en un estat de dependència de droga, no tenir res per aconseguir-la, si no és delinquant, quedar-se endeutada amb els camells, i haver de dormir al carrer. La majoria dels drogodependents comencen a punxar-se a partir dels setze o disset anys, i quan en tenen 28 o 29 es troben en aquesta absoluta misèria. Aleshores, veuen que si no intenten trobar alguna solució, buscar ajut... en fer els trenta-cinc anys tenen moltes possibilitats de morir. Des de l'aparició de la sida aquest risc de morir és més alt.

—Ha parlat de delinquir. Un drogoaddicte és un delinqüent?

—No tots els delinqüents són drogo-

addictes, però tots els drogoaddictes són delinqüents. Si a un drogoaddicte se li treu la droga, s'ha acabat la delinqüència. Jo crec que un 80% de la gent que és a la presó són drogoaddictes im pel fet de ser allà no es curaran de la seva malaltia. Se'ls hauria d'internar en centres on es poguessin rehabilitar, o on seguissin una cura a base de metadona que, malgrat ser una droga, és gratuïta, i per tant, ja no hi ha aquesta necessitat de diners, de robar...

—Quin és el perfil d'un drogoaddicte?

—Normalment són joves que provenen de famílies desestructurades, algunes amb greus problemes d'atur... Aquests han començat provant el porro, convençuts que per provar-ne un no passava res, després ve la xocolata, i han arribat a l'heroïna. Ara aquesta droga ha baixat bastant perquè els ha espantat la sida i esnifen cocaïna, alguns també heroïna. En aquests moments ha arribat la moda de les pastilles sintètiques, i ja veurem tot plegat on va a parar, perquè és desconèixer l'efecte a llarg termini d'aquestes noves drogues de disseny.

—La droga és un problema clàssic?

—No. Nosaltres no únicament tenim drogoaddictes d'aquest barri. Tot i que és un barri que viu molt de prop els efectes de la crisi econòmica, amb un tant per cent molt elevat d'atur i de població immigrada. També hem ajudat drogoaddictes de fora el barri, i sabem que també es donen molts casos a les classes benestants. L'única diferència és que aquests no poden amagar més. En canvi, en els barris pobres el drama és més evident.

—Es pot parlar de la possibilitat de reinserció?

—Són tan petites les possibilitats d'èxit en aquest sentit... Molt pocs aconseguen deixar la droga, trobar una feina i assolir l'estabilitat d'una persona normal.

—Des de la parròquia, com es viuen totes les tasques d'ajut als marginats i als drogoaddictes?

—Em consta que molt bé: tots els feligresos que viuen la parròquia, que viuen la marginació, volen ajudar totes aquestes persones i hi col·laboren econòmicament o bé amb voluntariat de treball social.

—Abans ha dit que se li va encarregar la Pastoral Penitenciària. Per què se li va oferir aquesta responsabilitat?

—Bé, això de les presons és una cosa més diocesana que em va encarregar el bisbe Josep Maria Guix. Per aconseguir aquesta tasca vam muntar una Delegació Diocesana de Presons a través de les tres comarques del bisbat: l'Anoia, el Bages i Osona. Cada comarca té dos representants en la Delegació i jo m'encarrego de coordinar-ho.

—Com es treballa en la pastoral penitenciària?

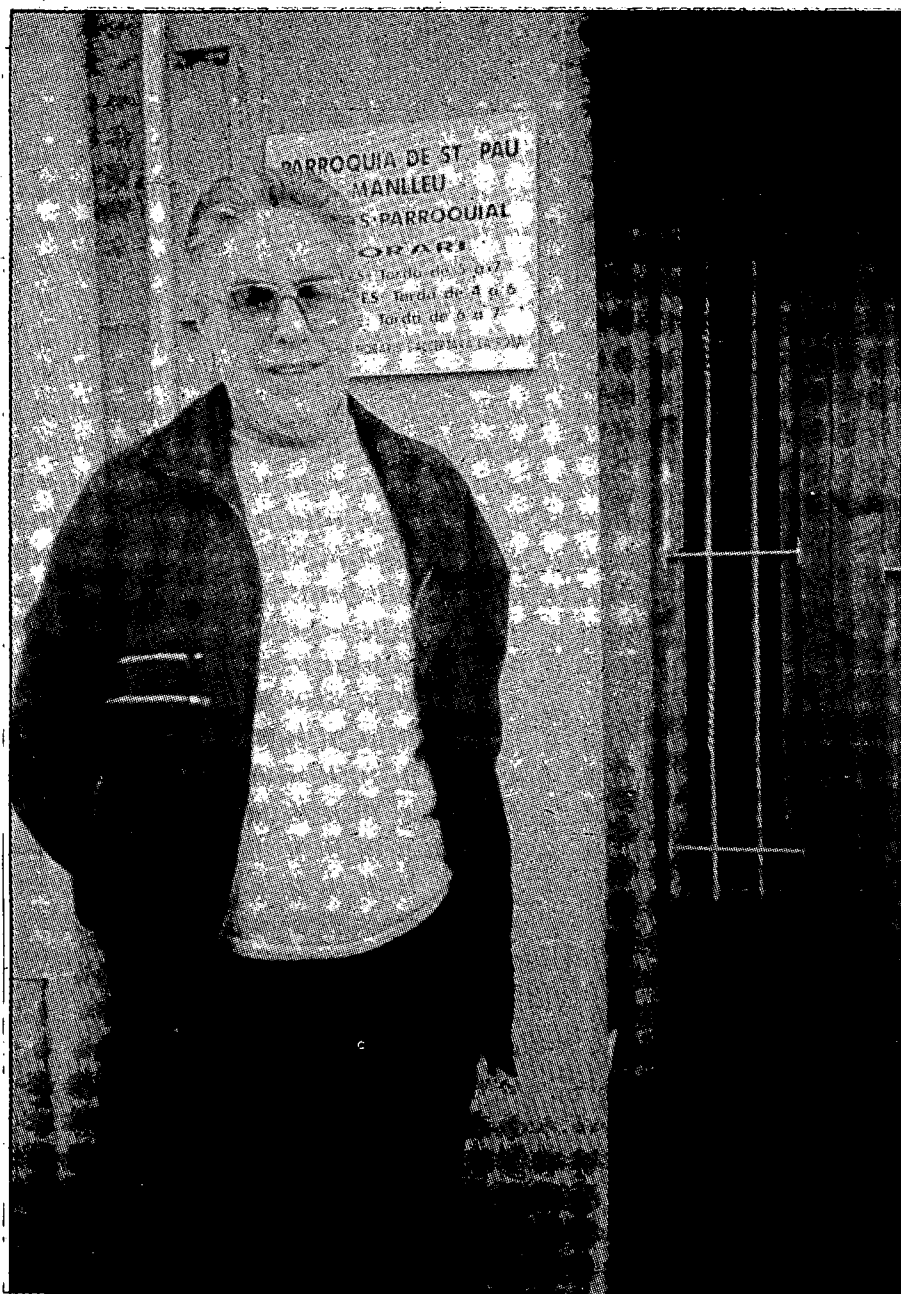
—Primer hi ha la prevenció: a tots els barris, a totes les parròquies es presen-

«Tots els feligresos que viuen la parròquia, que viuen la marginació, volen ajudar aquestes persones i hi col·laboren econòmicament o bé amb voluntariat de treball social»

ten focus que fan pensar en una futura problemàtica i, per tant, es tracta d'intentar aturar aquest procés. Una segona fase és la visita als presos. Des de les comarques intentem cobrir diversos centres penitenciaris. A l'Anoia s'encarreguen de Can Brians, des del Bages es fa Quatre Camins i els d'Osona fem La Model.

La feina del voluntari que va a les presons és la de parlar amb els nois que estan allà, mirar si se'ls pot ajudar en alguna cosa que necessitin de l'exterior, parlar amb els advocats, perquè tot i que aquests fan una bona feina, a vegades porten diversos casos alhora i se'ls fa

difícil arribar a establir una relació de prou confiança amb el seu client. També, evidentment, s'intenta donar una assistència espiritual i, a poc a poc, anar-los introduint en la fe. Per acabar, la tercera fase correspondria l'atenció a les famílies desestructurades que tenen un membre a la presó. Dins aquesta mateixa etapa, els voluntaris s'encarreguen de buscar famílies acollidores que vulguin rebre un pres a casa seva, perquè els seus familiars no el volen atendre quan aquest té uns dies de permís. Si tots aquests joves no tenen on anar, aleshores no se'ls concedeix el passatge de sortida. Aquesta etapa, tot i que molt necessària, està

El bisbe de Vic, Josep Maria Guix, va designar Mn. Vila delegat de Pastoral Penitenciària.

poc desenvolupada. No és fàcil trobar famílies ni tampoc un sistema de seguiment d'aquests presos i dels voluntaris que l'acullen.

—Després de les seves visites a la presó, quina sensació té?

—No puc negar que em faci impressió, però mai no he pensat que em pugui passar res. Potser aquesta sensació d'impacte és més punyent a La Model, perquè la seva organització interna i la seva antiguitat... creen un ambient més endarrerit.

—Manlleu es caracteritza per ser un nucli important d'atracció migratòria. Quin tipus d'atenció es porta a terme des de la parròquia de Sant Pau?

—A través de Càritas i també des de la parròquia s'atenen totes les persones necessitades, siguin de l'origen que siguin. Pel que fa als magrebins, se'ls ajuda a normalitzar els seus papers, se'ls busca una feina; a les dones se les aconsella en el seu nou estil de vida. Es calcula que a Manlleu hi viuen més de 700 magrebins i alguns d'ells han anat trobant feina, però no sempre segura ni definitiva. La majoria dels immigrants estrangers de Manlleu s'han col·locat en tasques relacionades amb els escorxadors, ja que tant a Roda, com a Vic o Sant Vicenç de Torelló... es necessita molta gent per matar bestiar.

—Com s'adapta aquesta població immigrant a les condicions inferiors de vida, de sou... a què es veu sotmesa?

—Bé, en aquest sentit encara no han sorgit problemes. Tot i que els immigrants saben que estan cobrant menys que una persona autòctona, veuen que comparat amb el que guanyaven al seu país d'origen, és tres i quatre vegades més elevat, i encara els sobra alguna cosa per enviar-la als seus familiars que no han emigrat. Jo suposo que la discriminació començarà a sortir a la llum quan els fills d'aquestes primeres generacions entrin en el món laboral: seran joves que hauran crescut aquí, amb les necessitats i gustos de la joventut d'aquí i, per tant, també serà normal i legal que exigeixin les mateixes condicions de contractació que les de la resta de la gent.

—Després de tants anys de dedicar-se intensament a atendre els marginats, pensa que dins la seva vocació sacerdotal hauria pogut fer algun altre tipus d'activitat?

—Mira, no ho sé. Potser si ara em donessin a triar no faria res, però em sembla que al final em tornaria a decantar per això que sempre he anat fent: actuar dins el camp social. Personalment puc confessar que m'he trobat feliç en totes aquelles feines que m'ha anat presentant la vida. Potser he trobat a faltar estudiar més... No ho sé, he anat seguint el que m'oferien les circumstàncies i he intentat treure'ls el màxim de profit.

—I així deu ser, perquè ho confirma amb un somriure.

R.P.S.

Tavertet, un poble per ser-hi

Fou fins ben entrada la segona meitat del present segle, ara a punt de fer els darrers badalls, que el poble de Tavertet no esdevingué conegut gaire més enllà dels límits orogràfics de la comarca del Cabrerès, al llevant d'Osona.

Per bé que el seu origen és molt remot, ja que a principis del segle xi es tenen notícies de la seva església, i que l'any 1300 es comptaven 73 famílies dins la sagrera eclesiàstica, el seu nucli urbà, en rústics carrers resseguint pairal·lies ancestrals, no es consolida fins als segles xvii i xviii. A finals de la passada centúria hi vivien 91 famílies que vorejaven els 500 habitants. Avui, ben comptats, un centenar i escaig.

A través dels anys, la manera de viure dels habitants de Tavertet ha patit els naturals vaivens del temps i els costums. La seva idiosincràsia, eminentment rural, va afegir-se a la corrua del progrés gràcies a l'arribada de la llum i el telèfon i, sobretot, a l'obertura de l'actual carretera que, amb moltes giragonses, des de Sta. Maria de Corcó mena plàcidament al poble d'ençà del 1962. Fins a aquesta data, un camí rural apte només per a les bèsties de peu rodó o els carros amb olor d'alfals i aviram de corral, feia que a Tavertet s'hi dirigissin els tractants de bestiar i els excursionistes de peu lleuger i poca gent més. Gràcies a la nova carretera, un altre estil de vida sojorna a Tavertet: els estiuejants i el turisme.

Perquè, de veritat, la cosa s'ho val. Imagineu-vos, els que no hi heu estat, un arremoliment de cases amb llindes més que centenàries, enfilades agosaradament per tres carrers principals amb noms ben expressius: el carrer de dalt, el del mig i el de baix. A la part alta, una bonica església romànica fa d'etern vigilant, mentre que al límit del rocam unes cingleres de més de 200 metres ofereixen una vista meravellosa sobre l'embassament de Sau, les sinuositats muntanyenques del Montseny i les Guàrdies, els espadats a frec de Rupit i el Far i l'encalmada sonoritat de la Plana de Vic. Això és Tavertet.

Més encara. Ramats de vaques pasturant tranquil·lament, grapats d'ovelles tintant de blanc el fresc herbei i fent camí al so d'una borromba remorosa, un silenci corprent en les nits lluminoses d'estiu, farcides d'estels que davallen fins a sota el cinglè, i els lladrucs llunyans d'un gos com a únic soroll que trenca la profunda solitud.

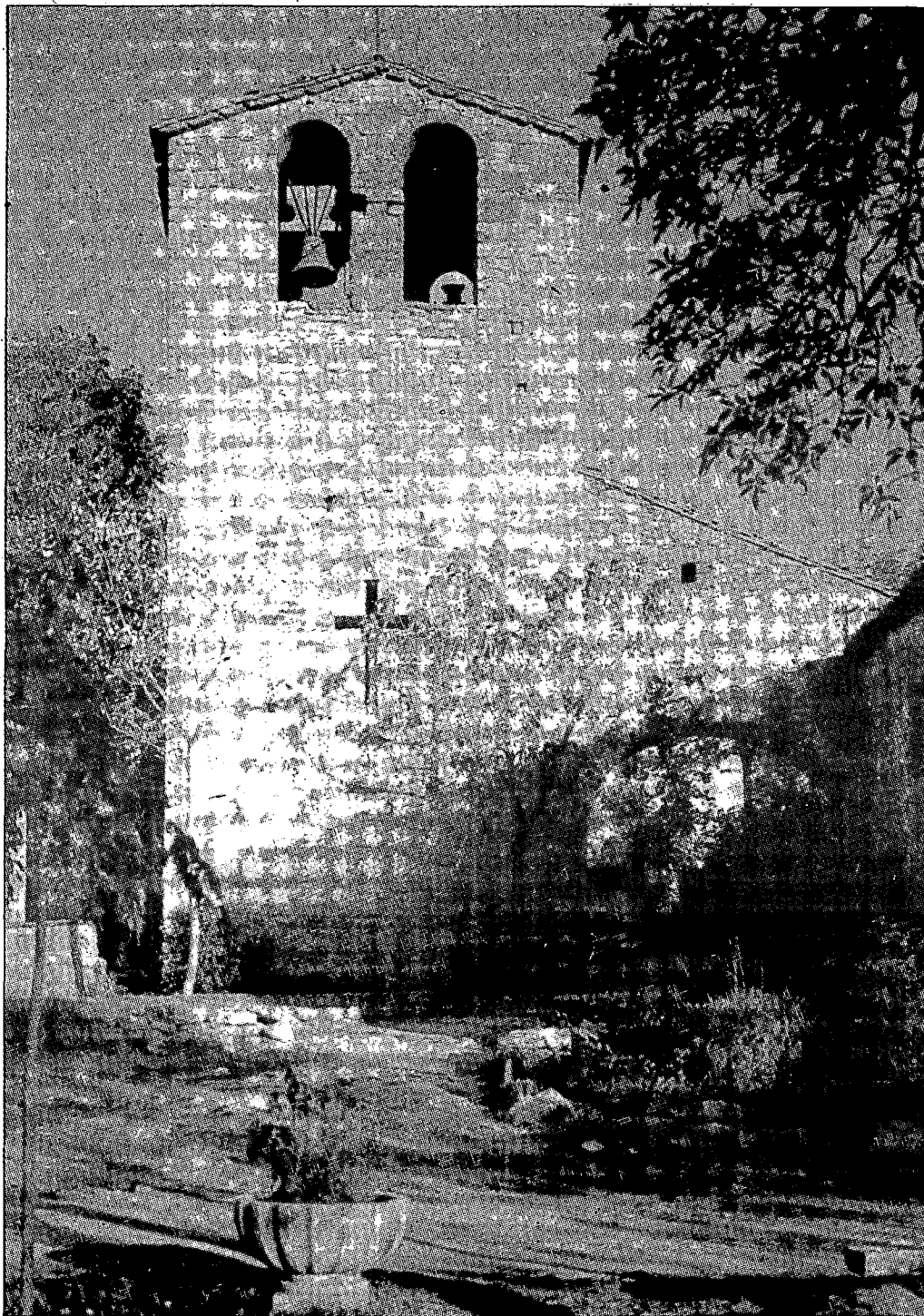
Això és Tavertet. No tan sols, evidentment, un idíl·lic paradís de merave-

lloses panoràmiques, però sí un poble fet a cops de treball i esforç, de suades i caminades, on no s'ha parat la història sinó que tresca amb una il·lusió nova cada matí. Com digué un, ben encertadament: a Tavertet no s'hi va, s'hi és. Cal comprovar-ho sobre el terreny.

L'església parroquial de Sant Cristòfol

El lloc principal de culte a Tavertet és l'església parroquial dedicada a Sant

da d'altars representatius de diversos estaments, entre ells pel noble Berenguer de Tavertet que la dota ricament vers el 1320. Més tard, l'any 1538, el pintor vigatà Pere Gascó orna el temple amb un bonic retaule de la Verge dels Dolors, que desaparegué al pas del temps maiestrucs. La joia, però, de més valor, continua intacta avui i és la imatge gòtica d'alabastre de la Verge del Cor, datada del segle xv. La Mare de Déu, amb policromia exquisida, sosté, asseguda, el seu fill Jesús sobre el braç

Façana principal de l'església de Sant Cristòfol.

Cristòfol, bàsicament, una obra del segle xi. En principi era una simple nau romànica dividida per dos arcs laterals i un elegant absis, abocat a la cinglera. Se li va adjuntar una torre campanar amb aire de fortalesa i als inicis del segle xvi se li afegí una segona nau unida a la primitiva per arcs laterals. Modernament ha estat restaurada amb molta cura i avui es pot admirar tota la bellesa pètria que li donaren els seus constructors.

Simultàniament, l'església fou dota-

esquerre. La imatge traspua art i devoció.

Durant segles, les fermes voltes del temple han acollit les pregàries de moltes generacions de tavertins. Els noms de les cases pairals gravats en els prou antics bancs de l'església palesen una trajectòria cristiana sorgida de tants rosaris resats al caliu tremoladís de la llar de foc al caient de la vesprada, i feta vivència en tradicionals costums que forneixen el poble. Actualment, es continua la litúrgia eucarística dominical i els actes religiosos de fe compartida.

Bisbes i ermites

Una de bona. De Tavertet han sortit dos bisbes per a la seu de Vic. ¿Trobaríem gaire pobles, no ja del nombre d'habitants de Tavertet, sinó d'encara més, que hagin donat dos fills seus a algun Episcopologi? Costaria trobar-los. Però en el nostre cas, la història no menteix.

Efectivament. El primer en el temps fou el bisbe Guillem de Tavertet que estigué al cap del Bisbat de Vic des de 1195 al 1233. Els annals de l'època el consideren un pròhom que esdevingué conseller del rei Pere el Catòlic. De caràcter enèrgic, s'enfrontà amb les bandositats nobles d'aquells anys; intervingué al Concili IV del Laterà el 1215, va renunciar al bisbat i es va retirar al monestir de Sant Pere de Casserres, on morí. L'altre prelat és Galceran Sacosta que regí la diòcesi vigatana del 1328 al 1345. Provenia de la nissaga del casal l'Avenc, que avui conserva encara el seu estil gòtic renaixentista. Durant el seu episcopat instituí la celebració de la festa de Corpus, convocà el Sínode diocesà de 1340, enriquí de llibres i ornaments la catedral i amplià les estances. Els retrats pintats d'aquests dos bisbes, fills de Tavertet, són entre els dels 88 prelats vigatans que engalanen el Saló de Sínodes del Palau Episcopal de Vic.

De les ermites que clapegen el terme de Tavertet, algunes en tristes runes, fem esment de dues que en l'actualitat conserven llur vigoria. L'ermita de Sant Corneli, a la part de tramuntana del terme, es troba ja nomenada al segle xii. La construcció és d'una nau de romànic senzill, a la qual s'hi afegí un campanaret, reformat el 1868, i disposa d'un ample atri cobert a l'entrada. Fregant l'ermita s'hi descobrí un dolmen i restes de tombes. Dedicada als sants Corneli i Cebrià, s'hi celebra anualment un aplec popular, durant un temps oblidat però ara feliçment recuperat.

L'altra ermita porta el nom de Sant Miquel de Sorerols, a la part de migjorn, i consta ja en el segle xi. L'església, una petita meravella del romànic llombard osonenc, agrupava fidels de les masies del rodal. És considerada una de les parròquies més antigues del Bisbat de Vic amb vida pròpia, fins al segle xiv, que fou agregada a la de Tavertet. El 1991 se celebra solemnement els 900 anys d'història culminant una restauració ben agençada. Cada any també s'hi festeja un animat aplec.

Tavertet, un poble del Cabrerès encimbellat dalt la cinglera, amorosit per llegendes, avellutat d'història, airejat per mil vents i reserva de pau, avança tenaç camí enllà. No us el perdeu.

Xavier Coll,

Mossèn de Santa Maria de Corcó